

225/32

KNJIŽNICA
MENGŠALE

ŠTEVILKA 32

MENGŠAN

GLASILO OBČINE MENGEŠ

LETNIK IV • SEPTEMBER / KIMAVEC • 1996

OD ZRNA DO KRUHA
NA MIHAELOVEM SEJMU

kočna

trgovsko podjetje d.d. • Ekslerjeva 8 • Kamnik

PE MODNA HIŠA (Medvedova 1a, tel. 831 404)

UGODNA PONUDBA:

- ZA MOŠKE:** • flanelaste srajce že od 1.400 SIT dalje
- ZA OTROKE:** • jeans za šolarje
- trenirke vseh velikosti
- ZA ŽENSKE:** • nove bluže in krila

...

PE SADNA DREVESNICA (Ekslerjeva 6, tel. 813 352)

Vabimo Vas k nakupu OZIMNICE po ugodnih cenah
in z možnostjo odloženega plačila - ob delavnikih
od 8.00 do 17.00 ure, ob sobotah od 8.00 do 12.00 ure:

JABOLKA • KROMPIR • ČEBULA • ČESEN • OZIMNICA ETA

SLEDITE MARKACIJI - OBIŠČITE KOČNO!

AVTOMOBILSKI
PROGRAM

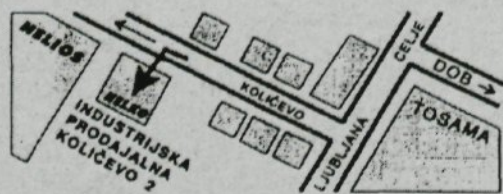

LADA

V industrijski prodajalni

HELKO

DOBRI PLAČILNI POGOJI
IN UGODNE CENE

Informacije po telefonu: 061 715 233

TEHNIKA

telefon: 737 147

OPREMA

telefon: 737 006

KOVIN TEHNA

Spoštovane občanke, dragi občani!

Kako veseli smo bili letos, ko smo na koledarju videli 1. september označen z rdečo barvo. To bi lahko pomenilo, da je tega dne praznik, šoloobvezniki pa se s to trditvijo ne bi strinjali. Kljub temu se letos pouk ni pričel prvega, ampak šele drugega septembra. Ob tem se mi postavlja vprašanje: kaj nam pomeni učenje? Prisila? Nujno zlo?

Ne! Strokovnjaki zagovarjajo dejstvo, da se celo življenje učimo; vsak dan, ob vsaki priložnosti, celo takrat, ko gledamo televizijo, poslušamo radio, si ogledamo razstavo, drugo kulturno prireditev, ... Ne učimo se zaradi učiteljev niti zaradi staršev. Zase in samo zase! Naj bodo naše misli vsaj prvi teden v oktobru bolj usmerjene v vseživljenjsko učenje.

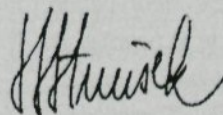
V naši občini lahko ta cilj uresničujemo velikokrat; če smo si ga res zastavili. Glavna tema Mihaelovega sejma je "od zrna do kruba". Pričakujemo pestro in nazorno predstavitev tako zapletenega, po drugi strani pa zelo enostavnega procesa.

Naše življenje je sestavljeno iz drobnih zrn v samo nam lasten kolač s primesmi, začimbami, dodatki, ... Ko se pogovarjamo, nam besede rade uidejo na kleve-tanje, obrekovanje, pri tem pa pozabljamo pomembno vlogo posameznikov. Vsakdo je naši družbi pomemben takšen, kakršen je. Brez dodatkov in drugačnih odtenkov. Demokracija, za katero smo se odločili, kaže in razgrinja svoj blišč.

Tokrat še nismo predvolilno naravnani, bo pa tak naslednji Mengšan. Pretubtali bomo, čigave obljube so najbolj realne, in se odločili po svoji vesti in prepričanju. Nam bo uspelo?!

Hladna jutra in večeri ter krajši dnevi nas zblizujejo, saj se več pogovarjamo ... Bo obrodilo lepo klasje, da si bomo zamesili dober kruh!

Tatjana Sivec Strmšek

kazalo

UVODNIK	3
JANEZ TRDINA	4
RAZGOVOR	6
OBČINSKI SVET	8
OBČINSKA UPRAVA POROČA	11
ŽIVLJENJE V OBČINI	14
PODJETNIŠTVO	16
POLITIČNE STRANKE	16
RAZPIS	17
PRI SOSEDIH	19
ŽUPAN NA OBISKU	21
PRAZNIKI IN OBIČAJI	24
NAŠ PISATELJ	25
NAŠA ŠOLA	28
IZOBRAŽEVANJE	30
DRUŠTVA	36
KULTURA	43
ŠPORT	44
VAŠA POŠTA	48
DOBROTA NE POZNA MEJA	53
RAČUNALNIK	61
ZDRAVJE	61
OBVESTILA	63

MENGŠAN

GLASILO OBČINE MENGEŠ

Glasilo ureja uredniški odbor:

Tatjana Sivec Strmšek
(odgovorna urednica, tel. 737 317)
Ljubica Rožman, Milica Tomšič, Jože Vahtar,
Blaž Janežič, Franc Veider (člani)

Glavna urednica Uradnega vestnika:

Marta Drčar, tel. 737 081

Tehnična urednica:

Sabina Kompare, tel. 737 484

Lektoriranje: Lili Ekmešič

Oblikovanje, računalniški prelom in tisk:

Nagelj d.o.o.
GRAFIČNI STUDIO HERLE
tel. 715 033

Fotografija na naslovnici: Peter Škrlep

Izdaja:

Občinski svet Občine Mengeš.
Mengšan izhaja v nakladi 2600 izvodov.
Prejemajo ga vsa gospodinjstva v občini Mengeš
brezplačno na dom.

Distribucija:

Primož Kržan, tel. 737 296

Prispevke lahko oddajate osebno v sprejemni pisarni
Občine Mengeš v času uradnih ur (ponedeljek, sredo,
petek) ali neposredno članom uredniškega odbora.

Lahko pa jih pošljete tudi po pošti na naslov:
Glasilo Mengšan, Slovenska cesta 30, 1234 Mengeš.

JANEZ TRDINA IN MENGŠANI

“... kadar dobim priliko, razgovarjam se kaj rad o domačem kraju,
ki mi bo ostal nad vse druge mil in drag do zadnjega trenutka mojega.”

Janez Trdina

2. PISMO JANEZA TRDINE ANTONU KOBLARJU

V Novem mestu, 22. dec. 87.

Velečastiti gospod kapelan!

Izmed tujcev, doselišib se v Mengeš, moram omeniti vsekako tudi usnjarja Andreja Daniča, ki je prišel k nam iz Velesovega. Ta mož je bil izvrsten obrtnik. Po njem zaslovelo je mengeško usnje daleč po deželi, zvelo se ga je mnogo celo na ljubljanskih sejmih. Danič je kupil v Mengšu gradiček, ki je dobil od njega ime Dragarjeva hiša. Imel je pod svojo oblastjo nekoliko podložnih kmetov. L. 1848. nehala je v Avstriji tlaka in desetina. Danič od svojih kmetov ni zahteval nobene odškodnine – jedini vzgled te vrste v vsem cesarstvu! Kmetov res ni bilo mnogo ali zanj je bila to vendar le velika žrtva. Pravili so, da ga je hotela gosposka radi te blagodušnosti kaznovati, češ da ščuje podložnike drugih gradov. Pri gradičku bila je precej velika ali silno zanemarjena kmetija, ki prva leta ni dajala skoraj nič pridelkov. Z odpadki svoje obrtnosti izboljšal je Danič polje, da je spadala posest njegova kmalu med najrodnejše v okolici. Kaj rad je prebiral in kupoval tudi vsakovrstne knjige. K njemu hodil sem čitat kot dijak “Novice” in pregledovat zemljevide njegove, kojih je bilo cele kupe. Pri Daniču je služil razen drugih pomočnikov neki Beli Kranjec, Marka. Gospodar ga je ljubil radi izredne spretnosti in poštenosti in mu dajal mastno plačilo, ki pa Marku ni nič zaleglo, ker je nosil ves zaslužek v loterijo. Večkrat mi je zatrdil sam, da je zaigral več nego 2000 gold. Vražja loterija pohujševala je tudi druge Mengšane, seobno posle in gostače. Kdaj je prišla v našo vas, na morem povedati, cvetela je hobotno že za detinstva mojega in bila glavni vzrok, da si skoro noben delavec ni nič pribrazil. V opisu mengeške župnije morali boste vsekako omeniti to prekletstvo, ki jo je zatiralo huje od vsake ine razvade. – Zdaj pa nekoliko besed o šoli in cerkvi. Mene je učil najprej Jurman, ki je pa odšel kmalu na Kočevsko. Zamenil ga je Fran Dolenc. Pod njegovo komando tlačil sem dve leti šolske klopi. Prvi dan, ko je začel učiti, molil je po nemško očenaš in nam ukazal, da molimo tudi mi po nemško. Ker nismo znali, rohnel je strašno na nas in nam grozil z ljutimi kaznimi, če se ne bomo učili na uso moč pridno nemški jezik. Prvo leto je v šoli zvečine nemškutaril. Ali zaman je vihtil batino, učenje ostalo je brez uspeha. Drugo leto moral se je poprijeti po ukazu novega župnika Janez Kuralta pametnejše metode. Nemščina umaknila se je slovenščini (samo nemška “Sprachlebre” nas je še mučil) in zdaj se je prav dobro napredovalo, ker je bil

Dolenc inace jako marljiv učitelj. Pozneje mu se je ta gorečnost za šolo ohladila, ker je uvidel, da mu dajo drugi posli veliko večje dohodke. Postal je kmetiški doktor in grozovit skopub. Zajabal je nemškega “šimlja” in pisaril ljudem pobotnice, dolžna, ženitovanjska in usakovrstna ina pisma. To črčkanje ga je obogatilo in povzdignilo med mengeške prvake. Župljanom znal se je tako sliniti in dobrikati, da so si ga izvolili za župana, kar pa je bila neoprostna bedastoča. Dolenc brigal se je vedno le za svoj žep, blaginja občine bila mu je deveta briga. Da je županoval mesto njega veleumni poštenjak Mihael Starè, dobil bi bil Mengeš že zdavnaj vse tiste ustanove in napredke, kojih je treba dandanes vsaki dobro urejeni srenji. – Mengeška cerkev zidana je po nekakem gotskem slogu z raznimi inimi pritiklinami in dodatki. Do zdaj slišal sem še malo koga, ki bi jo bil hvalil. Notranja oprava bila ji je okoli l. 1840. grozno borna. Polepševati jo je začel župnik Janez Kuralt. Mengšani pomagali so mu prav radi z izdatnimi darovi. Dobro se spominjam, kako so se kosali fantje in dekličiči, kateri bodo dali več o cerkvenih daritvah. Veliki oltar je poslikal menda Langus. Barve zdele so se ljudem pretemne in predolgočasne. Nadejali so se, da bodo dobili za svoj denar kaj lepšega. O vsaki priliki pa so se ponašali in hvalili s starim sv. Mihaelom svojim. Trdili so, da tako krasnega kipa nima nobena druga kmetiška cerkev. Tudi hudobec pod sv. Mihaelom videl se jim je kom-i-fo. O njem moram Vam povedati neko smešnico. Škrat bil je otel. Sin nekdanjega učitelja Cene kupoval je od tibotapcev hrvaški duhan. Ker so financarji na tako blago bistro prežali, trebalo jim je duhan skriti. Cene se domisli, da bi bil najvarnejši kraj hudobčev trehuh. Stlačil je v škrata ves duhan svoj in svojih prijateljev. Financarji so zvedeli po vobunih, da je Cene poglavitni kupec hrvaškega tobaka, pa so prišli k njemu in preiskali v šoli vse shrambe in kote. Ko niso našli ničesar, jeli so ga strogo izpraševati in pestiti, kamo je dejal duhan? On jim je odgovarjal resno in resnično: Hudiču v r-. To se ve, da so mislili, a jim se roga. – Velike praznike slavili so Mengšani vsikdar svečano, kar se je le dalo. Po cele ure daleč hodili smo otroci iskat lepega mahu za jaslice, bršlina in srobotna za butare, cvetlic za sv. Rešnje telo. V nekaterih hišah narejali so čudovito razkošne jaslice. Pri Mibetu n. pr. jemale so celo polovico biše. Nakopičila se je na deske cela gora s skalovjem, drevjem, brlogi, s peskom posutimi poti, mostovi, brumi, studencem ribnikom, čolnom, lesenimi pastirji, ovcami,

govedi itd. Tako velikanskih butar nisem videl nikjer na Kranjskem, kakor so jih prinesli fantje cvetno nedeljo v mengeško cerkev. Nekateri so ji segale malone do stropa! Pa kako dražestno bile so okrašene s svilenimi robci in trakovi, s pomarančami, jabelki i. t. d. Sosebno zaradi sv. Rešnjega telesa jeli so gojiti Mengšani tudi vrtno cvetlice: astre, balzamine, gorečo ljubezen, potonke, georgine, dekleta pa zlasti dišec (roženkravt) in rožmarin, ali iz menj svetega namena, da so nakitile z dišečimi vejicami razne moške klobučke. Mihael Stare imel je velik vrt poln žlahtnih cvetic. Rekel mi je sam, da mora zanje precej trošiti ali da mu ni bilo še nikoli žal tega denarja, ker se povišuje z njim čast božja. V cerkvi zdelo bi se mu strašno pusto, če bi ne bil veliki oltar ozaljšan z zelenjem in cvetjem, ki ga daje s svojega vrta, –

Mengeš stoji na Gorenjskem, ali Mengšani se niso smatrali ni za Gorenjce ni za Dolenjce. Govorili so, da se začenjajo pravi Gorenjci šele dobre pol ure nad njihovo vasjo – v Subodolah (Skadolah). In res se razlikuje mengeško narečje v marsikaki reči od tistega, ki vlada v Subodolah in dalje gori. Pri nas pravijo: živléne (pravzaprav: žuléne). V Subadolah pa se čuje povse razločno lj in nj, torej: življenje i. t. d. Politično mišljenje bilo je pri nas v vseh kmetiških hišah, moglo bi se reči, ultrademokratsko. Nikjer na Slovenskem nisem našel rojakov, ki bi bili sovražili gospodo tako korenito in strastno, kakor so jo Mengšani. V ti skrajni mržnji sem rasel in odrasel tudi jaz, kar ni bilo čudno, kajti ni preteklo menda noben dan, da mi ne bi bile donele na ušesa srdite kletve in psouke na gospodo. Naši kmetje morali so biti v stare čase krvavo zatirani. Ob času tridesetletne vojne zapodil je mengeški graščak vse podložne kmete po svetu. Ta katastrofa spominja se v jedni tistih povesti, koje sem priobčil v "Sloveniji" in "Ljubljanskem časniku". Izmed vseh vladarjev hvalili in ljubili so Mengšani najbolj Jožefa II. in Napoleona. O Jožefu so pripovedovali, da je pobajal vedno preoblečen po kmetih in pozvedal krivice, koje jim delajo gospoda. Prišedši nazaj na Dunaj, dal je vse kmetiške tlačnike in oderube ukleniti in zvečine obesiti ali ustreliti. Naši kmetje so bili popolnoma uverjeni, da cesar Jožef ni umrl za kako boleznijo, nego da so ga gospoda ostrupili. Simpatije za Francoze bile so v Mengšu neugasne, fanatične. Če sem uprašal ljudi, zakaj jih tako časte, dejali so, da zato, ker so šele Francozi prinesli v deželo pravi red in pravico, kajti so zatrli gospodo in njeno tlako in desetino, znižali davke in razširili splošno zadovoljnost, blagostanje in srečo. Razen graščakov črtili so stari Mengšani tudi uradnike. Trdili so, da pravd ne rešujejo po zakonu in pravici nego po denarju, ki jim se potisne v žep. Imeli so jih tudi za brezverce, ker so videli ob nedeljah, došedši v Ljubljano ali v Kamnik, le malo katerega gosposkega človeka v cerkvi. Odškodnina, koja so morali plačati kmetje graščakom za odpravljenno tlako in desetino, zdela se je Mengšanom kakor tudi drugim Slovencem v nebo upijoča krivica. – Mengeški obrtniki in rokodelci bili so na dobrem glasu pri

sosedih. Tamošnjo opeko vozili so še v daljnje kraje; iz najboljšega blaga in najbolj zvoneča in čvrsta bila je Staretova. Istotako čislalo in pilo se je v slast pivo Janeza Stareta (Mihaelovega sina od prve žene). Rabil je vselej le izborni češki bmelj in nikdar divjega, kar se je godilo pogostoma že takrat v manjših pivovarnicah. Janez Stare vrgel se je ves v očeta svojega, odlikoval se je z nikdar mirujočo skrbljivostjo in trudoljubnostjo. Oče izročil mu je res precej imetja, ali on ga je podvojil in potrojil. Mila usoda dala mu je tako vzorno soprogo, kakeršna se ne najde labko ni v mestih ni na deželi. Ona ni samo brižno in umno gospodinjala in vzgajala otroke svoje, ampak je pomagala možu znatno v vsem gospodarstvu. Kadar ga ni bilo doma, mogla ga je pousod nadomestovati. Od narave prejela je neko posebno dobrodejno priljubljenost in prijaznost, s koja prikupila se je brzo slednjemu človeku, naj bo kmetiški ali gosposki. Mengeški rokodelci niso delali le za proste ljudi. Nabajalo se je med njimi tudi takih, ki se niso ustrašili za posel nobenega mestnega tovariša. Radi tega prijel se jih je pridevek "gosposki". Imeli smo "gosposkega" kovača, "gosposkega" čevljarja i. t. d. Pravih bogatinov v Mengšu ni bilo nikoli mnogo. Ako ne štejemo župnika Jan. Kuralta, ki je bil tudi preizvrsten ekonom, dobilo se je zmirom dovolj gotovine samo pri Mihaelu in Janezu Staretu. S starim Mihom sem jaz dosti občeval; iz pogovorov sem uvidel (dasi mi naravnost ni tega povedal), da mu se je bilo nabralo že l. 1855. preko 300.000 for. premoženja. Sina njegovega Janeza pa so cenili Mengšanje, da mu je vreden ves imetek najmanj sto tisoč for. Učitelj Dolenec obogatel je silno šele pozneje, ko jaz nisem zabajal več v Mengeš. Ako se boče pretresati mengeška nraavnost, treba dobro razločevati rokodelce od pravih kmetov, koje je branila zemlja in živinoreja. Kmetje so bili veliko treznejši, pobožnejši in redovitejši od rokodelcev, ki so zaslužke svoje zatratili navadno v krčmah in v loteriji. Med ponočnimi vasovalci, potepubi in pretepači bilo je gotovo desetkrat več rokodelskih in obrtniških nego kmetiških sinov. Zgodilo se je kdaj, da je vzel mož zemljedelec v nedeljo popoldne s sabo ženo svojo in se napotil z njo v kako pošteno krčmo, kjer se je razgovarjal modro s sosedi in prijatelji svojimi o nekdanjih in sedanjih časih, zgodab in nezgodab. Ali takove veselice privoščil si je zvečine jako poredkoma. O naših kmetih moglo bi se trditi isto, kar o starih Rimljanih, da so bili "tristes et graves". Resni in zastavni niso marali kratkočasnic in burk. Otroke vzrejali so jako strogo, krotili so nas s šibami, okleščki, trskami, klečanjem, zaporom in postom. Vpričo odraslih ne daj Bog, da bi bil zinil paglavec kako besedo. Poleg očetov svojih morali smo stati ali sedeti mirno, tibo in nepomično kakor lipovi bogovi. Na veselice niso smeli iti ni sinovi ni hčere. Od tod je dobajalo, da premnogi odrasli fantje in dekleta niso znali nič plešati in peti. Oboje smatrali so Mengšani stare korenine za nepotrebno, bedasto in nespodobno. O priliki poslal Vam bom nadaljevanje tebe črtic.

Za danes z Bogom!

S presrčnim pozdravom Vaš J. Trdina

POSLANEC JOŽE LENIČ

Jože Lenič je bil na državnozborskih volitvah leta 1992 v našem volilnem okraju izvoljen v državni zbor. Mandat se mu koncem letošnjega leta izteka. Sredi letošnjega poletja smo ga "zalotili" v njegovi poslanski pisarni in mu zastavili nekaj vprašanj.

■ Štiri leta ste bili poslanec v Državnem zboru, kakšna je vaša ocena opravljenega dela?

Najpomembneje je, da se je Slovenija uspela uveljaviti na mednarodni sceni kot samostojna, predvsem pa resna in stabilna država. Z nedavno podpisanimi finančnimi sporazumi smo pretrgali še zadnje vezi z bivšo državo. Slovenijo danes objektivno ocenjujejo neodvisne institucije in naše obveznice kotirajo na tujih borzah. K tej zunanjepolitični kredibilnosti je nedvomno veliko pripomogel tudi podpis sporazuma o pridruženem članstvu v Evropski uniji. Ne bi bilo korektno, če ne bi omenil večje nerešene probleme, ki ostajajo: pokojninska reforma, visoka stopnja brezposelnosti, previsoka javna poraba, previsoki prispevki vezani na plače, privatizacijske deviacije, neučinkovitost pravosodja, ...

Korektna ocena mandata je nekje v sredini; med hvalo pozicije in ostro kritiko opozicije.

■ Ali pri privatizacijskih deviacijah mislite na krajo družbenega premoženja?

Tudi na krajo. Mnogi so proces privatizacije izkoristili sebi v prid in izkoristili luknje v zakonu. Tožilstvo je zoper tovrstne špekulante vložilo na sodišče več kot 200 ovadb. Žal do sodnega epiloga na sodišču še ni prišlo. Veliko nepravilnosti pa je bilo opravljenih takoj po revizijskih pregledih. Podpiram ostro sankcioniranje vseh, ki so privatizirali nezakonito. Seveda pa moramo ločiti med tistimi, ki so premoženje ustvarili s trdim

delom ter odrekanjem in tistimi, ki so do bogastva prišli z goljufijami.

■ Glede lokalne samouprave je bilo veliko kritik. Kakšno je vaše mnenje?

Delo na občinski ravni dobro poznam, saj sem bil pred izvolitvijo v Parlament predsednik Izvršnega sveta bivše domžalske občine. Že takrat sem spoznal, da je delo bolje opravljeno, če ga naredijo ljudje, ki rezultate investicij neposredno uporabljajo. Lep primer je bivša KS Mengeš, ki je bila zelo dobro organizirana in je že pripravila temelje za novo občino. Mnogo občin v Sloveniji se je dobro "prijelo", med njimi tudi Občina Mengeš. Velik problem v manjših občinah se pojavi, ko je potrebno graditi objekte, ki terjajo velika finančna sredstva. Takrat je potrebna povezava z državo, vpliv občin pa je mnogokrat prešibak.

■ Tudi v mengeški občini nas čakajo veliki zalogaji. Ali bo država priskočila na pomoč?

Strinjam se z vami, da je kar nekaj projektov, ki presegaajo zgolj občinski nivo. V mislih imam novo telovadnico, mengeško obvoznico, obnovo vodovoda, plinifikacijo in drugo. Seveda je borba za sredstva na državnem nivoju vedno ostra. Toda brez truda ni zmage. Možnosti so. Telovadnico bi lahko zgradili s pomočjo šolskega tolarja. Za obvoznico je najprej potrebno najti najboljšo prostorsko rešitev (problem kmetijskih površin)

in izdelati projekte. Pri cestah ni nič vnaprej določeno. Potrebujemo prostorski dokument in projekte. Potem se začne lobiranje. Če je poslanec prepričljiv, lahko tudi uspe. Naslednji mandat traja štiri leta, poslanci te regije se bodo morali boriti skupaj in združiti moči, ne glede na politične barve. Le tako lahko uspejo.

■ Kje vidite perspektive mengeške občine?

Mengeš ima tisto, kar so si Domžale želele, vendar se tega ne da kupiti. Zgodovinsko tradicijo, kulturno in urbanistično identiteto, ima tudi številne naravne vire, ki bodo v prihodnje še kako cenjeni. Mislim predvsem na podtalnico mengeško-domžalskega polja in rekreacijsko zaledje Dobena. Poleg razvite obrti in podjetništva je nedvomno perspektiva tudi v turizmu.

Zelo cenim tudi podjetne Mengšane. Z njimi sem veliko delal še v stari občini in vedno so bili zelo iznajdljivi in vztrajni.

■ Katera lokalna tema vas trenutno najbolj zaposluje?

Izgradnja štiripasovnice med Trzinom in Črnučami. Veliki zastoji na tej cesti so nedvomno tudi problem mengeške občine. Danes potrebujemo veliko časa, da pridemo v Ljubljano. Če bo šlo vse po načrtu, bo izvajalska pogodba podpisana že letos jeseni.

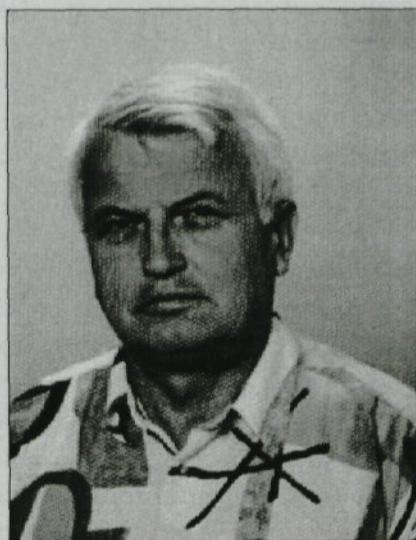
Boste kandidirali na naslednjih volitvah? Kako napovedujete izid volitev?

Kandidiral bom. Kdo bo zmagal, je nemogoče napovedati. Želim si, da bi volilni okraj imel svojega poslanca. Danes v parlamentu tudi velika mesta nimajo svojih zastopnikov, npr. Kranj ali Kočevje. Seveda si želim, da bi LDS dosegla dobre rezultate, predvsem pa je pomembno, da mengeško-domžalski okraj dobi poslanca, ki bo lahko zastopal lokalne interese.

Milica Tomšič

PETER JANEŽIČ

podžupan Občine Mengeš

Na predlog župana g. Janeza Pera je Občinski svet Občine Mengeš v nadaljevanu 18. redne seje 10. julija 1996 g. Petra Janežiča imenoval za podžupana Občine Mengeš.

Poleg ostalih nalog, ki jih bo gospod Janežič opravljal po pooblastilu župana gospoda Janeza Pera, bo njegova prvenstvena naloga področje komunalne infrastrukture.

Kljub temu da večina občanov gospoda Janežiča pozna, saj je bil aktivno vključen v življenje Krajevne skupnosti kot predsednik sveta KS, sem ga povabila na razgovor, da nam predstavi svoje poglede, mnenja in cilje, ki si jih je zastavil.

■ Gospod Janežič, kakšen izziv vam predstavlja sprejeta funkcija?

Ta izziv je bil v meni že prej, saj je znano, da sem bil od leta 1986 do leta 1990 predsednik sveta KS. Tudi takrat smo izvajali različne programe, ki naj bi bili v prid krajanom. Tak izziv je bolj ali manj del človeka, ki mu ni vseeno, kaj se z Mengšem dogaja. Da sem ponudbo gospoda župana sprejel, je botrovala njegova delavnost, takemu človeku z veseljem pomagam. Temu je botroval tudi občinski svet, ki mi je z imenovanjem izkazal svoje zaupanje.

Po intenzivnem delu v prejšnjem sistemu, kjer je bilo prav tako potrebno izvajati programe, po 10 ali 12 letih dela človek potrebuje počitek. Odločiti se je treba tudi med absolutnim javnim življenjem ali pa med delovnim javnim življenjem in ga uskladiti z družinskim. Ves čas delovanja nisem nikdar želel niti hotel, da bi bila osnova mojega dela ena politična opredelitev, zato tudi sedaj ne želim biti strankarsko opredeljen. Zanima me predvsem program, njegova realizacija, približati ga občanom, da bi vse prednosti, ki jih zahteva sodoben čas, občani imeli v svojem kraju.

■ Vaša prvenstvena naloga bo področje komunalne infrastrukture!

Z gospodom županom sva se dogovorila, da bi prevzel to področje. Gre za široko področje, kajti v ta segment niso vključene samo ceste, razsvetljava itd., potrebno je skr-

beti za videz kraja. V tem segmentu je tudi del stanovanjske politike, saj smo z razdružitvijo dobili tudi nekaj občinskih (neprofitnih) stanovanj, za katere je potrebno skrbeti. Je pa res, da je na tem področju potrebno spremeniti pristope. Sedaj je lastnina na prvem mestu, prej je bil to človek, ki ga je bilo treba socialno oskrbeti. Neurejeno lastništvo je dolgo zaviralo naše delo. Marsikatera administrativna pot ne bo mogla slediti datumom glede izvajanja posameznih nalog, določenih v proračunu. S tem se sooča tudi občinski referat za infrastrukturo.

Zato bi morali predhodno pridobiti uso potrebno tehnično dokumentacijo in gradbena dovoljenja in to vgraditi v proračun za naslednje leto. Potem lahko z gotovostjo pričakujemo realizacijo. Delo na tem področju zahteva vztrajnost, življenje s krajem, predvsem pa je potrebno znati prislubniti potrebam občanov.

■ Strinjala sva se, da je komunalno področje najbolj izpostavljeno in na očeh občanov!

Občan, ki se odloči za kakršen koli poseg, se sooči s sorazmerno visokim komunalnim prispevkom, in če je že to prizadetost premagal, je potem zelo občutljiv, če seveda ne dobi tistega, kar je plačal. In s tega zornega kota imajo občani pravico zahtevati, kar so plačali. Je pa to področje tudi "tipalo", ko bi večina ljudi reklo "v občini gre pa zelo dobro, dobro pelje zadeve", zato so potrebni rezultati. Skrbeti je treba za vsa področja, gospodarstvo, kulturo, šport. Še vedno menim, da je občina kot "mrvljišče", mrtev kraj ne pomeni ničesar, zato moramo dati vse pogoje, da to življenje teče. Zelo pomembno je, da se naše gospodarstvo oblikuje v smeri razvijanja malih in tudi večjih podjetij. To pa pogojuje, da se kapacitete vseh infrastrukturnih elementov ustrezno povečajo. Zato je trenutno pomembno vedeti, kaj občani potrebujejo, po drugi strani pa morajo tudi občani vedeti, kakšen "domet" ima občinski proračun.

■ Nato sva se pogovarjala o prednostnih in perečih problemih Mengša.

Ob tem je povedal, da je najprej treba občanom približati vse, kar potrebujejo v usakdanjem življenju. Med prednostne naloge spada reševanje pretiranega hrupa in prevelika frekvenca prometa skozi Mengeš, kar narekuje nujnost gradnje obvoznice. Z ekološkega vidika menim, da je treba izvesti plinifikacijo, potrebna je primerna telovadnica. Zagotoviti moramo sredstva za potrebe nastopanja in tekmovanja vseh društev, ki predstavljajo Mengeš v samem kraju in izven njega. Menim, da je trgovinska mreža kar dobro razvita, kljub temu pa potrebujemo poslovni center, to se pravi objekt Tržnica, Karo in Mohorič. Ulice je treba popolnoma urediti, z vsemi segmenti (prehodi, inštalacije...) ne da čez tri leta ponovno prekopavamo ulice, saj tako izzovemo nejevoljo ljudi, ki to opazujejo. Velikega pomena je dokončna ureditev prostorskega plana, ki je pomembna podlaga vsega načrtovanja in nadaljnega razvoja občine. Ni nujna, je pa dobrodošla tudi KTV, za katero je bil razpis že izveden in tako že imamo idejno zasnovo. Menim tudi, da je v Mengšu motiv razvoj malega gospodarstva. Ker pa bo v kratkem prišlo celo do prepovedi, da bi v naseljih odpirali hrupne delavnice, bo treba zagotoviti prostor, t.i. obrtno-industrijsko cono.

Nekaj je gotovo. Občina je v prehodnem obdobju in zavedati se moramo, da je težko pričakovati od nje, da bo v treh letih vse rešila, kajti marsikaj bo trajalo tudi desetletja.

Dela je dovolj, zato bo treba občinski referat za infrastrukturo kadrovske dopolniti, kajti z odbodom vodje referata je resnično težko slediti dinamiki nalog, posebno dinamiki, ki naj bi jo pospešili.

Marta Drčar,
tajnik občinskega sveta

NADALJEVANJE 18. SEJE OBČINSKEGA SVETA

Seja sveta v prvem delu ni bila končana, zato se je nadaljevala 10. julija 1996. Na 18. seji in v nadaljevanju je bilo obravnavanih kar nekaj odlokov in pravilnikov, ki so bili predhodno obravnavani na ustreznih odborih in komisijah. Ti so ga do predlogov aktov opredelili ter posredovali svoje pripombe in predloge v obravnavo in sprejem občinskemu svetu. V 1. obravnavi je bil sprejet Odlok o urejanju in varstvu okolja, ki ureja komunalno ureditev naselij v občini, zunanji videz naselij, urejanje, vzdrževanje in varstvo zelenja na javnih površinah, urejanje, vzdrževanje in varstvo zelenja, ki so zasebna last, varstvo voda in zraka na območju Občine Mengeš ter varstvo pred hrupom.

S ciljem, da se uredi in uveljavi štipendijska politika v občini, je bil sprejet Pravilnik o štipendiranju dijakov in študentov v Občini Mengeš. Pravilnik predvideva štipendiranje za celoten čas šolanja izbranega štipendista, ki bo s pogodbo o štipendiranju zavezan opraviti delovno prakso v javnih zavodih, ki so porabniki proračuna Občine Mengeš. Na ta način bomo štipendiste kot strokovno usposobljen kader zaposlili in obdržali v občini. Z vsebino omenjenega pravilnika kot tudi Pravilnika o podeljevanju Trdinovih nagrad ste se lahko že podrobno seznanili v 31. številki Mengšana. Obravnavan in sprejet je bil tudi pravilnik o porabi sredstev Občine Mengeš, namen-

jenih za ugodno kreditiranje obnove fasad na celotnem območju občine. Z vsebino pravilnika ste tudi že seznanjeni, dodam naj še to, da bo sklep in razpis za dodeljevanje kreditov za obnovo fasad obravnavan na 19. seji občinskega sveta 4. septembra 1996 in objavljen v Mengšan. Na 17. seji občinskega sveta 5.6.1996 je bil obravnavan in v 1. obravnavi sprejet odlok o komunalnih taksah v Občini Mengeš. Pri pregledu razmerij med območji po posameznih tarifnih skupinah smo ugotovili, da so le-ta območja in sama razmejitev taksnih predmetov v praksi prezahtevna in nerazumljiva. Na tej podlagi smo se odločili, da občinskemu svetu predložimo spremenjeno vsebino odloka in tarifnega sistema, ki ne predvideva razmejitve po območjih in poenostavlja izračun takse in število točk. Kajti določbe odloka morajo biti tudi "življenske", saj ga bo potrebno v praksi izvajati, kar pa dostikrat lahko onemogoči komplcirana vsebina akta. Z določenimi sprejetimi pripombami je bil odlok sprejet v 1. obravnavi.

Na predlog in obrazložitev predloga g. župana Janeza Pera, je občinski svet imenoval gospoda Petra Janežiča za podžupana Občine Mengeš. Gospod Janežič ima dolgoletne izkušnje na področju vodenja projektov in izvedbe zahtevnih tehnično-tehnoloških investicij. Znanje in izkušnje si je pridobil pri dolgoletnem opravljanju svojega dela kot "vodja investicij in vzdrževanja" v podjetju, kjer je zaposlen. V delovanje lokalne skupnosti je vključen že od vsega začetka kot član Odbora za infrastrukturo ter član Nadzornega odbora v Komunalno-stanovanjskem podjetju Domžale. Na predlog gospoda župana in v skladu z njegovimi pooblastili bo gospod Janežič kot podžupan zastopal in usmerjal politiko komunalno-stanovanjskega gospodarstva v občini.

Marta Drčar,
tajnik občinskega sveta

JESENSKA AKTIVNOST OBČINSKEGA SVETA SE JE PRIČELA Z 19. REDNO SEJO

4. september 1996

V prvem delu 19. seje je bila teža dnevnega reda na obravnavi in sprejemanju odlokov v I. oz. II. obravnavi. V drugi obravnavi je bil predlog Odloka o ustanovitvi javnega vzgojnoizobraževalnega zavoda OŠ Mengeš. Na predlog odloka sta bila vložena dva amandmaja, ki sta bila v spremenjeni obliki sprejeta. Vendar akt v drugi obravnavi ni bil sprejet. Opravljena je bila tudi prva obravnava predloga Odloka o izvajanju in podelitvi koncesije za izvajanje obvezne gospodarske javne službe pregledovanja, nadzorovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva zraka (dimnikarska služba). Z odlokom kot koncesijskim aktom Občina Mengeš kot koncedent določa predmet koncesije, pogoje za podelitev, javna pooblastila, začetek in čas trajanja koncesije, način financiranja in plačila koncesije, nadzor nad izvajanjem itd. Predlog akta je bil predhodno obravnavan tudi na skupni seji Statutarno-pravne komisije in Odbora za finance, ki sta imela določene pripombe, ki so se s sklepom upoštevale pri končnem besedilu akta, sprejetega v prvi obravnavi.

V drugi obravnavi je bil sprejet Odlok o komunalnih taksah. Odlok o urejanju prostora in varstvu okolja, ki bosta stopila v veljavo osmi oziroma petnajsti dan po objavi v Uradnem vestniku Mengšana ter Odlok o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Mengeš, ki prav tako začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem vestniku, vendar se bodo določbe tega odloka pričele uporabljati s 1. januarjem 1997. V tem času bo treba vzpostaviti vso potrebno evidenco zavezancev in urediti vse potrebno za izvajanje sprejetega odloka. Tako je že pripravljen predlog Odloka o ustanovitvi sklada stavbnih zemljišč, o katerem bo pred naslednjo sejo občinskega sveta potekala obravnava na pristojnih odborih.

Z vsebino navedenih treh sprejetih odlokov se podrobno lahko seznanite, saj so v celoti objavljeni v Uradnem vestniku Mengšana.

Prestopili smo drugo polovico letošnjega leta, zato je bila obravnavana tudi realizacija proračuna za obdobje I.-VI.1996. Namenskost in smotnost porabe je obravnavan in pregledal tudi Nadzorni odbor, ki ni imel posebnih pripomb in je predlagal sprejem realizacije za navedeno obdobje. Tudi na seji občinskega sveta je bila vrsta vprašanj namenjena porabi sredstev na posameznih postavkah in doseganju neka-

terih odstotkov, ki ne dosegajo načrtovane višine. Seveda so na vsa vprašanja odgovarjali odgovorni za realizacijo proračuna v občinski upravi.

Nadalje je bil sprejet sklep o razpisu sredstev Občine Mengeš namenjenih za ugodno kreditiranje obnove fasad na celotnem območju občine, sklep o razpisni vsoti in v ta namen imenovana strokovna komisija, ki bo vodila celoten postopek.

Seja v celoti ni bila zaključena, saj je kar nekaj točk dnevnega reda ostalo za nadaljevanje. Na pobudo gospoda župana je bila 11. septembra sklicana 6. izredna seja občinskega sveta, na kateri bo potekala obravnava ukrepov v smislu reševanja problematike prometnih razmer skozi Mengeš, ki prevzema ves tranzitni promet iz smeri Kranja, Kamnika v smereh proti Domžalam in naprej proti Ljubljani ali Mariboru. Te razmere narekujejo, da je treba zgraditi obvoznice. Prometne razmere pa se bodo še poslabšale ob prevzemu dodatne obremenitve zaradi gradnje AC Šentjakob - Ločica. Tako smo na sejo povabili predstavnike Ministrstva za promet in zveze, Ministrstva za okolje in prostor, Urada za prostorsko planiranje, Direkcije za ceste RS, Družbe za avtoceste RS in Odbora za infrastrukturo in okolje pri Državnem zboru.

K sodelovanju smo povabili tudi Pododbor za varnost v cestnem prometu Občinskega sveta Občine Mengeš, ki aktivno sodeluje pri spremljanju in reševanju teh razmer ter predsednika Sveta staršev OŠ Mengeš.

Ker je cilj, da se pristopi h konkretnemu reševanju teh razmer in se problemi premaknejo z mrtve točke, bodo sklepi te seje nedvomno prelomnica v reševanju prometnih razmer v občini. O tem vas bom seznanila v oktobrski številki Mengšana.

Marta Drčar
tajnik občinskega sveta

NA 6. IZREDNI SEJI OBČINSKEGA SVETA - O REŠEVANJU PROMETNIH RAZMER V OBČINI MENGEŠ

Seja, ki je bila 11. septembra 1996, so se poleg članov občinskega sveta in predstavnikov Občine Mengeš udeležili tudi predstavniki Družbe za avtoceste RS, Odbora za infrastrukturo in okolje pri Državnem zboru RS in Urada za prostorsko planiranje. Kljub zagotovilu se seje niso udeležili predstavniki Ministrstva za promet in zveze, Ministrstva za okolje in prostor in Direkcije za ceste RS.

V uvodu je prisotnim problem nevzdržnih prometnih razmer predstavil župan g. Janez Per. Predsednik občinskega sveta g. Alojzij Janežič je v nadaljevanju k besedi najprej povabil goste pristojnih resornih ministerstev. Le-ti so predstavili zadevno problematiko s svojega pogleda oz. možnosti reševanja in načina pristopa, ki sodi v njihovo pristojnost. Ob priglasitvi k razpravi ostalih prisotnih je diskusija tekla v smeri:

- ureditve trenutnih prometnih razmer s poudarkom na regionalni cesti,
- razmišljanja o vzpostavitvi različnih ukrepov (obvoznica, dodatna semaforizacija križišč, postavitve opozorilnih prometnih znakov za dovoljen lokalni dovoz ...),
- iskanje možnih rešitev v smislu pridobitve sredstev v okviru državnega proračuna oz. kreditov iz evropske razvojne banke,
- preusmeritve celotnega lokalnega tranzitnega prometa ipd.

Naša prizadevanja so sicer bila podprta s strani prisotnih predstavnikov državnih institucij, vendar je vodja projekta AC Šentjakob - Ločica poudaril, da študija prometnega režima in ukrepov za optimalno vodenje prometa ob izgradnji te avtoceste žal ne predvideva neposrednih ukrepov reševanja povečanega prometa

skozi Mengeš. Zato je menil, da je pravi naslov za naša prizadevanja lastnik in upravljalec te ceste Direkcija za ceste RS, ki se, kot je navedeno, seje ni udeležila.

Izredna seja je bila sklicana z namenom, da se neurejene prometne razmere premaknejo z "mrtve točke", vendar žal namen ni bil dosežen. Vsled tega je občinski svet sprejel sklepe, ki pristojne državne institucije zavezujejo v naslednjem:

■ da se v mesecu septembru skliče skupen sestanek s predstavniki Občine Mengeš, Direkcije za ceste RS, Ministrstva za promet in zveze ter Darsa,

■ da se obrazloži študija o obremenjenosti s predlogom ukrepov reševanja prometnih razmer v občini, ki jo je naročil in izdelal lastnik in upravljalec ceste,

V kolikor pozvane institucije ne bodo resno pristopile k realizaciji navedenih zahtev, se bo občina prisiljena poslužiti odločnejših ukrepov.

Marta Drčar
tajnik občinskega sveta

Drage občanke, dragi občani!

Naposled je naša občina vendarle dobila svojega podžupana, gospoda Petra Janežiča, ki ga je na moj predlog podprl Občinski svet.

Gospod Janežič je bil v Krajevni skupnosti izjemno dejaven predsednik, ki si je dejansko prizadeval za uresničitev ciljev v dobro našega mesta in okolice. Menim, da je ta izvolitev velika pridobitev pri delu Občine, predvsem na investicijskem in infrastrukturnem področju.

Razveseljivo je tudi dejstvo, da je športni dub znova predramil nekaj Mengšanov in smo postali bogatejši za novo športno, to je Smučarsko skakalno društvo, saj je šport panoga, ki vselej pozitivno vpliva na razvoj mladega človeka.

Žal je šel uspeh naše ekipe na Igrah brez meja v Torinu skoraj neopazno mimo, čeprav so zasedli v zelo močni konkurenci drugo mesto in s tem ponovno lepo predstavili svetu Mengeš in Slovenijo kot celoto.

Ob tej priložnosti se še enkrat iskreno zahvaljujem sponzorjem za materialno in denarno pomoč, brez katere bi bila udeležba na Igrah nemogoča.

Novost, da imata Železnica in Kambus enotno vozovnico je bila medijsko zelo odmevna. Naša občina od vsega začetka sodeluje v komisiji za pripravo tega projekta. Pri gradnji ceste M 10 skozi Trzin se pričakujejo zastoji ob prometnih konicah in nasploh, zato bo možno prestopanje na vlak na železniških postajah. Prav to bo omogočala enotna vozovnica, logično pa je, da so večje prednosti tam, kjer sta na relaciji možna tako vlak kot avtobus.

● občinski svet je sprejel tudi pobudo o izgradnji tržnice za Kulturnim domom. Imenovan je bil 5-članski gradbeni odbor, ki je po uspešnem razpisu svetu že predlagal institucijo za vodenje investicije in nadzora. Naslednji korak je javni natečaj za izdelovalca načrta, ki bo v vsem najbolj ustrezal prostoru in našim zahtevam...

Intenzivne aktivnosti pa pričakujemo v začetku prihodnjega leta.

Pa lep pozdrav do prihodnjič!

Janez Per,
župan

OBVESTILO O PLAKATIRANJU V OBČINI MENGEŠ

■ Občina Mengeš je v skladu z odlokom o postavljanju in upravljanju objektov za nameščanje reklam in plakatov ter o nameščanju in ravnanju z reklamnimi plakati na območju Občine Mengeš (velja od začetka leta 1996) in na podlagi sklepa občinskega sveta, pooblastila Podjetniško združenje Mengeš za izvajanje storitev nameščanja plakatov zainteresiranih oglaševalcev na plakatnih mestih v lasti in upravljanju Občine Mengeš. Pooblastilo velja za plakatna mesta – stebre v Loki pri Mengšu, pred Gasilskim domom ter v Mengšu pred: Občino, GGD Mengeš, gostilno Pavovec in trgovino Emona. Cena izvajanja storitve plakatiranja je 650,00 SIT/m², za čas do sedmih dni. V ceni ni vključen TPD 5% in občinska komunalna taksa.

■ Izvajalec bo pri nameščanju plakatov na navedenih plakatnih mestih izvajal naslednja dela:

1. Odstranjeval neregistrirane in samovoljno nameščene ter poškodovane plakate.
2. Vzdrževal red na plakatnih mestih in v neposredni bližini.
3. Evidencialno vse neregistrirano nameščene plakate.

■ Izvajalec bo pri opravljanju plakatiranja upošteval odlok o nameščanju in ravnanju z reklamnimi plakati na območju Občine Mengeš. Izvajalec bo z delom pričel prvega oktobra 1996. Sprejem in registracija plakatov bo potekal na Slovenski 28, v prostorih družbe MI AMIGO (tel. 737 317), vsak dan od 8.00 do 15.00 ure, ob torkih do 18.00 ure. Plakate vam bo izvajalec namestil najkasneje v roku 48 ur od prevzema oz. plačila storitve.

Občina Mengeš

OBVESTILO O OGLAŠEVANJU NA DROGOVIH JAVNE RAZSVETLJAVE V OBČINI MENGEŠ

■ Občina Mengeš je v skladu z odlokom o postavljanju in upravljanju objektov za nameščanje reklam in plakatov ter o nameščanju in ravnanju z reklamnimi plakati na območju Občine Mengeš (velja od začetka leta 1996), na osnovi javnega razpisa oddala oglaševanje na drogovih javne razsvetljave v Občini Mengeš Podjetniškemu združenju Mengeš. PZM je tudi pooblaščen in zadolžen, da v imenu Občine vzdržuje red na vseh javnih drogovih v ulicah in ob cestah, kjer je javna razsvetljava. V skladu z odlokom iz leta 1995 in po pooblastilu Občine Mengeš je združenje zadolženo, da po predhodnem obvestilu in postavljenem roku, odstrani vse nelegalno postavljene oglasno-smerne table na javnih drogovih na ulicah in ob cestah, kjer je javna razsvetljava. Najprej bodo odstranjene nelegalno nameščene table na drogovih javne razsvetljave, na katerih bodo nameščeni reklamni panoji.

■ Občina Mengeš je obvezna, da bo vsem lastnikom odstranjenih oglasno-smernih tabel omogočila namestitve oglasno-smernih tabel na primerno lociranih obstoječih, razširjenih ali dodatno nameščenih, že uveljavljenih, kozolčkih.

Občina Mengeš

ODDAJA VLOG ZA ZNIŽANO PLAČILO VRTCA

■ V Uradnem listu Republike Slovenije št. 44/96 je bil objavljen Pravilnik o plačilih staršev za programe v vrtcih. Starši bodo tako lahko od 1. septembra letos dalje uveljavljali znižano plačilo za vrtec po določilih tega pravilnika s posebno vlogo, izpolnitvijo obrazca "Vloga za znižano plačilo vrtca", obrazec VRT/1. Obrazec je naprodaj v vseh papirnicah in knjigarnah, v Mengšu jih dobite v Napredkovi prodajalni Zarja na Slovenski cesti 30.

■ Starši, ki imajo otroke v vzgojnovarstvenih zavodih – vrtcih (v Mengšu, Domžalah, Kamniku, Ljubljani) in je njihovo stalno prebivališče v Občini Mengeš, oddajo izpolnjen obrazec skupaj z vso potrebno dokumentacijo (v kuverti z napisom – vloga vrtec) v času uradnih ur ali pošljejo na naslov Občina Mengeš, Slovenska cesta 30, 1234 Mengeš. Rok za oddajo je do 30. septembra 1996.

MENGEŠ NA RAZGLEDNICAH

■ Mengeš je pridobil štiri nove turistične razglednice, ki jih je izdala Občina v sodelovanju s Turističnim društvom Mengeš. Izbrani motivi prikazujejo Mengeš po posameznih detajlih in kot celoto. Razglednice so tudi v prodaji in jih lahko kupite v prodajalnah Napredka v Rašici in Zarji.

MENGEŠ

MENGEŠ

JAVNA DELA

■ V okviru javnih del potekajo letos od maja dalje tudi dela na turistično-ekološkem področju. Štirje delavci tako opravljajo raznolika dela, med katera sodi tako urejanje turističnih objektov splošnega pomena, kolesarskih poti, urejanje parkovnih in drugih javnih površin, stalna skrb za Trim stezo, kot tudi ureditev brežine Pšate od mostu Kulturnega doma do razbremenilnika, pločnikov, skrb za vse manjše parke, zelenice in javna otroška igrišča.

Foto: M. Ogrinc

Stanje smeti po letu in pol.

Po "bolečem posegu – za nekatere" drevored v novi podobi.

LETOŠNJI MIHAELOV SEJEM

20. avgusta 1996 je Organiza-
cijski odbor Mihaelovega
sejma (v sestavi g. Peter
Krušnik, g. Franc Zabret, tajnik g. Štefan
Borin in župan g. Janez Per) sklical
tiskovno konferenco za izvedbo IV. tradi-
cionalnega Mihaelovega sejma v Mengšu.

Predstavili so program in obrazložili,
zakaj so prestavili lokacijo za letošnji
sejem, zaradi bližine cerkve in možnih
pogrebov v tem času.

Sejemski prostor bo letos na delu
Zoranine ulice in na parkiriščih ob banki
in zdravstveni postaji ter otroškem vrtcu.

■ Gospod Borin je na kratko navedel
program letošnjega sejma, ki se bo začel
v petek, 20. septembra 96, ob 16.00 uri.
Program bo naslednji:

**ekološki kulturni nekadilski
Festival Slovenije, nato območna
revija godb – Mengeš – Domžale
– Moravče.** Pozdravili nas bodo
pritrkovalci iz Vrhnike.

**Sobota, 21. septembra:
razstava "Kruha in peciva"**

Sodelujejo:

Kmečke žene iz Mengša
Kmečke žene iz St. Egyden – Avstrija
Pekarna Hrovat iz Komende
Pekarna Napredek – Domžale
Pekarna Vir
Pekarna Žito – Kamnik

Nedelja, 22. septembra:

Maša na prostem pred farno cerkvi-
jo sv. Mihaela, **po maši koncert** treh
godb: Godba Dobropolje, Železni-
čarska godba Beljak in Mengeška
godba.

Glavna prireditev tega dne bo **spre-
vod kmečke vprege** s prikazom
kmečkih opravil na temo: Od zrna
do kruha.

Sledila bo **zabava za staro in
mlado.** Pred vojno je bil "Mengški
sm'n" tá največji na Gorenjskem.

■ Glavni odbor za Mihaelov sejem ses-
tavljajo:

1. Občina Mengeš
2. Gasilsko društvo Mengeš
3. Godba Mengeš in

Turistično društvo Mengeš, ki
si je določilo naloge: razvijati kmečki
turizem predvsem na Dobenu, vzdrževati
Trim stezo na Gobavici in športni park
ob osnovni šoli. Vse to promovira
Občino Mengeš.

■ S sodelovanjem Turističnega društva
so posneli na video kaseto stari običaj,
kako so želi žito, ga pospravili v kozolec,
tudi košnjo in spravilo sena, za prikaz in
osveščanje mladih.

■ Leta 1995 je bilo ustanovljeno Čebe-
larsko društvo Mengeš. Pripravljamo pa
tudi novo turistično karto Mengša in
nekaj novih pogledov na Mengeš na raz-
glednicah. Na turistični karti naj bi bili
označeni tudi novi objekti ter nova
imena ulic in cest.

■ Organizatorji opravljajo veliko delo za
promocijo Mengša, zato jim gre vse priz-
nanje!

■ Na konferenci so bili prisotni dopisniki:
Radio Kranj,
Impulze CATV,
Gorenjski glas - Kranj,
Slovenske brazde in Mengšan.

Franc Veider

SLOVESNI PODPIS

**POGODBE O IZVAJANJU
PRIMESTNEGA POTNIŠKEGA
PROMETA OBČIN DOMŽALE,
KAMNIK, LUKOVICA,
MENGEŠ IN MORAVČE NA
OSNOVI ENOTNE
VOZOVNICE JE BIL**

*v petek, 26. julija 1996, ob
9.00 uri v konferenčni sobi
Občine Domžale.*

*S podpisom pogodbe so odprli
novo stran našega sodelovan-
ja in vsem našim občanom,
uporabnikom javnega pot-
niškega prometa, omogočili
še usklajenejši prevoz iz in v
naše občine ter naše glavno
mesto.*

Tatjana S. Strmšek

OBVESTILO O ENOTNI VOZOVNICI ZA VLAK IN AVTOBUS

Slovenske železnice in KAM-BUS ob sodelovanju občin Domžale, Kamnik, Lukovica, Mengeš in Moravče uvajajo 1. septembra letos novo možnost potovanja z vlakom in avtobusom. Pripravili smo tako imenovano enotno vozovnico, s katero lahko potniki sami izbirate, kdaj in kako boste potovali na delo, v šolo, na obiske, po opravkih. Z isto vozovnico se lahko na pot podate najprej z avtobusom in nato z vlakom, če je ta hitrejši ali udobnejši, ob vrnitvi domov pa vstopite v prevozno sredstvo, ki vam časovno najbolj ustreza. Torej z isto vozovnico se lahko peljete z vlakom, avtobusom ali pa s prestopanjem tudi kombinirano.

Poleg vozovnice za eno potovanje, ki velja za določen dan, lahko izberete še tedensko, mesečno ali pa letno vozovnico (šolarji celoletno ali pa za šolsko leto). Zadnje tri vozovnice veljajo za neomejeno število voženj v obdobju, za katerega so izdane. Letne vozovnice lahko plačate v treh zaporednih obrokih.

Od Vas je odvisno, ali se boste želeli z eno vozovnico peljati tudi z mestnim avtobusom v Ljubljani. Pri mesečni vozovnici je to mogoče. Le takšno nalepko si morate priskrbeti.

■ Vse vozovnice je mogoče kupiti v predprodaji.

Prevoznika sta mislila na Vas tudi, če zbolite. Z ustreznim potrdilom Vam vrneta denar. Pa ne samo v primeru bolezni, tudi sicer vam bomo vrnili denar za neuporabljene vozovnice, le stroške poslovanja bomo odračunali. Predvsem šolarju se kaj rado zgodi, da vozovnico poškoduje ali pa celo izgubi. Tudi za te primere smo našli ugodno rešitev.

■ In kje lahko kupite vozovnice?

Za to je veliko možnosti. Vozovnico za eno potovanje lahko kupite na vseh železniških postajah ob kamniški progi, v centrih naselij ali v bližini kraja, kjer vstopite na vlak, na KAM-BUS-ovih avtobusih, na avtobusni postaji Ljubljana in Kamnik ter v dveh turističnih agencijah (v Mengšu in Domžalah).

Mesečne vozovnice (tudi z možnostjo uporabe mestnega avtobusa v Ljubljani) lahko kupite na devetih prodajnih mestih, tedenske in letne pa na štirih. V Mengšu jih kupite v Turist Biroju Mengeš, Hribarjeva 38.

Prosimo, da pripombe in pritožbe koristniki vozovnic oddate

na naslov: Odbor za urejanje primestnega potniškega prometa občin Domžale, Kamnik, Lukovica, Moravče in Mengeš, Občina Mengeš, Slovenska cesta 30, 1234 Mengeš.

■ Ugodna abonentska ponudba ENOTNIH vozovnic! SLOVENSKE ŽELEZNICE IN KAM-BUS

Velja od 1. septembra naprej.

Šolska vozovnica (za dijake in študente)	Plačate le
tedenska	5 voženj
mesečna	20 voženj
letna	
a) za šolsko leto	8,5 mesečne vozovnice
b) za vse leto	10 mesečnih vozovnic

Splošna vozovnica (za vse potnike)	Plačate le
– tedenska	8 voženj
– mesečna	33 voženj
– letna	10 mesečnih vozovnic

■ Prodajna mesta za abonentske enotne vozovnice:

- Železniška postaja Ljubljana*
- Avtobusna postaja Ljubljana
- Železniška postaja Črnuče
- Železniška postaja Domžale*
- Turistična agencija Veneta Domžale*
- Biro turist Mengeš
- Železniška postaja Jarše-Mengeš
- Železniška postaja Kamnik
- Avtobusna postaja Kamnik*

Mesečno vozovnico je mogoče kupiti na vseh prodajnih mestih; le prvič, ko gre tudi za izdajo izkaznice za abonentske vozovnice, jo lahko kupite samo na prodajnih mestih, označenih z zvezdico.

Tedensko in letno vozovnico je mogoče kupiti samo na prodajnih mestih, označenih z zvezdico.

 Slovenske železnice

 KAM-BUS

PODJETNIŠKO ZDRUŽENJE MENGEŠ NA MIHAELOVEM SEJMU

■ PZM Mengeš bo na samostojni stojnici Mihaelovega sejma predstavil dejavnost združenja in svojih članov. Posebej opozarjamo na prikaz informacijskega sistema INTERNET, baze podatkov iz popisa dejavnosti in informacijskega sistema GZS InfoLink. Prikazi bodo na računalniku. Vabimo vse podjetnike, obrtnike in ostale zasebnike ter zainteresirane občane, da se oglasijo na naši stojnici.

■ Skupaj z Osnovno šolo Mengeš in pod pokroviteljstvom Mihaelovega sejma bomo na posebni stojnici izvedli srečelov, katerega prihodek je namenjen za dvigalo v šoli. Ostalo nam je še nekaj zelo zanimivih in dragocenih dobitkov. Vabljeni.

OBVESTILO IN PONUDBA OGLAŠEVANJA NA DROGOVIH JAVNE RAZSVETLJAVE V OBČINI MENGEŠ

■ Najem oglasnega prostora na drogovi javne razsvetljave v Občini Mengeš na panojih z oglasno površino 1700 x 1090 mm.

Čas najema:	Cena najema dvostranskega sporočila:
od 7 do 30 dni	700,00 SIT/dan/pano
od 31 do 90 dni	600,00 SIT/dan/pano
od 91 do 150 dni	520,00 SIT/dan/pano
nad 151 dni	450,00 SIT/dan/pano
⁽¹⁾ izvesek pod panojem 365 dni	180,00 SIT/dan/pano

(1) – najmanjše število izveskov, ki jih stranka naroči, je 5 kosov.

■ V cenah je vključena komunalna taksa. TPD 5% ni vključen. Ostali pogoji: minimalna vrednost enkratnega naročila oglašanja je 50.000,00 SIT. Za sporočila v trajanju do 14 dni je minimalno število oglaševalskih mest pet (5), in sicer v zaporedju panojev, katerih lokacijo si lahko naročnik izbere sam. Cene veljajo za plačana naročila do 31. 9. 1996. Mengeškimi podjetnikom nudimo možnost prioriteta propagiranja na lokacijah pred vrati oz. v bližini poslovnih objektov. S tem boste jasno nakazali lokacijo dejavnosti, ažurno boste lahko obveščali javnost o ponudbi in se izognili oglaševanju konkurenčnih podjetij v bližini. Vse nadaljnje informacije nudimo po tel. 737 317 (MI AMIGO), 737 575 (Studio ArtLine) in 13 39 219 (Oscar Commerce).

Podjetniško združenje Mengeš

SDS SDS

Social Demokratska stranka Slovenije

Občinski odbor Mengeš

KOZLOVSKO PARLAMENTIRANJE IN MNOŽIČNO IZIGRAVANJE USTAVNIH PRAVIC 43.170 VOLIVK IN VOLIVCEV

Prava slika slovenske demokracije in državniške države najbolj odgovornih nosilcev oblasti, takoimenovanih avtoritet in varuhov človekovih pravic, je že pripeljala do neslavnega in sramotnega stanja, ki nas kot državo zopet uvršča na Balkan in bivši vzhod. Razgaljenje v zvezi z referendumskimi dogajanja je popolno. Besedičenje o primernosti Slovenije za vstop v Evropsko unijo in NATO je ob takem neustavnem, nedemokracičnem in nemočnem ravnanju, prazno mlatenje slame. Glede na ravnanje večine državnih institucij ne izpolnjujemo standardov morale in kulture, ki velja v Evropi. Brez visoko postavljenih moralnih standardov, kakovostnega delovanja države, vplivnega, strogega in neusmiljenega javnega mnenja, ni možno reševati vsakodnevnih konfliktov in različnih interesov v visokokonkurenčnem tržnem sistemu.

Podobno, za preživetje še mnogo hujše dogajanje za vsakega posameznika, za usodo naše mlade države lahko tudi usodno, pa je dogajanje na ekonomskem in gospodarskem področju. Nezadržno in očitno načrtno siromašenje, namesto jačanja gospodarstva, bo privedlo do ponovne kolonizacije Slovenije in

POLITIČNE STRANKE

Slovencev boljših gospodarjev. Še slabša usoda se nam obeta po dokončni uveljavitvi lastništva s klanovskih in mafijskih struktur in organizacij, ki si niso pridobile lastnine z delom in znanjem, še manj z lastnim in zasluženim denarjem. Stanje gospodarstva in socialne varnosti je kritično.

Tomaz Štebe,
predsednik OO SDS Mengeš

FILC d.d. Mengeš
Slovenska 40
1234 MENGEŠ
telefon 737 222

Zaposlimo

ELEKTROTEHNIKA
ali STROJNEGA TEHNIKA
z organizacijskimi
sposobnostmi
za dela in naloge
VODJA PROCESNE LINIJE.

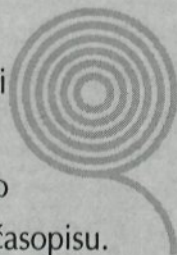
Zaposlimo tudi

KLJUČAVNIČARJA ali
ELEKTRIKARJA
za delo v proizvodnji
na štiri izmene.

Vse informacije
dobite na telefonski
številki 737 222.

Prijave sprejemamo
8 dni od objave v časopisu.

FILC MENGEŠ

**Na podlagi 70. člena Statuta Občine Mengeš
župan izdaja za nerazdeljeni del sredstev ponovni**

RAZPIS

**posojila za ugodno kreditiranje podjetništva in obrti
ter ostalega zasebnštva v Občini Mengeš.**

1. člen

Razpisana vsota posojila za podjetnike, obrtnike in druge zasebnike znaša 19.892.000,00 SIT; od tega se posojilo dodeljuje za naslednje namene:

- v znesku 19.892.000,00 SIT po letni obrestni meri TOM + 3% za:
- uvajanje oz. nadomeščanje proizvodnje ali izdelkov, ki odpravlja obremenjevanje okolja;
- izdelava dokumentacije zahtevnih projektov in aktivnosti (npr. programov razvoja, tržnih analiz, marketinga, promocij, itd.);
- nakup nove in generalno obnovljene opreme in nadomestnih delov za popravilo opreme;
- nakup, urejanje in opremljanje zemljišč in pridobivanje projektne dokumentacije za gradnjo poslovnih prostorov;
- nakup, graditev, prenovu ali adaptacijo poslovnih prostorov;
- nakup patentov in blagovnih znamk za opravljanje dejavnosti;
- pospeševanje turizma v občini.

2. člen

Za namene, navedene v 1. členu tega sklepa, se posojilo prednostno dodeljuje prosilcem, ki v večji meri izpolnjujejo naslednje kriterije:

- odpirajo nova delovna mesta,
- dajejo pozitivne ekonomske učinke,
- uvajajo sodoben tehnološki in ekološko neoporečen delovni proces,
- dopolnjujejo proizvodne programe ostalega gospodarstva v občini,
- so izvozno usmerjene,
- nadomeščajo uvoz,
- so turistično in promocijsko usmerjene,
- opravljajo deficitarne storitvene dejavnosti.

3. člen

Posojilo se lahko dodeli:

- podjetjem v zasebni lastnini,
- samostojnim podjetnikom (obrnikom) in ostalim zasebnikom,
- občanom, ki so pri pristojnem organu vložili popolno vlogo za samostojnega podjetnika oz. drugega zasebnika.

Sedež samostojnega podjetnika (obrnika) oziroma drugega zasebnika oziroma podjetja in kraj investicije morata biti na območju Občine Mengeš.

4. člen

■ Doba vračanja posojila znaša 3 leta. Posojiljemalec prične vračati posojilo v skladu s pogoji iz posojilne pogodbe, ki jo sklene z banko.

5. člen

■ Posojiljemalcu se odvzame možnost koriščenja posojila, če v roku 3 mesecev od prejema sklepa o dodelitvi posojila, ne izrabi posojila.

6. člen

■ Prosilci vložijo prošnjo za posojilo v zaprti kuverti skupaj z zahtevano dokumentacijo po objavi v glasilu Mengšan, do vključno 5.10.1996 na naslov: Občina Mengeš, Slovenska cesta 30, Mengeš z oznako "kreditni za podjetništvo".

■ Prošnja za posojilo mora obvezno vsebovati ime, priimek in naslov prosilca, opis in predračunsko vrednost investicije, višino zaprosenega posojila z navedbo lastnega deleža, rok zaključitve investicije in predvideno število novozaposlenih delavcev.

7. člen

■ Prošnji za posojilo mora biti predložena naslednja dokumentacija:

1. dokazilo o registraciji:

– fizične osebe: potrdilo o vpisu v vpisnik podjetnikov (obrnikov) oziroma drugih zasebnikov, oziroma potrdilo o vložitvi popolne vloge pri pristojnem organu za vpis podjetnika oziroma drugega zasebnika,
– pravne osebe: sklep o vpisu podjetja v sodni register.

2. dokazilo o plačilu vseh zapadlih davkov in prispevkov:

– fizične osebe: potrdilo RUIP – izpostava Domžale,
– pravne osebe: BON 1,2,3 oziroma potrdilo, da še niso pričele poslovati.

3. dokazilo glede na namen posojila:

– pri nakupu nove in generalno obnovljene opreme in nadomestnih delov za

popravilo opreme: predračun ali račun, pri nakupu generalno obnovljene opreme pa še pisno izjavo – garancijo izvajalca generalnega popravila,

– pri nakupu patenta in blagovne znamke: pogodbo o nakupu patenta oz. blagovne znamke,

– pri nakupu, urejanju in opremljanju zemljišč za gradnjo poslovnih prostorov: overjeno kupoprodajno pogodbo ali predpogodbo za zemljišče in predračun stroškov urejanja ter opremljanja zemljišča,

– pri nakupu poslovnih prostorov: overjeno kupoprodajno pogodbo ali predpogodbo,

– pri gradnji, prenovi ali adaptaciji poslovnih prostorov: gradbeno dovoljenje oz. odločbo o priglašeni delih, predračun, zemljiškoknjižni izpisek ali izjavo lastnika oz. upravljalca poslovnih prostorov, da dovoli nameravana dela in najemno pogodbo, ki mora biti sklenjena najmanj za dobo vračanja posojila:

4. dokazilo, da je odgovorna oseba podjetja v delovnem razmerju v podjetju oz. pisno izjavo podjetja, da bo odgovorna oseba podjetja sklenila delovno razmerje v podjetju najkasneje v roku 6 mesecev od dneva porabe posojila, če odgovorna oseba podjetja še ni v delovnem razmerju v podjetju.

8. člen

■ Nepopolne in nepravočasno vložene prošnje se ne bodo upoštevale.

9. člen

■ Komisija za ugodno kreditiranje podjetništva in obrti ter ostalega zasebnštva v Občini Mengeš bo najkasneje v 15 dneh po preteku razpisanega roka sprejela sklep o odobritvi posojil in bo najkasneje v 15 dneh po sprejemu sklepa obvestila vse prosilce o izidu natečaja.

10. člen

■ Posojila se plasirajo preko HKS Vigred p.o. Mengeš, s katero Občina Mengeš sklene ustrezno pogodbo.

Na podlagi 3. člena Pravilnika o porabi sredstev Občine Mengeš namenjenih za ugodno kreditiranje obnove fasad na celotnem območju Občine (Uradni vestnik, št. 15/96) je Občinski svet Občine Mengeš na seji 4. septembra 1996 sprejel sklep o

RAZPISU

**POSOJILA ZA OBNOVO
DOTRAJANIH FASAD NA
CELOTNIH OBJEKTIH
NA ULICAH IN CESTAH
MESTNEGA JEDRA IN NJEGOVH
VPADNIC, IN SICER NA:**

Slovenski, Kamniški, Gorenjski, Prešernovi, Lipajevi, Jelovškovi, Ropretovi, Grobeljski, Kolodvorski in Trdinovem trgu ter glavne ulice v naselju Loka in Topole.

1. člen

■ Razpisana vsota posojila znaša 29.000.000,00 SIT, po letni obrestni meri TOM + 3%.

2. člen

■ Posojilo se dodeljuje za kritje stroškov naslednjih del:

– postavitve ustreznih odrov,
– nujne rekonstrukcije poškodovanega ometa, okrasnih špalet in štukatur ter okenskih polic,
– pleskarska dela na fasadi,
– zamenjava dotrajanjih žlebov.

3. člen

■ Za posojilo lahko zaprosijo:
– občani, ki so lastniki objektov,
– občani, ki so najemniki objektov, če imajo z lastnikom objekta sklenjeno ustrezno dolgoročno najemno pogodbo o sovlaganjih v objekt,
– podjetja v zasebni lastnini,
– samostojni podjetniki (obrniki) in ostali zasebniki, ki bodo zagotovili lastna sredstva za obnovo v višini 50% predračunske vrednosti obnove.

4. člen

■ Doba vračanja posojila znaša 5 let po letni obrestni meri 3%. Posojiljemalec prične vračati posojilo v skladu s pogoji iz posojilne pogodbe, ki jo sklene z banko.

5. člen

■ Posojiljemalcu se odvzame možnost koriščenja posojila, če do konca leta 1996 ne izrabi posojila. Posojiljemalec je dolžan obvestiti občino o datumu izvršitve opravljenih del in izkoriščenem kreditu.

6. člen

■ Prosilci vložijo prošnjo za posojilo v zaprti kuverti skupaj z zahtevano dokumentacijo po objavi v Glasilu Mengšan, do vključno 5. oktobra 1996 na naslov: Občina Mengeš, Slovenska cesta 30, Mengeš, z oznako "kreditni za obnovo fasad".

■ Prošnja za posojilo mora vsebovati ime, priimek in naslov prosilca, opis in predračunsko vrednost investicije, višino zaprosenega posojila z navedbo lastnega deleža, rok zaključitve predvidenih del.

7. člen

■ Prošnji za posojilo mora biti predložena naslednja dokumentacija:

1. potrdilo o lastništvu ali najemna pogodba in potrdilo o lastništvu za lastnika,
2. potrdilo o lastnih sredstvih,
3. dokazilo o plačilu vseh davkov in prispevkov:

– fizične osebe: potrdilo RUJP – Izpostava Domžale o plačanih davkih, ki ni starejša od 3 mesecev,

– pravne osebe: BON 3 ali potrdilo, da še niso pričeli poslovati, ki ni starejša od treh mesecev.

4. dokazilo o kreditni sposobnosti:

– potrdilo pristojnega delodajalca ali ZPIZ,

– za pravne osebe: BON 3.

5. dokazilo glede na namen posojila – predračun del od za to pooblaščenih organizacij s popisom del.

8. člen

■ Nepopolne in nepravočasno vložene prošnje se ne bodo upoštevale.

9. člen

■ Komisija za obnovo fasad v Občini Mengeš bo najkasneje v 15 dneh po preteku razpisnega roka sprejela sklep o odobritvi posojil. Vsi prosilci bodo obveščeni o izidu razpisa v 15 dneh po sprejemu sklepa o odobritvi posojil s strani komisije.

10. člen

■ Posojila se plasirajo preko SKB Banke d.d. PE Domžale-Kamnik, s katero Občina Mengeš sklene ustrezno pogodbo.

Predsednik

Občinskega sveta Občine Mengeš

Alojzij Janežič l.r

Utik pri Vodichah

TRETJE KOLEŠARSKO SREČANJE DVEH DRUŠTEV UPOKOJENCEV

Društvo upokojencev Moravče (kolesarska sekcija) že tri leta tesno sodeluje z Društvom upokojencev Bukovica-Šinkov Turn v Občini Vodice. Taka srečanja bodo postala "tradicionalna" z izmenjavo izkušenj članov posameznega društva. Srečanje je bilo v Brunarici v Utiku letos julija v dopoldanskih urah. Moravske upokojence - kolesarje je pozdravil predsednik društva Janez Merčun in zaželel dobro počutje med upokojenci DU Bukovica - Šinkov Turn. Sledilo je srečanje balinarjev obeh društev, na balinišču v Utiku. Po uspešnem balinanju je bilo srečanje ob dobro pripravljeni topli malici, vročem čaju, kavi, šilčku domačega žganja in prijetnem vzdušju vseh prisotnih na tretjem srečanju v lepem naravnem okolju in prijazni družbi.

Moravčani so si ogledali nov gasilski dom Šinkov Turn. Gasilsko društvo je poznano daleč naokrog po tekmovalni dejavnosti gasilstva. V urejeni spominski sobi je od tal do stropa napolnjena vitrina pokalov in drugih priznanj, ki daje lep vtis – zadoščenje izkušenim gasilcem, predvsem pa spodbudo mlajšim generacijam za marljivo delo. Vzdrževani dom daje prostor sodobni gasilski opremini in vozilom, ki so bila nabavljena z delom in iznajdljivostjo gasilcev. Lepo vzdrževana okolica govori o dobrih gospodarjih. Gasilci se

3. Srečanje
Moravških kolesarjev
pri DU Bukovica-
Šinkov Turn.

Foto: Angelca Novak

pohvalijo, da v društvu delujejo številne desetine, od najmlajših v šoli, mladine, žensk, do članov in veteranov, ki dokazujejo, da so vredni zaupanja. Gasilsko društvo je lani praznovalo 70. letnico obstoja. Ob tem jubileju je društvo izdalo "Bilten", katerega je predstavnik GD podaril moravškemu upokojencem. Gasilsko društvo Šinkov Turn je eno najbolj uspešnih v novi občini Vodice, je izjavil župan Anton Kokalj. Zadovoljni z vsem so se moravški kolesarji poslovili od prijaznih gostiteljev in rekli "na svidenje prihodnje leto".

Jože Novak

Poročni par iz Domžal na zaslišanju.

Foto: Jože Novak

Vidrgar-Kandrše

SLOVENSKA OH CET PO STARIH ŠEGAH

Mateja Jeršak in Miroslav Lukič, domžalski par, sta na osmi slovenski ohceti v poročni sobi gostilne Vidrgar v Kandršah izmenjala "zlate prstane" in rekla "DA".

Poroka je pomembna prelomnica v življenju vsakega človeka. Že priprave nanjo so navadno polne vznemirljivih dogodkov, pa tudi organizacijskih zgod in nezgod, zlasti še, če je povabljenih več parov in svatov. Vendar lahko rečemo za Turistično društvo Mlinše in družino Vidrgar, da so v pripravi ohceti pravi

mojstri. Tokrat sta se peljala na zapravljiščku v gorenjski narodni noši, na slovensko ohcet po starih šegah 29. junija 96 v Kandrše-Vidrga mlad par Mateja in Miroslav iz Domžal.

Organizatorji obljublajo, da se bodo tudi v prihodnje na njihovi prireditvi mladi poročali, kar bo dajalo še poseben čar prikazu starih ljudskih običajev.

Pet parov je bilo izbranih na strokovni komisiji za usodni "DA", zlate poročne prstane so si izmenjali v

poročni sobi gostilne Vidrgar v prisotnosti zagorskega župana Matjaža Švagana in prič: Erika Pasarič in Marko Kaučič iz Celja, Nevenka Jelenc in Srečko Lužar iz Škofje vasi, Nataša Sedeljšak in Tomaž Remšaka iz Gornjega Grada, Simona Blažič in Simon Sotlerja iz Hrastnika in par iz Domžal Mateja in Miroslav Lukič.

Pred slovesno "civilno poroko" so fantje v Zagorju ob Savi postavili "šrange". Ob 12. uri je po mestnih ulicah krenil sprevod narodnih noš, godbe, mažuretk, kočij, vozovi, na katerih so vozili "balo" na prizorišče. Po civilni poroki je vsak par odgovarjal na zastavljena vprašanja novinarjev, Janeza Dolinarja in Betke Šuhel. Nastala je še spominska fotografija vseh parov.

Tudi pri cerkveni poroki so bili pari s pričami in svati. Za razvedrilo pozno v noč je poskrbel ansambel Lojzeta Slaka s pevci. Na prireditvi so bili tudi rojaki iz zamejstva, folklorna skupina in tamburaši iz Adlešičev, Bele krajine in godba iz Avstrije.

Naj omenim, da se vsako leto udeležijo prireditve tudi moravški upokojenci kolesarji s svojimi jeklenimi konjički.

Tudi na Štefana Kvedra iz Spodnjih Kosez pri Lukovici ne smemo pozabiti, ki na zapravljiščku s konjsko vprego vozi poročne pare. Letošnje leto je vozil poročni par iz Domžal – Matejo in Miroslava Lukiča.

Jože Novak

90 let IVANKE ZABRET

V Malem Mengšu jo vsi poznamo. Če ne dela na zelenjavnem vrtu, jo vidimo ob mizi pod krošnjo drevesa ali pa gre na obisk k sosedom, sorodnikom, znancem, v cerkev, k frizerju, v trgovino. Skratka, vse opravi in si tako krepí telo in duha. Je prijetna, razgledana sogovornica, prisluhne drugim, se zna v družbi veseliti, nikoli ne obupa, malo potarna in načrtuje to in ono...

Bognarjeva Johana je bila rojena v Pristavi – 7. avgusta leta 1906. Oče je bil tesar, sicer doma z Dobena; v Pristavi je zgradil hišo, kjer so tesarili in kmetovali. Dvakrat je bil vdovec; ko se je ženil v tretje, je bilo pri hiši že 7 otrok. Ivanka je bila drugi otrok iz tretjega zakona. Vendar je bila Bognarjeva družina vzgled drugim; znano je, da so Mengšani rekli: "Pri Bognarju je več "vrst" otrok, pa se nič ne kregajo med seboj. Ivanka pravi, da je to resnica. Vsi otroci so ves čas čutili, četudi je bila pri hiši "tretja mama", kje je njihov dom in so se še v starosti vračali. "Življenje je bilo skromnejše, preprostejše, pa smo bili bolj srečni...", pravi Ivanka za "stare, dobre čase". Ko je odraščala, njenih starejših polsester ni bilo več doma. Dve – Micka in Roža – sta odšli že pred prvo svetovno vojno v Švico šivat slamnike; najprej sezonsko, vendar sta se tam poročili in se vračali domov samo na obisk. Tako se je za Ivanko začela zveza med Mengšem in Luzernom, ki traja še danes. Tudi Ivanka je 14 sezon odhajala šivat slamnike k sestri, ki je imela z možem slamninarsko podjetje. Na Švico ima najlepše spomine. Ona se je najbolj navezala na otroke sester in ni dneva, da ne bi na ta ali oni način omenila Švice. Leta 1936 se je poročila z

Ježančevim Tonetom, skoraj sosedom. Vselila sta se v svojo hišo, kjer je mož začel s krojaško obrtjo. Rodili so se štirje otroci, žal je Tonček 8 mesecev star umrl. Petčlanska družina je preživljala vojni čas; niso slutili, da bolezen načenja zdravje očeta. Ivanka misli, da je ob vseh grozotah, ki jih je doživljal, živčno trpel in zato imel težave z žolčnikom. Zdravil se je na Golniku kjer je leta 1944 umrl. Začelo se je težko življenje. Ivanka je ostala doma pri otrocih, kolikor pa je mogla, je pomagala predvsem na svojem in moževem domu pri kmečkih opravilih. Velikokrat je vse tri otroke vzela s seboj na polje ali travnik. Otroci so odraščali, se izučili, zaposlili in si ustvarili družine. Mami je zdravje vsa leta dobro služilo, pomagala je še naprej pri kmečkih delih.

Omeniti pa je treba, da je Ivanka tudi izvrstna kuharica. Dan pred svojo devetdeseto letnico je napravila 60 krofov... Kuhala je na mnogih ohceti in redko se zgodi, da za goste nima nič "domačega". Ob krofih za 90-letnico pa moramo povedati tudi, da so ji domači na vrtu pripravili prigrizno slovesnost. Ubrano ji je zapelo nekaj članov Komornega zbora Domžale. Njeni sorodniki, vsi dobri pevci, so pritegnili in pozno v noč smo tudi nekoliko bolj oddaljeni "sosedje" lahko vedeli, da Ivanka praznuje. Rada se udeleži tudi izletov Turističnega društva, farnih romanj, zato gre vsako leto na prvo nedeljo v septembru na Limbarsko goro. Ob koncu ji želimo poleg zdravja in trdne volje tudi še veliko lepih doživetij ... Bog Vas živi!

Jožica Marin

DARINKA MIHAELA CERAR

I nvalidka Darinka, ki danes šteje 63 let, je sicer živela v Mengšu samo sedem let, od leta 1954 do leta 1961, a pravi, da se ima za Mengšanko, ker je tu preživela morda najlepši del svojega težkega, a polnega življenja. Nekoliko starejši in starejši Mengšani se je še spominjamo – predvsem s ceste in cerkve. S svojim, za tiste čase "lepim", invalidskim

vozičkom in zrcalastimi sončnimi očali (oboje je dobila iz Kanade) je navduševala predvsem otroke iz Velikega Mengša. Njeno "področje" je bilo od Doma počitka proti jugu do pošte, cerkve, na sever pa nekako do Mihelčičevih, seveda pa tudi družine in posamezniki vmes... Tudi na Mengeški koči je bila, njen voziček je potiskal po bregu Feliks Sitar.

Kdo je pravzaprav Darinka? Rojena je bila kot deveta od trinajstih otrok v ljubljanski družini očetu carinskemu uradniku in materi, ki je delala v knjigovoznici, a je ostala doma pri družini, ki se je večala. Darinka ima od rojstva hudo poškodovano hrbtenico. Starši so iskali zdravniško pomoč, a v glavnem brez uspeha. Lahko je sedela, v šolo ni mogla, čeprav je že s petimi leti brala in pisala s tiskanimi črkami ("mimogrede" se je naučila od starejših bratov in sester). Leta so tekla, skoraj je minil vojni čas, za vso družino pa se je bližal usodni trenutek. Leta 1945 so vsi – starša in deset otrok (dva sta majhna umrla) – odšli na Koroško in nato v Kanado. In Darinka? Še danes je solzna, ko pripoveduje, da ne more razumeti, zakaj so samo, nebogljeno pustili sicer doma, a tujim ljudem. Prva postaja je bil samostan Marijinih sester v Šmartnem ob Savi, nato Zavetišče Sv. Jožefa v Ljubljani. Zaradi prevratnih časov so takšne ustanove ukinjali in leta 1948 je Darinka "pristala" v Kamniku, kjer je bil ustanovljen Dom za invalidno mladino – zavod po "novih" merilih. Tu se začne Darinkino trpljenje tudi s politične strani; bila je otrok staršev, ki niso bili naklonjeni novemu sistemu. Vodstvo Doma je že osebno ranjeno mlado dušo načrtno mučilo; zaničevalo, šikaniralo, ji oviralo stike s sorodniki. Edini svetel žarek v teh letih je bil pouk, ki ga je Darinka začela obiskovati. Njena prva učiteljica je bila Ela Peroci. Nje se spominja z najlepšimi čustvi. Prva je spoznala, da je Darinka bistro dekle in da lahko napreduje hitreje kot njeni vrstniki. Skupaj z učiteljico Jelušo Vatovec sta ji vlivali poguma. Tako je v Kamniku kljub vsemu napredovala in se poleti 1954. leta veselila, da z drugimi gojenci odpotuje na počitnice – prvič na morje... Toda razočaranje: drugi na morje, Darinka pa brez vednosti v Dom počitka v Mengeš. Tu se začne zgodba, s katero sem začela ta zapis. Po vseh viharnih letih je v mengeškem Domu vendarle našla neke vrste dom in se vživela v okolje, čeprav se seveda še danes spominja nekaterih bridkih trenutkov.

Ena njenih sestra je v Kanadi končala študij medicine. Kot zdravnica je upala, da Darinki v Kanadi morda lahko pomaga in tako je po daljšem oklevanju 1961. leta Darinka odpotovala v Toronto. Mnoge operacije so ji pomagale toliko, da odtlej lahko nosi ortopedski steznik. Po dveh letih se je v bolnišnici tudi zaposlila in je delala polni delovni čas. S prisluženim denarjem si je hotela plačati vožnjo in se vrniti v Mengeš; toda nesreča: Darinka je z vozičkom zgrmela po stopnicah. Sledilo je spet zdravljenje in končno se je odločila, da ostane v Kanadi. Iz Kanade je zdaj tretjič na obisku "doma". Ko boste brali te vrstice, bo Darinka že v Kanadi. V mestu ob Ontarijskem jezeru živi v 14. nadstropju v stanovanju, prilagojenem njenim potrebam. Živi popolnoma samostojno. Zdaj je upokojena, vendar je ostala vključena v različne dejavnosti: pazi otroke, organizira dobrodelne akcije, izlete, tudi sama potuje in čas, ko je bila v Sloveniji, je izkoristila tudi za obisk Lurda. Srečna je, da je doživela tudi to. Ni se ustrašila 25-urne vožnje v eno in drugo smer. Vse to govori o volji, ki daje moč. Darinka je zmagovalka, ki se je dvignila nad povprečje in si je s skrajnim naporom z lastnim delom zagotovila dostojno življenje.

Ob obisku v Mengšu se je srečala tudi z Janezom Perom, ki ji je za spomin podaril knjigo "Mengeš in Trzin skozi čas". Z navdušenjem jo je sprejela in obljubila, da jo bo prebirala in se spet vrnila. Za konec je povedala, da ima zdaj tudi v Kanadi krog ljudi, ki jih ima rada – med njimi je na prvem mestu njenih 24 nečakov.

Darinka, Mengšani se Vam zahvaljujemo za zvestobo in vam želimo veliko volje in poguma tudi v prihodnje!

Jožica Marin

FRANČIŠKA ZAJC

Frančiška Zajc se jej rodila leta 1906 v kraju Podhosta pri Novem mestu. Imela je tri brate in sedem sester. "Danes ni nikogar več, vsi so pomrli," pove Frančiška in nadaljuje: "Ena od sester je umrla v Ameriki. Stara je bila nekaj manj kot 100 let. Brata so ubili Italijani."

Frančišča se je poročila, ko je bila stara 22 let. Mož Tine Zajc je bil vrtnar. Kar dvajset let je vrtnaril pri grofu Auerspergerju.

Frančiška pa je gospodinjala. Med vojno je bil grad uničen.

Po vojni so skupaj s sinom in hčerjo odšli v Beograd. "Pa nisem nič rada šla," se spominja. "Nisem vedela, kako bo," nadaljuje. Potem pove, da je mož Tine vrtnaril in urejeval parke. Francka se še zelo dobro in z veseljem spominja, kako je nekega dne govorila po telefonu s predsednikom Titom. Izkazalo se je, da je življenje v

Beogradu kar prijetno. V Beogradu so bili priljubljeni, tako da je Franckini družini dvajset let hitro minilo. Z domačimi ni izgubila stikov, saj so jo pogosto obiskovali.

Na njeno željo so se vrnili v Slovenijo. Leta 1967 so tako postali Mengšani. Le hči Dragica je ostala v Beogradu. Leta 1994 sta z možem prišla v Dom. Mož je žal kmalu umrl. "Sedaj sem sama,"

pravi, "vendar mi je kar lepo." "Sin me večkrat obiše, pa tudi hči pride iz Beograda. Imam pa tudi 4 vnuke," še pristavi.

Obiskov je vedno zelo vesela. Zlasti zdaj, ko slabo vidi in ne more brati. Zato se je še posebej razveselila pozornosti mengeškega župana.

Jožica Marin

ANGELA KONCILIJA

Gospod župan je istočasno počastil in obdaril tudi našo drugo slavljenko, ki je praznovala 90-letnico. To je gospa Angelca Koncilija.

Njena zibel je tekla v znanem romarskem kraju Brezjah na Gorenjskem. Družina je štela kar devet otrok. Oče je bil pismonoša, mati pa je doma gospodinjala in skrbelo za številno družino. Oče je kmalu umrl, zato je delo pismonoše prevzel najstarejši brat. Pošto pa so pomagali raznašati vsi člani družine. S prodajo mleka in domačih jajc je pritekal v hišo dodaten denar.

Po bratovi poroki pa je morala Angela skupaj z mlajšim bratom v uk v Kranj. Žal je Angelca večino časa morala opravljati gospodinjska dela in s šiviljstvom ni bilo nič. Več sreče je imel brat, ki je postal odličan krojač, kot se s ponosom še danes spominja.

Malo pred drugo svetovno vojno je Angela spoznala svojega bodočega moža Janeza. Janez jo je kot nevesto pripeljal v svoj rojstni kraj Mengeš. V zakonu se jima je rodilo dvoje otrok. Oba, sin in hčerka, jo redno obiskujeta. Kadar utegneta jo rada odpeljeta na svoje domove.

Ivanka je v Domu že štiri leta in kot pravi, se tukaj dobro počuti. Ob popoldnevih rada prebira časopise. Še vedno je spretna z iglo, tako da ji kot sama pravi, v Domu ni nikoli dolgčas.

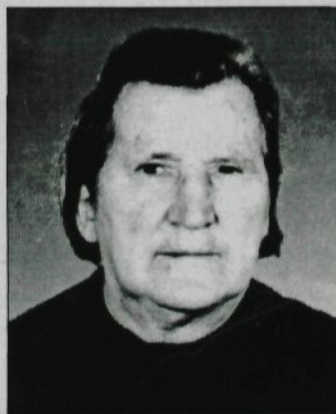
Županove čestitke in obdaritve je bila vesela. Z gospodom Janezom Perom, ki se kot župan občine Mengeš vedno živo zanima za počutje Mengšanov v Domu počitka, sta se zapletla v prijeten razgovor.

Jožica Marin

IVANA SENICA

Ivana Senica se je rodila v kmečki družini na Imenjah pri Moravčah. Družina je štela osem otrok, pet deklet in tri fante. Že od malega so bili navajeni trdega dela. Osnovno šolo je obiskovala v Moravčah. Po končanem pouku ni bilo časa za učenje. Morala je pasti krave. Zvečer pa je odnašala mleko v oddaljeni Šentvid pri Lukovici.

Pri 26. letih se je poročila z Alojzom, ki je prišel iz Štajerske. Skupaj sta živela štirideset let. Ivanka pravi, da je bilo

vsega po malem. "V glavnem pa ostanejo lepi spomini," pove, in se ob tem nasmeji. Vojne vihre skorajda ne omenja. Ivanka je rada dobre volje, o slabih časih ne izgublja besed. "Dve hčerki še živita," pove, "sin in ena hči pa sta že umrla". Hčerki jo večkrat obišečeta, saj stanujeta v neposredni bližini.

Ivanka se je preselila v Dom počitka Mengeš leta 1992, zaradi šibkega zdravja. "Zdaj mi pa nič ne manjka," pravi,

“drugi mi skuhajo in pospravijo, kar dobro je tu v Domu,” še pristavi. Rada se udeležuje vsakodnevne telovadbe. Popoldne pa rada poklepeta pod domskim kostanjem. V domu ima veliko poznanih iz Moravč, tako da ji ni nikoli dolgčas. Domačega kraja ni pozabila, zato se večkrat vrača na Imenje.

Letos je še posebej slovesno praznovala svoj 85. rojstni dan, saj ji je prišel čestitat župan iz Mengša, gospod Janez Per. Bila je prijetno presenečena, in vesela, ko ji je izročil polno košaro dobrot. “Vse sem že pospravila,” se smeje Ivanka, “samo vince sem prihranila za kakšno slovesno priliko.”

Jožica Marin

IVANA MUŠIČ

15. junija je v knjigi življenja obrnila svoj 90. list tudi Ivana Mušič, rojena Orel.

Rojena je bila v številni kmečki družini (po domače “pr Rajovc”), kot ena izmed devetih otrok. Sedaj je živa edinole ona. Življenje tako številčne družine seveda še zdaleč ni bilo lahko, vendar pa ima kljub temu precej lepih spominov na mladostna leta.

Ko ji je leta 1925 umrl oče, se je zaposlila v tkalnici tovarne Induplati v Jaršah, kjer je delala 29 let, še pred tem pa je dve leti hodila delat tudi v slavnikiarsko zadrugo, kjer je šivala trakove na slavnike. Zaslužek v tovarni je bil slab. Dobro se še spominja, da je morala varčevati kar dve leti, da si je lahko kupila kolo in si tako skrajšala pot do Jarš.

Meseca februarja 1939 se je poročila s Pavlom Mušičem (po domače Franckovim Pavletom). V zakonu sta se ji rodila dva sinova. Življenje je bilo tedaj zaradi vojne zelo težko. Preživljali so se z

moževo plačo. Mož je delal kot železostugar v tovarni Stol na Duplici pri Kamniku.

Leta 1960 ji je mož umrl, tako da je sedaj že 36 let vdova. V precejšnjo pomoč sta ji oba sinova

z družinama, še posebej odkar zaradi zloma kolka težje hodi. Najbolj pa je vesela obiska obeh pravnukinj.

Ob njeni 90-letnici so jo obiskale tudi predstavnice organizacije Rdečega križa in pa mengeški župan, gospod Janez Per, ki si je zanjo vzel kar precej svojega dragocenega časa. Njegovega obiska se je zelo razveselila, saj ji je čas ob prijetnem klepetu z njim kar prehitro minil. Tudi nasploh zelo rada pokramlja z vsakomer in se obenem spominja, kakšno je bilo nekdaj življenje.

Glede na to, da je vse življenje živela skromno, si tudi sedaj ne želi drugega kot edinole zdravja, razumevanja in miru, kar ji ob njenem visokem jubileju želimo tudi mi.

T.M.

MIHAELOV SEJEM – spomini iz otroštva

Mihaelov sejem je bil v otroških letih za nas posebno mikaven. Bili smo šolarji, stari 8, 10, 12 let. Z zanimanjem smo gledali dan pred sejmom, ko so postavljali “štante” (stojnice). Začeli so pri Muleju (sedaj nova stavba), pred bivšim gasilnim domom, naprej po obeh straneh ceste, do trgovine Kandušer (sedaj trgovina s sadjem in zelenjavo) in do gostilne Funtek, sedaj Pavovec, ob križišču proti Kamniku.

Drugi dan pa smo šli s starši “uradno v s'mn”. Potrebovali smo nove čevlje za zimo, kakšno jopico in volneno kapo. Hlače nam je že prej naredil krojač, deklam pa šivilje kakšno novo obleko in predpasnik.

Pri “štarni pod Sirčevo lipo” je bil vsako leto isti sejmar s čevlji. (Danes Glavni trg ob začetku Šolske ulice). Tu smo se ustavili. Starši so nam izbrali primerne čevlje (visoke) za zimo. Pomerili smo jih in “hajd v cekar”. Oče pa je plačal. Tako je bilo tudi pri drugih stojnicah, kjer smo kaj potrebovali. Nazadnje pa še malo sladkarij. Na vogalu, nasproti gostilne Funtek ali “Smrešenku”, je prodajal “cukreno robo” majhen siv možiček – rekli so mu “Cukrček”, ki mu je vedno visela kapljica pod nosom. To nam sicer ni bilo prav všeč, cukrčke pa smo vseeno radi vzeli. To so bile navadno ribice ali židani bonboni. Seveda to ni bilo zastoj. Starši so nam jih kupili. Prodajal je tudi lectove punčke, pa srčke z ogledalcem in

PRAZNIKI IN OBIČAJI

napisi, kar pa seveda za nas ni bilo primerno. Še nekaj posebnega se je pri njem dobilo. Podobno cigaretni obliki – kot žvečilni gumi – sladkogrenkega okusa – imenovan “mačji drek” (oprostite)!

Predel sejma (po današnji Kolodvorski ulici) pa je bil določen za lončarje. Prodali so največ vezanih piskrov, v katerih so kuhale naše stare mame jedi v krušni peči, tudi moja.

Če se je med letom kaj razbilo, se je na sejmu nadomestilo. Tudi ribniške robe je bilo dovolj. “Škaf” za vodo je moral biti za “Mihaelovo” nov. Gospodarji pa so preizkušali kose tako, da so na viseče kose tolkli z brusom in poslušali zven in po njem ugotavljali kvaliteto.

Druge stojnice so imele tekstilno blago “na metre”, pa jopice, kape in šale ter razno drugo kramarijo. Tudi klobukov ni manjkalo. Klobuk je bil nov običajno tudi za fantina, ki je šel k birmi. Pa je moral biti kakšno številko večji, da je bil “dolgo prav.”

Ker je bila cesta makadamska in navadno tudi blatna, če je v tistih dneh deževalo, smo otroci bosí capljali po blatu sem in tja, kar je bilo tudi svoje vrste veselje. Pa še kakšen vol, krava ali konj so pustili svoj “spominek” na cesti.

Na Kolodvorski ulici, od Zavrtne ceste naprej po desni strani pa do današnjega razbremenilnika Pšate, je bil pa t.i. “živinski sejem”. Na tem mestu so prodajali in kupovali konje, prašiče, govejo živino, mešetarji so bili zelo glasni. Nasproti živinskega sejma pa je bila še “vaga za živino”. Na njej so tehtali kupljeno ali prodano.

Ker je sv. Mihael mengeški farni patron, je bila seveda vselej maša ob 10. uri dopoldne v cerkvi.

Popoldne pa so veseljačili po gostilnah pri Smrešenku (Funtek), pri Prahulcu (Kralj), pri Polancu (Flerin) je bilo dobiti vse “ta najbolj”.

Harmonika in ples je bilo običajno veselje. Otroci pa smo “napasli firbec” ob stojnicah, se posladkali s cukrčki, se veselili, kdaj bomo obuli nove čevlje..., pa je bil sejem “ven”!

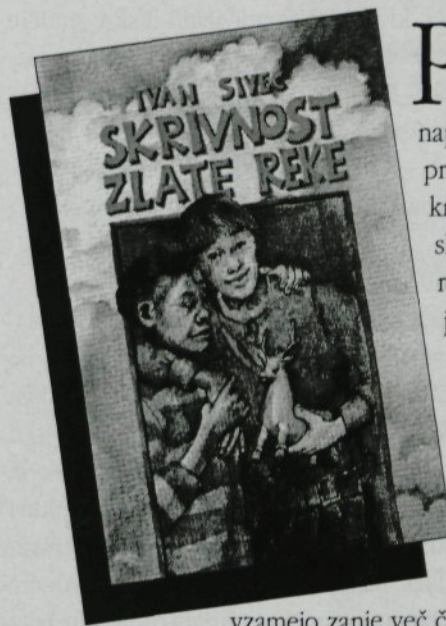

Franc Veider

NAŠ PISATELJ

SKRIVNOST ZLATE REKE

Ivan Sivec

Pisatelja Ivana Sivca, ki živi v Mengšu od leta 1972 naprej, mnogi poznajo predvsem kot pisca kmečkih in zgodovinskih povesti in romanov, toda napisal je tudi sedem mladinskih knjig, knjig za otroke. V zadnjem času se vse bolj posveča mlajšim bralcem, menda zato, ker imajo otroci knjige res radi in ker si vzamejo zanje več časa.

Prva Sivčeva mladinska knjiga Pozabljeni zaklad pripoveduje o zakladu iz francoskih časov, ki se je zgubil nekje v Bistrici, druga Dober dan, palčki je razkrila štirinajst pripovedk o palčkih, tretja nas je zapeljala med morske roparje v Jadranu – z naslovom Gusarji na obzorju, v četrti – Kruh ponoči spi – pa je Sivec popisal svoje mladostne doživljaje. Dodamo naj samo še to, da so pisatelja Ivana Sivca prosili, če lahko posnamejo celovečerni film po mladinskem romanu Pozabljeni zaklad. Podpisal je že pogodbo in če ne bo zapletov na Kulturni skupnosti, se nam v Mengšu čez dve leti obeta premiera Sivčevega mladinskega filma Pozabljeni zaklad, verjetno pa bo nastala tudi televizijska nadaljevanka. Sicer pa so že doslej v Trstu dramtizirali kar dve Sivčevi knjigi v štiri nadaljevanke. Pozabljeni zaklad in Gusarji na obzorju.

Prelomne pa so zadnje tri, ki so izšle pri Mladinski knjigi oz. pri DZS, torej pri dveh naših največjih in najbolj uveljavljenih založbah. Lepo so bile sprejete tudi pri najbolj ostrih kritikih. Prvi dve sta iz športnega sveta – Netopir brez kril in Beli mušketir, tretja, ki je izšla pred nekaj dnevi, pa posega v zgodovino rudnika zlata, ki je obstajal pred desetletji pod Kamniškim vrhom, torej nedaleč stran od Mengša. Malokomu je znano, da je Kamniška Bistrica zlatokopna reka in da je v rudniku zlata delalo kar 72 rudarjev. Potem je prišlo do velike nesreče; velik plaz je rudnik z rudarji vred pokopal podse,

nekje v globini ali ob strani pa je ostalo več kilogramov čistega zlata. O tem krožijo pod Kamniškimi planinami različne pripovedi, ki so še vedno žive. Nekatere pravijo, da so iz nekaj kilogramov zlata zgneti zlatega srnjaka, v spomin na odkritje zlate rude. Do tega je namreč prišlo povsem po naključju. Odkrili so ga pravzaprav lovci. Srnjak ima to navado, da vodo srka, hodi pa jo pit vse življenje k istemu tolmunu. In tako je nek lovec ustrelil srnjaka, ki je imel zaradi zlatih lusk v studencu z zlatom oblečene zobe... Koliko je na tem resnice, sta hotela odkriti nadebudna Blaž in Iztok, ki sta morda nekoč hodila celo na mengeško šolo.

Na zavihku knjige je urednik Boris A. Novak o knjigi zapisal:

“Skrivnost zlate reke ni samo mladinski roman za bralce z najmočnejšimi živci, ampak predvsem napeta zgodba o zlatokopih pod Kamniškimi planinami. Stare listine potrjujejo, da je Kamniška Bistrica zlatonosna reka in da so pod Kamniškim vrhom nekoč na veliko kopali zlato, zdaj pa... Na šolsko ekskurzijo med drugim odrineta tudi glavna junaka Iztok in Blaž iz slavnega 7. a, zadevo pa nevarno zapletejo staromodna razredničarka Lampa, strah in trepet učiteljic ravnatelj Pleško, čudaška samotarka Matilda, napol nori Janez, da o vsevednem županu Franciju, zanesenemu lovcu Hubertu ter o hlapcih Jaku in Jožu niti ne govorimo...”

Pisatelj Ivan Sivec je imel doslej na povabilo bralcev po Sloveniji, v Avstriji, Švici in na Švedskem že stopetindvajset literarnih večerov. Občina Mengeš se je odločila, da bo odslej vsako njegovo knjigo predstavila tudi v Mengšu. Vse o zlatokopih, o zlatem rudniku in o drugih skrivnostih pod Kamniškimi planinami boste zvedeli v dvorani Kulturnega doma v Mengšu v soboto, 19. oktobra, ob 20. uri. Šlo bo pravzaprav za velik zabavno glasbeni spektakel, ki želi približati knjigo za mlade bralce na vesel način. Nastopili bodo namreč zabavni ansambel Obvezna smer s pevcem Tonijem Kapušinom, pa uspešna mengeška pevka Maja Šink, pa mednarodno priznani čarovnik Grega, ki ne bo začaral samo tistih na odru, pa seveda pisatelj in še ... Marsikaj bo tudi v slogu prireditve – zato vseh skrivnosti ne smemo izdati naprej. Vsekakor pa bo šlo za predstavo, ki ne bo dolgočasna, namenjena pa je tako mlajšim kot starejšim obiskovalcem, ki imajo radi glasbo, pesem in čarovnije vseh vrst. Ne bo treba hoditi na Aljasko ali na kako drugo zlatokopno področje, Skrivnost zlate reke vas pričakuje 19. oktobra kar v Mengšu!

Jernej Žmavc

IVAN SIVEC

*Preberite
knjigo Ivana Sivca
Skrivnost zlate reke*

Za pisatelja Ivana Sivca lahko rečemo, da je pravi Mengšan, saj živi v našem kraju že četrto stoletje. Svoje prve knjige je napisal v rodnih Mostah, vse ostale pa prav v Mengšu. Nekaj teh predstavitev smo v Mengšanu žal spustili, vrzel pa bomo skušali v naslednjih mesecih nekoliko popraviti. V tokratnem Mengšanu na kratko predstavljamo Sivčevo knjigo Skrivnost zlate reke.

Zgodba, ki je napeta povest o neusmiljenem lovu za zlatom, se dogaja v našem kamniškem in mengeškem koncu. Prinaša zelo prijetno branje za mlajše in starejše. Ko bralec prebere prvih nekaj strani, enostavno knjige do zadnje strani ne bo mogel odložiti.

Nedaleč od Kamniške Bistrice je bil nekdanj rudnik zlata. O tem pričajo zgodovinski zapisi in še živenci prebivalci ondotnih krajev. Torej mora biti že res. Smola pa je v tem, da so prav tisti kraji prepojeni z izviri Kamniške Bistrice in tako premalo trdni za svojo trdno lego. Zlato je res pod gmotami zemlje, prav v starem opustošenem rudniku, vendar je zaradi nestanovitne naravne zgradbe zelo težko dosegljivo.

Dva nadebudna najstnika sta zadevo vzela resno v roke. Rezultat trdega dela je najdeni večkilogramski zlati vijak, torej bogastvo brez primere. Tudi v izviri Kamniške Bistrice je še vedno zlato. Lopato v roke in na delo!

Uspeh pa je naklonjen – zares presenetljivo – prav tistim, ki jim je več za zgodovino tega čudežnega zlatokopa, kot pa tistim, ki bi radi čez noč obogateli.

Vse to pa postavi marsikatera prizadevanja na glavo. Dirka za zlatom v našem koncu ne pozna meja.

Vsega je dovolj v tej Sivčevi knjigi: napetosti, pohlepnosti, humorja, ljubezenskih iskric, pa tudi prav mirne preudarnosti, ki jo zmoreda modra fantiča. Premlada sta še za razne splete odraslih ali pa celo ne bosta nikoli tako pokvarjena.

V knjigi tudi zelo nazorno izvemo, kako se zlato pravzaprav koplje ali izpira v zlatonosni reki. Le od nas je odvisno, kje bomo to delo zastavili. Prav od tega pa je odvisen tudi uspeh.

Kaj vam je danes bolj potrebno (poleg zlata, seveda) kot prijetna zabava, kot napeta, vendar razumljiva zgodba. Vse to, pa še iz našega domačega kraja. Morda boste potem, ko boste prebrali povest, ki ste jo že dolgo pričakovali, pohiteli prav v te zlatokopne kraje in se o resnici prepričali sami.

Pisatelj Ivan Sivec je vso zadevo zelo natančno raziskal. Ker pa se vse zgodi, je domišljiji in vašemu iskanju odprta vsa pot.

Zabavajte se; ne ob televizorju, ne tokrat v kinu, pač pa ob Skrivnostih zlate reke. Razodela vam bo svojo skrivnost do mere, ki bo tudi vam všeč.

Peter Dolinšek

SPOŠTOVANI PACIENTI

**OBVEŠČAM VAS O SPREMEMBI
DELOVNEGA ČASA, KI BO VELJAL OD
01.10.1996 DALJE.**

Veljavni urnik dela je:

PONEDELJEK 13.00 - 19.00

TOREK 9.00 - 15.00

SREDA 13.00 - 19.00

ČETRTEK 9.00 - 14.00

PETEK 9.00 - 14.00

SPECIALISTIČNA SPLOŠNA ORDINACIJA

Dr. Marta RIŽNAR BREGAR

specialist splošne medicine

Zoranina 3 • MENGEŠ

Telefon: 737 308

DOBRO JUTRO

*Kdo Ti rožice prinaša
Te za to kaj vpraša
jutro zlato, jutro dobro
že za to ni več budobno.*

*Ciklama roža zgodnjega poletja
se v senci skriva
in tam debteči vonj dobiva,
ni je lepše rože, tudi poznega poletja.*

*Rože z Vrba Ti prinaša,
sam pa s tekom se ponaša.
Vsako jutro, jutro zlato
ko še spiš, si v mislih z mano.*

*Večno Te bom v sebi nosil
vedno bom tu'd Njega prosil,
da usoda bodi moja,
kot so jutra dobra Tvoja.*

Rathav Enot

BREZ NASLOVA

*Klicali so me, pa se nisem odzval.
Ljubili so me, pa ljubezni nisem vračal.
Jamrali so, hvalil sem se.
Upogibali bi me, pa se nisem upognil.*

*Borili so se, nisem se hotel boriti.
Objokovali so, veselil sem se.
Veliko so storili, naredil nisem nič.
Aktivni so bili, bil sem pasiven.
Ne, so vpili, kričal sem, da!
Jokali so vsepouprek, smejal sem se.
Enakost so govorili, rekel sem, v
različnosti je čar.*

Rathav Enot

NAŠA

*Oj čas, kam bitiš,
bežiš od nas krajanov,
človek naj ne bo sovrag ljudi
in našega načela.
Nismo za, vendar smo proti,
a Mengšan o nas bo pisal.*

*Oj čas, kam bitiš,
od nas odmikaš se s hitrostjo,
ki primerja se z norostjo,
ko vprašam te kam, molčiš.*

*Bežiš od nas krajanov,
kar nas je ostalo zvestih,
predusem v malih mestih,
prav malo je grobjanov.*

*Človek naj ne bo sovrag ljudi,
ki so ga volili,
vedno z njimi so bili,
pravica in poštenje, zato smo vsi.*

*In našega načela
ne napad, le obramba,
argument naj bo komanda,
prava delavka je le čebela.*

*Nismo za, vendar smo proti
slabe misli, slabe sanje
saj to novo je jemanje,
a nikogar to ne moti.*

*Mengšan o nas bo pisal,
dobro in slabo,
no in še kako?
Oblast je sladka in še to narisal.*

Rathav Enot

LETNA ŠOLA V NARAVI

■ Letne šole v naravi se je udeležilo 79 otrok od 94 četrtošolcev. Bili smo v Baški na otoku Krku. Poleg plavanja smo izvedli še veliko drugih dejavnosti. V

okviru pouka so se učenci seznanili z bližnjo in daljnjo okolico, spoznavali so obmorski svet ter rastlinstvo in živalstvo v njem. V okviru naravoslovja so opravili meritve nihanja morske gladine, temperature morja in zraka. Ogledali smo si narodni muzej, kraj Baško, cerkvi sv. Brana in sv. Lucije v Jurandvoru z zna-

menito Baščansko ploščo, najstarejšo ohranjeno pisavo z glagolico in samostan Matere Božje Goričke.

■ Svoje literarne, glasbene in dramske stvaritve

so učenci predstavili na spoznavnem in zaključnem večeru.

■ Pouk in vse druge dejavnosti so vodili razredniki: Majda Trobec, Dona Brank, Martina Šorn-Povšnar in Darja Pečnik.

Dana Brank,
učiteljica 4. razreda

NAJBOLJŠI DOGODEK

V soboto dopoldne smo se odpravili k učnim uram plavanja. Skupaj s peto skupino smo se odločili, da gremo drugam kot običajno, da bi se naučili plavanja pod vodo in iskanja školjk. To pa ni bilo mogoče zaradi prevelikih valov. Iskali smo primerno mesto, vendar ga nismo našli. Da nam ne bi bilo treba hoditi nazaj, smo se na običajno mesto odpeljali s turističnim vlakcem. Med vožnjo smo zelo uživali in opazovali mesto, morje, čolne, ljudi in okolico. Ko je bil konec vožnje z vlakcem, smo izstopili in naredili par korakov do plaže. Nato smo se ločili od pete skupine in se kljub visokim valovom odpravili v vodo. Skakali smo v valove, ki so nas premetavali na vse strani, kar nam je bilo v veliko veselje.

Res da se tistega sobotnega popoldneva nismo veliko naučili, smo pa zato zelo uživali.

Maja Zorman, 5. b

BAŠKA

Mi v Baško smo prišli,
da bi se zabavali.

Vsi v morje pobitimo,
da nič ne zamudimo.

Zjutraj se zbudimo
in na plažo odbitimo,
ko nazaj pa pridrvimo,
brž za mizo prihitimo.

Ko počitek nam napoči,
vsak v sobo hitro skoči.
Igre ena, dva in tri,
spet na plaži smo mi vsi.

Hitro je minil naš čas,
plavali, noreli smo vsi,
vendar bripavi odšli.

Iva Kovačič,
Maja Jenčič,
Anja Markovič,
Maja Zorman,
5.b

PLAVANJE

Mi plavamo, se tunkamo,
lovimo in škropimo.
Med tem ko učitelj kliče nas,
vsi se postrojimo.

Na plavanju veseli smo,
z učitelji norimo,
iz mosta dol zdaj skačemo,
prav vsi v vodo gremo.

Gašper Žun, 5.b

VALOVI

Ko smo prišli na plažo, je strašansko pihal veter. Valovi so bili zaradi vetra tako visoki, da smo zelo uživali. Od veselja v valovih smo kar vriskali. Težko smo se poslovili od valov.

TOBOGAN

Ker je močno pihalo, smo šli popoldne raje na tobogan. Bili so trije, različnih barv – rdeče (najbolj strm), zelen (srednje strm), moder (položen). Najprej smo šli lahko samo na zelen in moder tobogan. Čez nekaj časa so nam pustili tudi na rdečega. Vsi so hodili na rdečega in vriskali tako kot v valovih.

Gašper Žun, 5.b

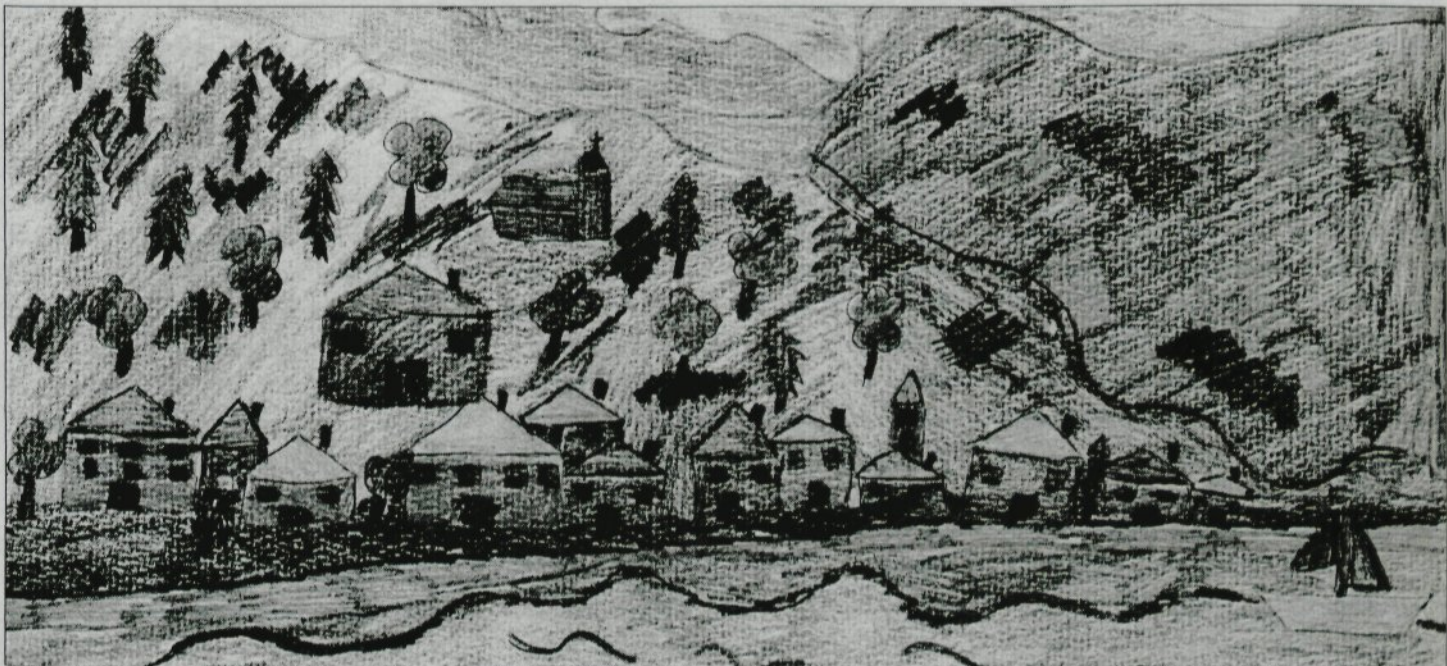
NAJLEPŠI DOČODEK

V šoli v naravi smo bili šest dni. Najbolj od vseh zabav so mi ostali v spominu tobogani. Bili so različne barve, zelen, rdeč in moder. Bili so tudi različne oblike. Najdaljši je bil zelen, moder je bil najbolj vijugast, rdeč pa kratek in strm. Vozila sem se po vseh. A največkrat sem se spustila po najbolj strmem rdečem toboganu. Bil je najhitrejši. V vodo sem priletela z vso močjo. Bilo je zelo zabavno, tako da sem zelo uživala v vožnji. Najbolj pa sem se razveselila, ko sem prišla domov in zagledala svojega medvedka Uhca, ki me je čakal na postelji.

Anja Markovič, 5.b

Petra Dolinšek, 5.c

MED NEZAPOSLENIMI JE DOBRA TRETJINA MLADIH

Gospodarske razmere v svetu in tudi pri nas še vedno niso dosegle stopnje, ko se začno povečevati zaposlitvene možnosti. Žal so te možnosti še vedno v upadanju in povzročajo veliko socialno razslojenost in številne osebne tragedije. Lahko bi rekli, da je to razvojna zakonitost, da v vsaki krizni situaciji del prebivalstva bogati in si pridobiva ugled, drugi del pa siromaši in izgublja možnosti za človeka dostojno življenje. To lahko opažamo tudi danes.

■ Slovenija je majhna država in šteje le nekaj več kot 2 milijona prebivalcev. Če od tega odštejemo nezaposeljive osebe: upokojece, redne učence, dijake in študente, dobimo število aktivnega prebivalstva ali zaposljivih oseb. Med njimi so lažje in težje zaposeljive osebe. Na to vplivata izobrazba in delovna zmožnost. Če od skupnega števila aktivnega prebivalstva odštejemo 123.000 brezposelnih, si lahko predstavljamo, kaj to pomeni za zaposlene in celotno družbo. Zaposleni morajo ustvariti toliko, da lahko zagotavljajo funkcioniranje države, kamor spadajo zdravstvo, šolstvo, socialno varstvo, infrastruktura in vse tiste dejavnosti, ki so splošnega družbenega pomena in v družbi ne nastopajo kot profitne dejavnosti. V družbi z nizko stopnjo zaposlenosti to pomeni velik razkorak med bruto in neto postavko plače, kar med zaposlenimi povzroča nezadovoljstvo in nemotiviranost za delo. Razkorak je še večji, če v družbi prevladuje nizka izobrazbena stopnja zaposlenih. Po eni strani bi to pomenilo potrebo po večjem številu zaposlenih oseb z nizko kvalifikacijo, kar je v nasprotju s trenutnimi družbenimi dogajanjmi, po drugi strani pa bi to lahko pomenilo zaviranje napredka in razvoja. V trenutni

gospodarski recesiji je težko predvideti pravilno oz. najugodnejše razmerje med nižje kvalificiranimi in izobraženimi delavci in visoko kvalificiranimi in izobraženimi. Vsako gospodarstvo potrebuje obe kategoriji, razmerje pa je odvisno od stopnje gospodarskega razvoja posamezne družbe. Prav zato ni mogoče kopirati različnih organizacijskih sistemov, saj mora vsaka družba upoštevati svoje danosti in značilnosti. Za Slovenijo je značilna njena majhnost in bogata raznolikost, ki nudi številne možnosti razvoja na industrijskem, kmetijskem, kulturnem, turističnem področju. Zato pa potrebuje številne strokovnjake, ki jo bodo znale popeljati v Evropo tako, da ne bomo tisto, kar smo nekoč že bili – kolonija razvitih držav. Velike in močne države imajo večje možnosti na mednarodnem trgu, ker lahko zagotavljajo nižje cene, majhne pa lahko izvajajo le "obrtno" dejavnost. Žal ne v pravem pomenu besede. To v naši zgodovini nikoli ni bila dobro plačana butična dejavnost, ampak so nam navadno razvite države odstopile tisto industrijo, skupaj s tehnologijo, ki smo jo kupili za majhne denarje, ki je same zaradi slabih poslovnih učinkov, predvsem pa ekološke neustreznosti, niso hotele več izvajati. Tu se je naš razvoj ustavil za nekaj desetletij in povzročil še večji razkorak med razvitimi in nerazvitimi.

■ Vsak vzrok ima svojo posledico in vsaka posledica ima svoj vzrok. Oboje se kaže v stopnji gospodarskega razvoja, socialnem položaju državljanov, izobrazbeni strukturi in tudi narodni zavesti. Mnogi strokovnjaki in dobri delavci so odšli. Morda ne ravno "s trebuhom za kruhom", vsekakor pa za boljšim zaslužkom, prepričani, da bodo drugod po svetu znali ceniti strokovnost in tiste

vrline slovenskega življa, ki nas ločijo od drugih: predanost in delavnost, ki meji na garaštvo. To se je mnogim Slovencem v tujini obrestovalo. Postali so vplivni in spoštovani, potem, ko jim je domovina mačehovsko obrnila hrbet. Danes smo ponosni na njih, kot da smo kaj pripomogli k njihovem uspehu. Pozabljamo, da so to njihove osebne zasluge. Popravnega izpita za nazaj ni, ostajajo pa spoznanja, ki jih MORAMO izkoristiti, če želimo priti v Evropo kot enakopraven partner in ne kot "kolonija", ki jo razviti "suženjsko" izkoriščajo in si jo podrejšajo za svoje koristi in namene.

■ Poznamo svoje sposobnosti, izkoristimo svoje prednosti in se dvignimo iz naroda hlapcev v tisto, kar znamo biti: pridni, pošteni, strokovni. Danes je trenutek, ko moramo to storiti, če ne želimo biti več predpražnik pred vrati razvite Evrope, ki bi se v marsičem lahko zgledovala po nas.

■ Sedaj je pravi trenutek, da začnemo razmišljati o tem, kaj storiti, da bomo uspešni in zadovoljni, kajti pred nami je ena največjih odločitev: "Vstopiti v EU ali ne" in se tako pridružiti veliki družini, v kateri naj bi veljali enakopravni odnosi na osnovi prijateljstva in medsebojne pomoči. Podobne parole smo nekoč že slišali in doživeli. Izkazale so se le kot teorija, z mnogimi negativnimi in tudi pozitivnimi posledicami.

■ Kdo je v tem trenutku tisti, ki lahko reče in predvidi, kaj je prav in za nas najbolje. Verjetno nihče, čeprav bodo v predvolilnem času mnogi skušali napovedovati našo usodo in nam prikazovati lepo bodočnost skozi številne realne in nerealne obljube.

■ Pomembno je le eno. Vse je odvisno od nas samih. Saj poznamo tisto: "Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal!" Tako je in nič drugače.

■ Preostane nam le to, da pogledamo naše prednosti in slabosti in poiščemo možnosti za izboljšanje razmer.

■ Na eni strani smo Slovenci vztrajni in pridni narod, na drugi strani pa analiza brezposelnosti kaže, da mnogi nimajo "legalne" možnosti, da bi svojo sposobnost in pridnost dokazali v delu in za to prejeli človeka dostojno plačilo. Mnogi od brezposelnih nimajo ustrezne izobrazbe, s katero bi lahko konkurirali na trgu delovne sile. Torej jim ostane edina možnost, da se dodatno izobražujejo in tako postanejo konkurenčni. Ker so brezposelni, so hkrati socialni primeri in si dodatnega izobraževanja zaradi omejenih možnosti ne morejo privoščiti. Takšen je naš sistem in naša zakonodaja. Torej so obsojeni na čakanje na lepšo prihodnost ali pa se znajdejo v kolesju sive ekonomije, ki v tem času pri nas dobro uspeva zaradi neustreznega davčnega sistema, ki dobro pozna orodja za izterjavo davkov le pri enem, navadno revnejšem delu slovenske populacije in tako omogoča večanje razlik med revnimi in bogatimi.

■ Ugotovitev, da smo mlada država in zato ne moremo tako hitro rešiti vseh problemov in nalog, ki na eni strani nastajajo zaradi osamosvojitve, na drugi strani pa zaradi gospodarske situacije v svetu in pri nas, je spodbudna za sive ekonomiste, ki se lahko tolažijo, da se njihov čas še ne izteka tako hitro in za brezposelne, ki pričakujejo, da takšni časi ne bodo trajali večno. In prav imajo, kajti to je le trenutno stanje, ki z razvojnega vidika nikoli ni in ne more trajati

dolgo. Vlada vsako leto v svoje strateške in operativne plane zapiše aktivnosti za zmanjšanje nezaposlenosti in nekoč ji bo to tudi uspelo. Vendar vlada ne more storiti vsega, saj smo že ugotovili, da je veliko odvisno tudi od nas samih.

■ Analiza strukture brezposelnih kaže, da od 35% do 40% brezposelnih predstavljajo mladi, v starosti do 25 let. Več kot 40% iste populacije nima osnovnega poklica in spadajo v kategorijo iskalcev prve zaposlitve. To pomeni, da nimajo končane vsaj poklicne šole, mnogi niti osnovne šole in še nikoli niso bili redno zaposleni.

Če se zavedamo samo tega podatka in vemo, da se namesto njih ne bo mogel nihče izobraževati, neizobraženi in neusposobljeni za delo pa nimajo veliko možnosti za zaposlitev, je razumljivo, da je ravno področje izobraževanja tisto, na katerega lahko vpliva vsak posameznik. Ustrezna izobrazbena struktura je prav gotovo eden od pogojev za zmanjšanje razlik med ljudmi, za zmanjšanje socialne razslojenosti in lažje reševanje težav pri vključevanju v EU. Višja izobrazba omogoči posamezniku tudi drugačen pogled na situacijo, konstruktivno in kritično razumevanje realnosti in aktivno vključevanje v vsakdanje dogodke. To je eden od ciljev, ki mu moramo slediti, če želimo biti v EU kljub svoji majhnosti veliki in enakopravni in če želimo, da bodo strokovnjaki tudi v svoji domovini ustvar-

jali z enako vnemo, kot to delajo danes v tujini, za mnogo večji zaslužek, vpliv in spoštovanje.

■ Pridobitev ustrezne izobrazbe danes ne predstavlja več takega problema, saj se naša mlada država sooča z mnogimi elementi demokracije, kamor spada tudi izobraževanje. Ko govorimo o njem, ne mislimo več samo redne šole, ki je zaradi svoje življenjske neprilagojenosti za mnoge predstavljala oviro pri razvijanju lastnih interesov in ustvarjalnosti. Danes so v osnovnih in srednjih šolah zaznavne številne spremembe, ki mladim omogočajo večjo ustvarjalnost in samoaktualizacijo. Težava je v tem, da mnogi te možnosti ne vidijo ali kako drugače še niso pripravljeni na večjo svobodo, ki hkrati od učečega zahteva tudi večjo samoiniciativnost, aktivnost in odgovornost. Mnogi takšne situacije ne sprejemajo. Čutijo se zapostavljene ali pa demokratične odnose zamenjujejo z anarhičnimi. To jih navadno pripelje do izstopa iz šole in vstop v vrsto čakajočih na zaposlitev. To so družbene spremembe, ki so za nekatere prehitre, za druge zopet prepočasne. Vzpodbudno je to, da obstajajo rešitve. Mladi, ki so prekinili redno šolanje, v tem trenutku morda res nimajo možnosti za nadaljevanje rednega šolanja, zaradi starosti ali dveh neuspešnih poskusov in šolanja ob delu, ker nimajo finančnih možnosti. Tudi na Zavodu za zaposlovanje so možnosti izobraževanja omejene.

■ Novost, ki se ponuja danes, izhaja iz načela vseživljenjskega učenja. To pomeni, da se človek uči vse življenje. Ker se situacija na strokovnem področju pri vsakem delu spreminja in izpopolnjuje hitreje kot kdajkoli do sedaj, velja za vse zaposlene, da se morajo neprestano strokovno izpopolnjevati, če želijo uspešno opravljati svoje delo. V svetu in

pri nas nastaja družba učečih se ljudi. Tej situaciji je potrebno prilagoditi tudi sistem izobraževanja. Tako poznamo pri nas že številne formalne in neformalne oblike, kjer se lahko usposablajo in izobražujejo tudi mladi brez poklica in zaposlitve.

■ Obstajajo skrajšani USO programi za pridobitev poklica, UŽU programi usposabljanja za življenjsko uspešnost, v naslednjem letu bo uvedeno priučitveno izobraževanje pri obrtnikih. Vsi ti programi so namenjeni predvsem mladim. Mnogi od njih želijo s svojim programom pri mladih ponovno vzbuditi samozaupanje. Eden od takih je tudi program Centra za mlajše odrasle – CMO, kamor se vključujejo mladi brezposelni, ki nimajo osnovnega poklica in so izgubili zaupanje v sebe, šolski sistem in celotno družbo. Njihovo znanje je pomanjkljivo, cilji slabo oblikovani, zato so nemotivirani, da bi karkoli sami storili zase. Program Centra za mlajše odrasle jim omogoča funkcionalno opismenjevanje in pomoč pri oblikovanju ciljev, ki morajo biti tako močni, da so dovolj motivirani za njihovo doseganje.

■ Filozofska fakulteta v Ljubljani uvaja poseben dokument, v katerega vsak posameznik lahko vpiše znanja, ki jih je kakor koli pridobil, na formalni ali neformalni način. Potrebna je le potrditev kompetentne osebe, da posameznik ta znanja resnično obvlada. S tem potrdilom lahko konkurira na trgu delovne sile. Vse razvite družbe že ugotavljajo, da so neformalno pridobljena znanja enako pomembna. Dana je možnost alternativnih poti do izobrazbe, ki pomenijo večjo zaposljivost.

■ Na koncu pridemo zopet do uvodne ugotovitve, da je človek bistveni in sestavni del družbe in da je v največji meri od njega odvisno, kakšen položaj bo zavzel v družbi in kakšno družbo bo s svojim delovanjem pomagal soustvarjati.

■ Za vse tiste, ki so izgubili upanje in zaupanje, velja ponovno poudariti, da je naša mlada država pred pomembnimi odločitvami. Možnosti zmanjševanja brezposelnosti in razlik obstajajo. Potrebno jih je poiskati in izkoristiti. Pomoč pri iskanju možnosti nudijo Zavodi za zaposlovanje, Centri za socialno delo, Obrtna zbornica, šole, privatne šole, Center za mlajše odrasle pri družbi MI AMIGO d.o.o. v Mengšu in drugi. Treba je le spremljati informacije o možnostih izobraževanja in zaposlovanja, o informativnih dnevih in dnevih odprtih vrat pri omenjenih institucijah.

■ Vsekakor je pomembno predvsem to, da posameznik in družba sodelujeta in delata z roko v roki, da bosta lahko dosegla cilj izogniti se brezposelnosti in omogočiti tudi vsem mladim, ki so še vključeni v redno izobraževanje, da bodo lahko rekli: **"KO BOM VELIK, NE BOM BREZPOSELNI!"**

mag. Margareta Atelšek

POVEJ MI, KAJ BEREŠ, IN POVEM TI, KDO SI.

(portugalski pregovor)

*Ko prebereš neznano knjigo, je,
kot da bi si pridobil dobrega prijatelja,
ko jo vnovič prebereš, je, kot da si srečal starega prijatelja.*

■ Knjižnica v Mengšu je največja enota Knjižnice Domžale in v različnih prostorih gostuje že nekaj desetletij. Stari in novi bralci nas še vedno lahko najdete v 1. nadstropju nasproti Občinske uprave Mengeš na Slovenski cesti 30. Obiščete nas lahko vsak ponedeljek in četrtek od 13. do 18.30 in vsako sredo od 9. do 13. ure.

■ V prvem polletju letošnjega leta so bralci knjižnico obiskali približno 4.500 krat in si izposodili 11 tisoč knjig in ostalega gradiva.

■ Če bralci iščejo knjigo, ki je nimamo na voljo v mengeški enoti domžalske knjižnice – v veliki večini primerov vpišemo vsaj po en izvod – si jo bralci s člansko izkaznico mengeške enote lahko izposodijo v osrednji domžalski knjižnici ali preko medknjižnične izposoje.

■ Knjižničarji bralcem nudimo 20 tisoč knjig. Poleg leposlovja, strokovne literature in otroških knjig si pri nas lahko izposodite na dom tudi videokasete, avdiokasete in revije. V čitalnici si lahko ogledate preko 15 domačih in tujih revij. Starejše izvode posamezne revije izposodimo tudi domov.

■ Na tem mestu moramo opozoriti na problem prostora, saj zgoraj omenjena čitalnica ni čitalnica v pravem pomenu besede, ampak si je našla svoj prostor na oddelku z leposlovjem, kar pomeni, da si obiskovalec čitalnice revijo lahko ogleda in prebere v prostoru, kjer iščejo knjige za izposojajo številni bralci. Problem čitalnice postane posebej pereč tedaj, ko si obiskovalci, resda so ponavadi mlajši, toda to menda ne spremeni dejstva, želijo izpisati določen podatek iz knjige, ki ni namenjena izposoji na domu, ampak je le čitalniški izvod.

■ Oddelke s strokovno, otroško in leposlovno literaturo imamo med seboj razdeljene, tako da se izognemo vsaj tovrstni gneči. Ponovno moramo opozoriti na pomanjkanje prostora, saj nove knjige zahtevajo nov prostor, mi pa ga nimamo niti za stare. Rešitev smo našli tako, da knjige nalagamo v višino, kar je še posebej slabo na otroškem oddelku, saj otroci tako nimajo

neposrednega stika s knjigo. Gradivo, ki si ga bralci le redko izposodijo, skladiščimo, in tako pridobimo prostor za nove knjige vsaj na ta način.

■ Nasploh se trudimo čim bolj ustreči otrokom, saj se zavedamo pomena njihovih obiskov. Tako smo tudi letos izvedli knjižni kviz z naslovom Otroci za boljši svet, ki ga zaključujemo sredi septembra s prireditvijo v mengeškem Kulturnem domu.

■ Od oktobra do maja otroci od četrtega leta dalje lahko obiskujejo pravljичne urice, ki so vsak ponedeljek ob 17. uri. V svet pravljič jih vsako leto popelje pravljičar Franci. Tudi za to nimamo primerne prostora, zato bomo letos gostovali v sejni sobi mengeške občinske uprave. Upamo, da bodo odgovorni razumeli otroško ustvarjalnost in jih ne bodo omejevali v njihovem izražanju.

■ Za otroke v mengeški knjižnici očitno dobro skrbimo, saj predstavljajo kar polovico celotnega obiska. Razloge, zakaj nas tudi starejši bralci ne obiskujejo v še večjem številu, pa morda lahko iščemo tudi v tem, da morajo priti do nas po kar številnih stopnicah.

■ Ker vemo, da je v Mengšu Dom počitka, ker vemo, da tudi v Mengšu živijo invalidi in ljudje, ki se težko vzpenjajo po stopnicah, starši, ki nosijo otroške vozičke v prvo nadstropje, da nas lahko obišejo s svojimi malčki, upamo, da bomo kmalu dobili ustrezen prostor v pritličju, kjer ne bo takšnih ovir.

■ Sedaj sicer lahko verjamemo le ustnim zagotovilom, da se bo to zgodilo že prihodnje leto, toda odgovorni na občinski upravi nam bodo, upamo, dokazali, da tudi beseda še nekaj velja in nam vsem skupaj omogoči lepšo, svetlejšo ter predvsem večjo in dostopnejšo novo knjižnico.

knjižničarji

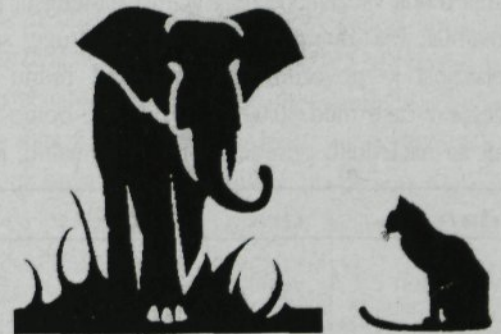
PRAVLJIČNE URICE V KNJIŽNICI MENGEŠ

MAJHNA PRAVLJICA

Majhna pravljica ni velika.
Komaj se začne
z Nekoč ali Nekje,
že jo zaustavi pika.

To je pravljica za palčke
in majhne pošasti:
velikani in zmaji
v njej ne morejo zrasti.

(M. Košuta)

*Majbnim in velikim PRAVLJICAM
bodo otroci od 4. leta dalje lahko prislubnili
vsak **ponedeljek ob 17. uri.***

*Pravljične ure bodo potekale od oktobra do maja,
v čarobni svet pa bo vaše otroke popeljal pravljičar
Franci. Skupina bo stalna, zato je potrebno otroke
vpisati v to obliko knjižne vzgoje.*

*Število otrok v skupini bo omejeno,
zato pohitite s prijavami.*

Vpis bo potekal do zasedbe prostih mest.

Vabljeni!

**Knjižnica Domžale – enota Mengeš
vabi in priporoča!**

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA

Ko slišimo besedo počitnice, se nasmehnemo.

Predstavljamo si vse tisto, kar nas razveseljuje. Žal so občutki drugačni, ko pomislimo na učenje, sedenje za mizo in osvajanje novega.

Leto 1996 je Evropska zveza razglasila za leto vseživljenjskega učenja, strokovnjaki pa so prepričani, da bo 21. stoletje "stoletje učenja". Smo tudi mi družba, ki se uči? Vseživljenjskost učenja se uveljavlja kot svetovno gibanje.

■ Družba MI AMIGO d.o.o. je pobudnik in organizator praznovanja tedna vseživljenjskega učenja v Mengšu. K sodelovanju je povabila vsa mengeška društva in druge subjekte, katerih dejavnost je povezana z učenjem. V tednu vseživljenjskega učenja v času med 30.09. in 05.10.1996 bomo lahko prisostvovali na naslednjih prireditvah oz. dejavnostih, ki jih bodo zain-

teresirani predstavili. S tem želimo poudariti pomembnost učenja, izobraževanja skozi vse življenje, od najmlajših do najstarejših, v društvih, klubih, knjižnicah, seveda pa tudi v ustanovah za pridobitev formalne izobrazbe. Vsaj tako pa je pomembno pridobivanje znanja tudi v neformalni obliki.

dan	ura	kje	kaj	kdo
ves teden	ves čas	trgovine	razstava izdelkov vrtčevskih otrok	VVE Gobica in VVE Sonček
ves teden	različne ure	OŠ Mengeš	roditeljski sestanki za starše	razredniki v OŠ Mengeš
01.10.1996	08. -18.	MI AMIGO d.o.o.	odprti telefon	MI AMIGO d.o.o.
02.10.1996	18.	seja občinskega sveta	predstavitev projekta	Tatjana Sivec Strmšek
03.10.1996	17.	VVE Gobica	lutkovna igrlica	VVE Gobica
03.10.1996	19.	avla Kulturnega doma Mengeš	Literarni večer o Janezu Trdini	Kulturno društvo Antona Lobode, Loka
03.10.1996	08. -18.	MI AMIGO d.o.o.	odprti telefon	MI AMIGO d.o.o.
04.10.1996	10.	MI AMIGO d.o.o.	dan odprtih vrat	MI AMIGO d.o.o.
04.10.1996	10.	MI AMIGO d.o.o.	dan odprtih vrat	MI AMIGO d.o.o. s projektom Center za mlajše odrasle
04.10.1996	15. - 18.	MI AMIGO d.o.o.	predstavitev svetovne računalniške mreže Internet	Podjetniško združenje Mengeš
04.10.1996	ves dan	MI AMIGO d.o.o.	razstava del, fotografij, izdelkov udeležencev	MI AMIGO d.o.o.
04.10.1996	19.	MI AMIGO d.o.o.	omizje: Droga - moja prijateljica?	MI AMIGO d.o.o. s povabljenimi gosti: ga. Marija Kavka, VVE Gobica, ga. Janja Čelofiga, OŠ Mengeš, g. Zvone Horvat Žnideršič, Slovenska Karitas

V počastitev leta vseživljenjskega učenja bo družba MI AMIGO d.o.o. izdala svoj časopis s poudarkom na pomembnosti učenja na različne načine.

**TUDI NAJMLAJŠI
MENGŠANI BOMO
SODELOVALI IN
SOOBLIKOVALI UTRIP
V TEDNU
VSEŽIVLJENJSKEGA
UČENJA**

✿ Nekje sem prebrala, da ni naloga staršev, da otroku tlakujejo cesto, marveč, da mu dajo zemljevid cest...

Ste se dragi starši že kdaj vprašali, kako velik zemljevid ste dali svojemu otroku, oziroma, ali ste mu ga sploh dali?

✿ Po tlakovani cesti kar hodimo, nič nam ni treba gledati pod noge, toda joj, kakšen trd padec, ko se tlakovana pot konča, prične se "makadam" in spotaknemo se ob prvem, najmanjšem kamenčku.

✿ Večinoma je tako, če pešачimo ali pa, če se vozimo z avtom ali kolesom, se tlakovana pot kar naenkrat konča, komunalni je za letos zmanjkalo denarja – kako kruta resnica.

✿ Kaj pa se zgodi z otrokom, ko mu zmanjka gladke poti pod nogami? Pravzaprav takega občutka ne znam opisati, ker ga nisem nikoli doživela, pa tudi moji otroci in vnuki že vse življenje hodijo po grdem makadamu. Verjamete ali ne, kljub temu smo si kar všeč, radi se imamo, radi imamo ljudi okoli sebe in ljudje imajo radi nas. Vrtnica je kljub trnju zelo lepa, ali ne?

✿ Nekaj pa prav gotovo vem: vse življenje se že učim, kako kamen prestopiti, preskočiti, obiti ali pa izbrati prave čevlje, da me gramoz preveč ne obdrgne – vseživljenjsko učenje.

✿ In kaj se bomo naučili preko dejavnosti, ki bodo potekale v tednu vseživljenjskega učenja med 30. 9. in 5. 10. najmlajši Mengšani in njihovi mladi starši? Marsikaj, pridite in boste videli, začutili in rekli: "Prav fletno je bilo!" Spoznali se bomo ob prijetni lutkovni igrici, uživali bomo ob likovnih izdelkih otrok, ki bodo nekaj dni krasili izložbe trgovin in lokalov po vseh ulicah Mengša, seveda, če bodo lastniki "prestopili kamenček" in dali zavetje otroški risbi, da ne bo mokra in strgana žalovala na pločniku.

Marija Kavka, VVE Gobica

PREDSTAVITEV DEJAVNOSTI

**KD ANTONA
LOBODE LOKA**

V OKVIRU TEDNA VSEŽIVLJENJSKEGA
UČENJA

Najbrž je marsikomu znano, da je Evropska zveza odločila, da se leto 1996 beleži kot leto vseživljenjskega učenja, da bi se povečala zavest Evropejcev, da se učimo ne samo določeno obdobje svojega življenja, to je v letih, ko si pridobivamo znanje in bogatimo spoznanje v obveznem šolanju in pripravi na poklic, pač pa vse svoje življenje, karkoli počnemo in na vseh ravneh. V tednu od 30. 9. do 5. 10. 1996 bo potekal Teden vseživljenjskega učenja tudi v Sloveniji, kamor se vključuje v obliki omizij, razstav, kulturnih predstav in literarnih večerov tudi naša občina. Slednjega pripravlja tudi Kulturno društvo Antona Lobode iz Loke, in sicer se bomo v četrtek, 3. 10. 1996, ob 19. uri v Kulturnem domu v Mengšu lahko spoznali z našim velikim Mengšanom, pisateljem Janezom Trdino, ki ga iz šolskih klopi dobro poznamo, predvsem so nam znane njegove Bajke in povesti o Gorjancih, pa Črtice in povesti iz narodnega življenja in tako naprej. Svoje zanimivo življenje pa je pisatelj opisal v delu *Moje življenje*, kjer spoznavamo njegovo življenjsko pot od malih nog v Mengšu, preko šolanja in poklicnega udejstvovanja na Hrvaškem in v Sloveniji, poseben delček njegovega življenja pa so seveda tudi njemu tako ljubi Gorjanci, ki jih je tako rad vnašal v svoja dela.

■ Vabimo, da se skupaj z nami ob prijetni glasbi sprehodite skozi njegovo življenje in odlomke njegove književnosti. V literarnem večeru z naslovom *Janez Trdina – Moje življenje* bomo spoznali prijetnost v delih Janeza Trdine in morda tudi obnovili ali pa dopolnili svoje znanje, kar je tudi namen TVU (tedna vseživljenjskega učenja).

*Za KD Antona Lobode:
Nataša V. Jerič*

DRUŠTVO ZA VARSTVO OKOLJA DOMŽALE – KAMNIK
Sedež: Mengeš

SMO ZA ZDRAV IN MODEREN RAZVOJ MENGŠA

Naše društvo je bilo ustanovljeno leta 1983 kot član Zveze društev za varstvo okolja v Sloveniji. Ožje območje delovanja je območje bivših občin Domžale in Kamnik, sedež društva pa je vseskozi v Mengšu. V sklopu Zveze društev delujemo tudi v širšem prostoru, ker varstvo okolja pravzaprav ne pozna meja in je celovit problem planeta Zemlje. To je eden glavnih problemov, ki je najpomembnejši za obstoj človeštva. Naše društvo ima v programu trajno ohranjanje zdravih naravnih dobrin. V okviru naših možnosti in pristojnosti si prizadevamo pozitivno delovati predvsem pri urejanju prostora, varstvu voda in zraka, rastlinskega in živalskega sveta, kulturne in naravne dediščine, pri problematiki odpadkov, hrupa... Smo nepolitična organizacija, v naših vrstah so ljudje vseh političnih prepričanj, glavni skupni cilj je trajna ohranitev in izboljšanje slovenskega prostora, na katerem bo naš narod živel samostojno in zdravo življenje.

♦ Ker je sedež našega društva v Mengšu, smo še posebej pozorni na bodoči razvoj našega mesta in nove občine. Od lani je v obravnavi prostorski del dolgoročnega družbenega plana občine, ki bo trajno začrtal naše življenje in razvoj. Že v začetku marca 1995 smo na Občino Mengeš naslovili naše ugotovitve in predloge na osnutek tega plana. Prebivalce občine želimo v skrajšani obliki seznaniti z našimi stališči.

♦ Opisali smo lego Mengša glede varstva okolja:

a) Na severu, vzhodu, jugu in deloma jugozahodu so kmetijska zemljišča I. kategorije – torej območja, ki so trajno namenjena za pridelavo hrane v republiškem planu.

b) Na zahodni strani je Mengeš obdan s strmim gozdnatim hribom Govabica, kjer je možnost urbanizacije zelo majhna; zahodno od zemljišč Semesadike in naselja Topole je položno gozdno zemljišče, primerno za poselitev.

c) Celoten prostor Mengša in okolice (razen na zahodni strani) je področje podtalne pitne vode, ki spada med najbolj izdatne v Sloveniji in moramo upoštevati vsa določila o zaščiti te vode.

♦ Širitev Mengša je torej omejeno naravno in okoljevarstveno. Ugotovili smo dejavnosti na področju Mengša in okolice po II. svetovni vojni, ki so vplivale na okolje:

a) Pozidanih je bilo 50 do 60 hektarjev najboljših njiv, pretežno za stanovanja in deloma za industrijo; število prebivalstva se je povečalo s priseljenci iz drugih krajev.

b) Zidali smo brez ustrezne kanalizacije in tako močno prizadeli količino in kvaliteto podtalne pitne vode, onesnažen je vrhni sloj podtalnice. Velik del Mengša še danes nima kanalizacije; tudi kjer je zgrajena, je potrebno prekontrolirati delovanje, npr. odplak iz kletnih prostorov.

♦ Velika gospodarska in ekološka napaka je gramozna jama severno od Mengša, kjer je baza podjetja Slovenija ceste in je ekološko nevarna ker povečuje promet skozi Mengeš: ekološka bomba je odlagališče nevarnih kemičnih odpadkov, ki je zasuto v južnem delu jame. Na poljih severno od Mengša so odlagališča odpadkov (Duplica, Rožmanova jama) in tovarne; posebno Fructal s slabo kanalizacijo zelo ogroža podtalnico.

♦ Po II. svetovni vojni je bilo moderno graditi na najboljših kmetijskih površinah, govorili so, naj v Sloveniji zgradimo industrijo in široke ceste, hrano pa bomo lahko uvažali iz Vojvodine. Tako je bilo uničenih okrog 40.000 hektarjev plodne zemlje. Vsaj polovico te zemlje bi bilo mogoče ohraniti za pridelavo hrane. To je oblast v bivši Jugoslaviji v zadnjih letih tudi uvidela, zato so bili v letih 1982 in 1984 sprejeti zakoni, ki so omejili gradnjo po njivah. Slovenija ima sedaj najmanj orne zemlje na prebivalca v Evropi (samo 13,60 arov) poraščenost z gozdovi pa je na drugem mestu v Evropi, glede na površino ima več gozdov samo Finska.

♦ Logično je, da moramo v bodoče gradnjo infrastrukture in stanovanj usmerjati na neplodna in gozdna področja. Svetovni položaj glede števila prebivalstva in pridelave hrane kaže, da bo v prihodnjih desetletjih hrane zmanjkovalo ali pa bo zelo draga. Dolgoročni cilj

Slovenije mora biti zato čim večja oskrba z zdravo, doma pridelano hrano. Hrana, ki jo sedaj uvažamo, je vzgojena s hitro rastjo in zastrupljena s pesticidi, kar slabo vpliva na človekovo zdravje, še posebno na potomstvo, kar v končni posledici lahko povzroči degeneracijo naroda. V razvitem svetu se zelo hitro širi pridelava zdrave bio hrane, kar je perspektiva tudi našega kmetijstva. Zato bomo potrebovali večje kmetijske površine, posebno pa politiko do pridelovalcev hrane, ki jih bo motivirala za pridelavo. Glede politike ohranjanja plodne zemlje smo v novi Sloveniji lahko zelo razočarani. Ceste gradijo na najboljši zemlji, čeprav bi se z boljšimi trasami temu v veliki meri lahko izognili.

♦ Vladajoče stranke v Državnem zboru sprejemajo zakone, ki izničujejo dosedanje zakone o zaščiti kmetijske zemlje. Dobičkarški in obogatitveni interesi posameznikov, lobijev in strank omalovažujejo pomen plodne zemlje in tako spodkopavajo vitalne interese naroda. Plodna zemlja je najpomembnejši del varstva okolja; skoraj vse lahko izboljšamo, le uničene zemlje ne moremo nikoli več obnoviti. Danes se veliko piše o pohlepu tujcev po naši zemlji, toda veliko nevarnejši so tisti uničevalci rodne zemlje, ki živijo med nami. Samo upati je, da bomo v bodoče izvolili take predstavnike, ki bodo te negativne trende ustavili.

♦ Tudi v osnutku prostorskega plana Občine Mengeš so predvideni posegi na plodnih zemljiščih. Stvar je še v postopku, zato bomo o tem podrobneje poročali, ko bo zadeva bolj jasna.

♦ Na naše obširne pripombe Občina Mengeš ni dala nobenega odgovora. Odpravili so nas samo z eno besedo: "Splošno". Upamo, da se bomo v bodoče le lahko pogovorili o vseh interesih in problemih v skladu z evropsko demokracijo, kajti v razviti Evropi imajo okoljevarstvene organizacije zelo pomembno,

pogosto odločujočo besedo. Eden glavnih ekoloških problemov v Mengšu je promet. Skozi mesto poteka tako močan promet motornih vozil, da že hromi normalno življenje prebivalcev. Onesnažen zrak, hrup in možnost nesreč so sedaj največji problem. Še huje bo, ko bodo pričeli graditi avtocesto skozi občino Domžale; promet na cesti čez Trojane bo ohromljen in bo v večini potekal preko Tuhinjske doline v naši smeri. Naše društvo je sicer predlagalo bolj ekološko traso skozi Občino Domžale, po kateri bi sedanja cesta M 10 ostala veliko manj obremenjena. Toda sedanji oblastniki se požvižgajo na naše predloge. Mengeš nujno potrebuje obvozno cesto, ki bo preusmerila promet iz mesta. To je medregijski in tudi že mednarodni promet. Mengšani s prometom svoj kraj sorazmerno malo obremenjujemo. Zato smo povsem upravičeni od države zahtevati izgradnjo obvoznice, ki bo v skladu z moder-

nimi prometnimi in ekološkimi merili. Vedeti pa moramo, da na našem področju ne bo poceni izgradnje cest. Tu je podtalnica, ki zahteva posebno zaščitno izvedbo; plodna zemlja, ki mora biti tudi čimbolj zaščitena. Zato naj bo cest čimmanj, toda zgrajene morajo biti prometno in ekološko optimalno. Močnejši promet naj bo čim bolj odmaknjen od naselij, to je najboljša preventiva za zdravje ljudi.

♦ O variantah cestnih tras na našem in širšem območju še ne moremo pisati, ker so še v osnutku in je za to pristojnih tudi več občin. Vsekakor bo naše društvo celotno problematiko zelo resno obravnavalo in seznanjalo javnost. Od prebivalcev naše občine pričakujemo, da se bodo za problematiko zanimali in sodelovali, ker je bodoči zdrav razvoj interes nas vseh.

*Za društvo za varstvo okolja:
Lojze Jagodic*

DRUŠTVO IZGNANCEV DOMŽALE

Greste z nami v Doberdob?

Letošnje poletje so člani Društva izgnancev Domžale po večini preživeli v prijetnem, pa tudi že malce nestrpnem pričakovanju uresničevanja pravic iz zakonov, ki so bili sprejeti in tudi že dopolnjeni in urejajo njihove pravice. Zato prosimo vse, ki ste bili rojeni v izgnanstvu, da se čimpreje oglasite zaradi dopolnitve vloge, ki ste jo že oddali.

Hkrati pa bi radi vse, ki se niste prijavi že s pisnimi prijavnici v maju in boste o našem izletu obveščeni pisno, povabili na enodnevni **IZLET V BENEŠKO SLOVENIJO**, kjer se bomo najprej ustavili v **DOBERDOBU** in bomo položili spominski venec na znano grobišče soške fronte, nato se bomo skozi znano "otoško" mesto Gradež zapeljali v prazgodovinski Oglej, dovolj časa pa bo tudi za postanek v vedno oblegani Palmanovi. Izlet bomo zaključili z večerjo v enem znanih primorskih gostišč.

Na pot bomo odšli 11. oktobra 1996 ob 6. uri, prispevek za izlet pa je 2.000 SIT. Če se nam želite pridružiti, čimpreje pokličite Jožeta ali Vero.

Na svidenje!

TABOR BOHINJ 96

Bil je poseben dan, ko smo se mengeški taborniki odpravili taborit v Bohinj. Bilo nas je 27. Že prvi dan se je v taboru začelo taborniško življenje. Zvečer smo se spoznali ob prijetnem ognju preko "skečev" in podobnih družabnih iger. Naslednji dan je sledilo postavljanje taborniških objektov. Starejši taborniki so poiskali drevo, iz katerega je pozneje nastal "jambor", drog, na katerem visi zastava. Mlajši pa so delali "stenčas" (oglasno desko) in koše. Po opravljenem delu smo se šli kopat. V naslednjih dneh je življenje v taboru potekalo živahno in sproščeno. Dnevni red nam je narekoval

dopoldne in zvečer razne taborniške igre, po kosilu pa smo se kopali. Organizirali smo tudi pohod v dolino Voje, kjer smo si ogledali slap Šum. Najhrabrejši pa so se tudi ohladili v tolmunu pod slapom. Imeli pa smo tudi igre brez meja, ki so bile razdeljene na več delov, odvijale so se v vodi in na kopnem. Na željo nekaterih tabornikov smo priredili Ferrari Golf Open. Zmagovalec je dobil nagrado – spuščanje Ferrarijeve zastave. Poraženci pa so dobili za tolažilno nagrado popoldanski aranžma ob Bohinjskem jezeru s prostim vstopom. Kadar pa vreme ni bilo naklonjeno, smo si izdelovali vodove zastavice. Po taborniškem pravilu mora imeti vsak vod svojo zastavico. Ob lepem vremenu smo igrali odbojko s taborniki, ki so tudi taborili v Bohinju. Zadnji večer smo že po tradiciji imeli krste in poroke. Pri krstu so bili vsi, ki so se prvič udeležili tabora. Taborenje se je končalo naslednji dan, ko smo si taboreči pospravili prtljago, uredili tabor in se odpravili proti Mengšu.

Andrej in Tomaž

VPIS NOVIH ČLANOV

Vpis novih članov bo v mesecu
septembru in oktobru.

Vse osnovnošolce in ostalo mladino,
ki jo zanima pestro taborniško življenje,
vabimo, da se nam pridružijo.

INFORMACIJE O VPISU LAHKO DOBITE PRI NAČELNIKU
IGORJU RUČMANU, TEL. 738 478.

POROČILO O DELU TURISTIČNEGA DRUŠTVA DOBENO

*"Mengšan bo izšel,
nekaj moramo napisati o turističnem društvu Dobeno!
Slike so tudi narejene," je rekel predsednik.*

■ Pa se "kunštvam in kunštvam", kaj naj napišem. Ali naj napišem, da smo imeli prvo, pa drugo, pa tretjo sejo. Ah, to je res dolgočasno. Ne, ne bom pisala samo o turističnem društvu. Raje vam povem kaj o Dobenu. Vsi ga poznate, pa tudi veste, kje je. Saj radi prihajate na svež zrak!

■ Tu gori nas nekaj hribovcev tudi živi. Eni že dolgo, drugi malo manj. Pravijo, da je hiš že okoli 100 (50 gor ali dol). Pa tri oštarije imamo (ali kmečke turizme, da ga kaj ne polomim zaradi davkarije), pa vrtnarijo, pa cisterne, pa kapelico (ki jo naše punce lepo urejajo, le v napoto je včasih), pa 13 majhnih otrok (nismo slabi, a ne). Vsako soboto in nedeljo pa še ogromno obiskovalcev in psov in avtomobilov.

■ In tako se je končno tudi zgodilo, da smo se usedli skupaj in sredi leta ponovno oživili Turistično društvo Dobeno. Kajti ugotovili smo, da smo sicer del mengeške občine, kjer pa nimamo svojega predstavnika. Kdo bo torej skrbel za nas, če ne bomo sami zase.

■ Rečeno, storjeno! Zbrali so se možaki veljaki in dame in izvolili predsedstvo, ki je začelo z delom. Sklenili so, da bodo polepšali Dobeno, ga očistili, povabili gospoda župana, poskušali urediti cesto in še in še.

■ In glej ga zlomka, nekaj se že vidi! Najprej ste verjetno opazili smetnjake ob cesti (žal smo vsi skupaj slabi košarkaši). Potem smo dobili še ta prave, ta velike kontejnerje za smeti, ki stojijo priklenjeni z debelimi verigami, tako da mi še vedno ni jasno, ali se bojijo, da jih bo kdo ukradel ali pa, da se ne bi sami odpeljali brez smetarjev v dolino.

■ Tudi čistilno akcijo smo že imeli – na cesti, pred kolesarsko dirko. In sredi najbolj zagnanega pometanja, lopatanja, odmetavanja, žaganja, se pripelje mimo sopihajoč kolesar in prav robato zabrusi: "Dejte se no že umaknit, a ne vidite, da treniram!" Ah, ja!

■ Povabili smo tudi župana gospoda Pera na obisk. In odzval se je v družbi z gospodom Zabretom, ki je predsednik Turističnega društva Mengeš in z gospo Binterjevo. Župan nam je povedal marsikaj zanimivega in uporabnega in rezultati njegovega obiska se že vidijo. Dan potem smo dobili dva nova prometna znaka, ki pa ju, kdove zakaj, nekateri ne znajo prebrati.

■ Gospod Zabret pa je dal nekaj nasvetov in napotkov za delovanje turističnega društva, od tega, da je potrebno pripraviti program do predloga o sodelovanju.

■ No, pa naj bo dosti za danes. Sicer pa pridite pogledat! Zdaj je najlepši čas za sprehode. Če pa imate kakšno idejo ali pa želite postati naš član, ste dobrodošli!

Dobenska klepetulja

PEVSKO SREČANJE:

DRUŽNO ZAPOJMO V JARŠAH

Kulturno društvo Groblje je v začetku septembra pripravilo že drugič srečanje pevskih zborov. Njihovemu prijetnemu vabilu se je odzvalo 9 pevskih skupin iz občin Domžale in Mengeš. Žal niso prišli pevci iz Moravč in Lukovice. Upam, da jih meje občin ne ločijo od naših srečanj in da pevsko čutijo, da moramo ostati povezani in sodelovati.

Tokratnega srečanja so se udeležili: Upokojenski ženski in moški zbor iz Domžal, Dekliški zbor Sirene iz Homca, Oktet Tosama in Stobljanski oktet, Moški zbor Radomlje, Mešani zbor Groblje ter mengeška Svoboda in Mengeški zvon. Vsak zbor je za ta večer pripravil tri skladbe. Kljub neprijaznemu vremenu nas je pesem grela še dolgo v sobotno noč.

Hvala prijateljem pri Kulturnem društvu Groblje in še veliko volje in prizadevnosti za izvedbo takih srečanj.

Jože Vahtar

PONOVNO SMUČARSKI SKOKI V MENGŠU

Če verjamemo v tradicijo, se nam v Mengšu zopet obetajo smučarski skoki. Na pobudo nekaterih bivših skakalcev in privržencev te lepe zimske športne panoge (zdaj tudi letne) smo se odločili, da ponovno oživimo skakalni šport na že skoraj propadli in z leščevjem poraščeni skakalnici v neposredni bližini spomenika padlim borcem.

■ Zbrali smo se 15. julija 1996 v sejni sobi Občine Mengeš. Čeprav so bili dopusti še v polnem teku, se nas je zbralo kar nekaj več, kot zahtevajo pravila ustanovnega občnega zbora. Prisotni so bili nekdanji skakalci, sedaj že legende smučarskih skokov v Mengšu, pa tudi prijatelji te panoge, ki so ali pa še bodo pripomogli do ponovne uveljavitve tega športa v našem kraju. Med nami sta bila tudi gospod župan Janez Per in gospod podžupan Peter Janežič, obeh smo bili še posebej veseli. Prav tako je bil prisoten gospod notar Jože Rožman, ki je v nekaj stavkih lepo povedal, kaj vse bomo potrebovali za registracijo kluba, na koncu pa je tudi brezplačno potrdil podpise ustanovnih članov Smučarsko-skakalnega kluba Mengeš (SSK Mengeš). Po približno dveh urah zanimivega in plodnega pogovora smo soglasno sprejeli sklep o sprejemu Statuta SSK Mengeš in nato še izvolili izvršilni odbor, nadzorni odbor ter člane disciplinske komisije. Po manj kot mesecu dni čakanja na odločbo smo že iz Upravne enote v Domžalah dobili sporočilo, v katerem piše, da Smučarsko skakalni klub Mengeš tudi uradno obstaja in smo tako lahko tudi takoj postali člani Smučarske zveze Slovenije.

■ Bili smo povabljeni že na prvo tekmo, to je bila tekma veteranov v Trziču, kjer je bilo 24.8.1996 ob prazniku čevljarjev odprto prvenstvo v smučarskih skokih na 12 in 20 m skakalnici. Dosegli smo že prvi uspeh, saj je naša legenda, prekaljen, še aktivni veteran, skakalec Sašo Kurent, priskakal prvo zlato kolajno našemu mlademu Smučarsko-skakalnemu klubu. Tudi

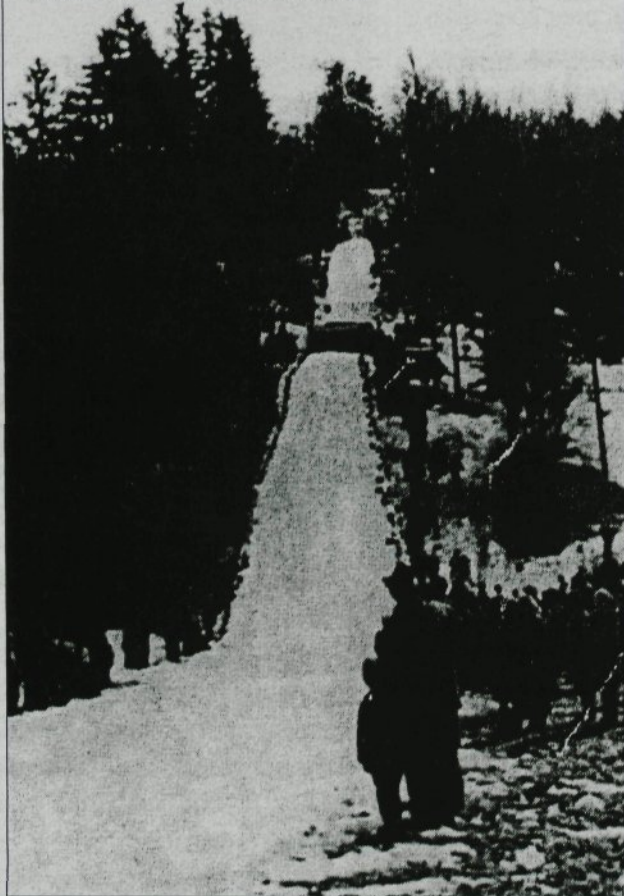
ostali so bili kar lepo uvrščeni, saj smo v konkurenci 23 veteranov dosegli še četrto, šesto in sedmo mesto. Tudi mlajši so dan za tem tekmovali na Šmartnem pod Pohorjem in naša dva bodoča tekmovalca, dečka – skakalca sta se uvrstila na odlično četrto in sedmo mesto.

■ Sedaj, ko to pisanje z mlajšimi junaki končujem, bi rad v imenu SSK Mengeš povabil vse, ki bi se nam radi pridružili, predvsem pa najmlajše, da se včlanijo v SSK Mengeš. Tako boste pripomogli, da skoki v naši bližini zopet zaživijo kot v starih dobrih časih, ko se je zbralo pod skakalnico ogromno ljudi, domačinov in tudi gostov. Tudi to je del promocije našega lepega Mengša.

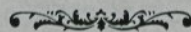
■ Vabljeni vsi navdušenci smučarskih skokov.

*Brane Šuštar,
SSK Mengeš*

Mengeška skakalnica med smučarskimi skoki leta 1979.

85. obletnica ORGANIZIRANOSTI ČEBELARSTVA IN RAZVITJE PRAPORA

Letos praznujemo čebelarji na področju ČD Mengeš 85. obletnico organiziranosti. Od prvih začetkov do danes se je v čebelarstvu marsikaj spremenilo. Čebele so danes mnogo bolj ogrožene kot tedaj. Vse več je novih boleznih in človek vedno bolj posega v njihovo okolje. Predvsem zaradi ogroženosti čebeljih družin in da bi lažje reševali zdravstvene probleme, se čebelarji združujemo v društva. Le tako organizirani z lastnimi izkušnjami in strokovnim znanjem, ki ga pridobivamo s predavanji, ekskurzijami itd., smo lahko kos današnjim razmeram v čebelarstvu.

Leto 1996 pa je za čebelarje ČD Mengeš pomembno tudi zato, ker bomo razvili svoj prapor. Priprave na to prireditev potekajo že nekaj mesecev. Svečano razvitje prapora s podelitvijo priznanj najzaslužnejšim čebelarjem in kulturnim programom bo v soboto, 21. 9. 1996, ob 10. uri v okviru programa Mihaelovega sejma.

**Vse občane in prijatelje čebelarstva
prisrčno vabimo na svečano razvitje
prapora!**

*Jože Boštjančič,
ČD Mengeš*

NOVA PRIDOBITEV LOŠKIH GASILCEV

Prostovoljno gasilsko društvo Loka je od sobote, 17. avgusta 96, bogatejše oziroma močnejše za novo – prenovljeno kombi vozilo Renault Traffic 2000. Na slavnostni prireditvi, ki sta jo obogatili Mengeška godba in ansambel Stopar, sta izročila vozilo svojemu namenu botra Ema in Janez Jankovič ob prisotnosti predstavnikov GZ Domžale, Občine Mengeš, mnogih gasilcev, narodnih noš, vaščanov in menceškega župnika Mateja Zevnika, ki je to tako potrebno vozilo blagoslovil.

je zahvale za prijateljsko in plodno sodelovanje z našim društvom podelil lična priznanja Aerodromu Ljubljana, Avtomontaži Ljubljana, botroma Jankovič, podjetju Brumec-Ručigaj d.o.o., Občini Mengeš in GZ Domžale. Zahvalil se je tudi članom društva, ki so se najbolj trudili pri nakupu in prenovi vozila, in sicer: Jožetu Brojanu, Feliksu Šegatinu, Janezu Udovču in Robertu Ručigaju (mednje zagotovo sodiš tudi Ti, spoštovani predsednik) in ne nazadnje vsem, ki so loškimi gasilcem tako ali drugače stali ob strani pri tej pridobitvi.

Jože Brojan

Nova pridobitev
Foto: Franc Dimec

Dan poprej smo pripravili vajo in prikaz gašenja požara na gospodarskem poslopju Janeza Galjota.
Foto: Marjana Brojan

Slavnostni govornik na prireditvi je bil Marjan Slatnar, predsednik GZ Domžale, ki je v kratkem, a jedrnatem nagovoru orisal delo loških gasilcev kot ene najbolj prizadevnih, pa tudi najuspešnejših na operativnem področju v naši gasilski zvezi in širše; z nami pa je delil veselje tudi ob tokratnem uspehu.

Ker je staro vozilo IMV po dobrih 21 letih odslužilo in ni bilo več varno za vožnjo, smo morali začeti razmišljati o zamenjavi. Upanje o povsem novem vozilu je kmalu splahnelo, saj ni bilo dovolj denarja, zato smo z velikim zadovoljstvom zagrabili za ponujeno priložnost in od Aerodroma Ljubljana ugodno odkupili omenjeni Renault. "Upamo in želimo, da nam bo pod varstvom zavetnika sv. Florjana dolgo in dobro služilo," je med drugim dejal predsednik društva Peter Petrič. Nato je v znamen-

*Folklorna skupina
Svoboda Mengeš*

**IZREDNA
PRILOŽNOST**

Če vas še nismo prepričali, pa si preberite še anketo, izvedeno med nekaterimi našimi člani.

Vprašanje je bilo preprosto: "Folkloru"?

Zdenka: "Marsikdo me vpraša, zakaj hodim k folklorni skupini, ki je tako daleč od mojega doma. Sem namreč iz Medvod. Seveda vsem povem, da se rada vozim z avtobusom."

Miro: "Zaj, ka boudim k folklori, mi ni več žal, ge sen zapustil rodno Prekmürje."

Andreja: "Ta skupina se mi zdi čudovita in nasploh enkratna. Tudi moj fant se s tem strinja, kajne?"

Borut: "Ja!"

Brane: "Nič ne vem, mene je nekdo pripeljal."

Dule: "Ču-do-vi-to."

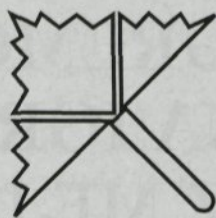
Klemen: "Leta in leta sem iskal bistvo svojega bivanja. Iskal sem srčiko razuma in najvišjo resnico. Nato sem postal folklorist."

Naključna mimoidoča: "Kaj me to sprašujete, kej ne vidiste, da iščem vlak."

Povedali pa vam bomo še nekaj. Članstvo v skupini ni obdavčeno. Poleg plesa poznamo še nekatere aktivnosti, kot so: zabave za rojstne dneve, novoletne zabave, zabave kar tako, pikniki, večdnevne priprave na morju. Priljubljena so tudi gostovanja v tujini. Najbolj pa sovražim čiščenje škornjev. Povprečna starost članov je 22,4765921 let, doma pa smo v Mengšu in bližnji ter daljnji okolici.

Sedaj ste se najbrž že odločili. Če je bila odločitev pravilna, boste med petnajsto in dvajseto uro poklicali na tel. 737 486, kjer se bo za vas žrtvoval Aleš. Lahko pa nas obiščete ob ponedeljkih in četrtek. Vaje in spremljajoče aktivnosti se pričnejo ob dvajsetih v prostorih Kulturnega doma (vhod nasproti videoteke Stop).

... da postanete član svetovno vse bolj znane folklorne skupine Svoboda Mengeš. Za stare člane se je nova sezona že začela, vsi tisti pa, ki bodo doživeli prebujenje in se nam pridružili, bodo začeli naslednji mesec. Ni važno, kdo ste, katero številko stopal imate ali kaj najraje jeste za zajtrk. Tudi ni važno, če ste slab plesalec, da le nimate kriminalne preteklosti. Le za morebitne glasbenike bi bilo zaželeno, če obvladajo kakšen inštrument. Ne vabimo namreč le plesalcev, pač pa tudi glasbenike. Ni pomembno, kaj igrate, ali ste trobilec, pihalec, brenkalec, godec ali kovač. Lahko pa postanete tudi pobiralec vstopnic.

KO UGASNEJO LUČI

Ansambel Nagelj je pred kratkim izdal novo kaseto, na kateri se predstavlja v povsem novi luči.

Polovica kasete je v tradicionalnem jodlarskem slogu, druga polovica pa obsega odlične zabavne skladbe, v katerih poleg izvrstne pevke Brigitte Vrhovnik in pevca Braneta Jagodica prepeva tudi nekdanji Mengšan, godbenik Brane Lukan. Skupaj z Brigito sta prav zanimiv pevski par, ki odlično obvladuje glasbene višine kot nižine.

Vso glasbo za zabavne skladbe je napisal Marjan Pangos iz Kranja, znan skladatelj zabavne glasbe, močno prisoten tudi v avstrijskem glasbenem prostoru, vsa besedila pa pesnik Ivan Sivec iz Mengša. In o čem prepevajo pesmi? O tem, kako lahko dva mlada zaobjame sreča, ko se ugasnejo luči, ko ju le zvezde gledajo z neba, ko je za njima vroče poletje in ko praznujeta praznik osebne sreče. Da gre res za izjemen glasbeni dosežek, pove tudi podatek, da so bile vse skladbe sprejete v arhiv osrednje radijske postaje RTV Slovenija, kjer se pesmi že veliko vrtijo. Brane Lukan je bil tudi snemalec skladb, vse skupaj pa je posneto v bližnjem studiu v Kamniku – v Napoleonu.

Ansambel Nagelj bo seveda nadaljeval v svojem narodno-zabavnem slogu, s kaseto *Ko ugasnejo luči* pa je hotel dokazati, da enakovredno dobro obvladuje tudi popevke. Nove skladbe v domačem slogu lahko pričakujemo prihodnje leto, ko bo ansambel slavil deseto obletnico delovanja.

P.N.

GOSTOVANJE MENGEŠKE GODBE V BELJAKU

Letos se je Mengeška godba že enajstič udeležila tradicionalne folklorne prireditve v Beljaku z nazivom "Villacher kirchtag", ki jo že 52 let uspešno organizirajo naši sosede.

■ Prireditev je turistično zasnovana in traja tri dni, vrh pa je sobotna povorka narodnih noš, godb in oddelkov mušket, ki se vije skozi Beljak mimo desetisoč navdušenih obiskovalcev.

■ V povorko so vključene skupine narodnih noš iz vseh avstrijskih dežel, poleg tega pa še množica narodnih noš iz drugih držav, med njimi tradicionalno tudi iz Slovenije.

■ Živopisana povorka se je ob pokanju bičev, strelj iz mušket in glasbi godb pomikala skozi mesto dobro poldrugo uro, potem pa so utrujeni udeleženci in veseli gledalci z veseljem spili vrček hladnega piva ob stojnicah, ki se jih je v mestu kar trlo.

■ Ugotovimo lahko, da sosednje naše narodne noše in godbo z veseljem sprejmejo in si rešemo: "Naslednje leto bomo spet šli."

■ Za vse ljubitelje, ki si želijo naslednje leto to predstavo ogledati sporočamo, da je povorka organizirana vsako leto prvo soboto v avgustu in se začne ob 17.00 uri.

Franc Žun

Na Homcu pri Repanšku

XII. TEKMOVANJE LJUDSKIH GODCEV

Na dvorišču pod starimi Repanškovi kostanji se je 18. avgusta odvijalo že XII. tekmovanje ljudskih godcev občin Mengeš, Kamnik, Domžale, Lukovica in Moravče. Letos je tekmovalo 28 godcev, v kategoriji do petnajst let 9 godcev, v kategoriji nad 15 let pa 19 godcev. Tudi letos je mengeška občina prispevala nekaj lepih nagrad: tri Stražarjeve knjige Mengeš in Trzin skozi čas, gorsko kolo kot prvo nagrado pa je podelila v sodelovanju z Repanškovo gostilno Burnikova trgovina Mercator-Trgoavto iz Mengša, Prešernova 3. Iz mengeške občine je bilo tudi veliko godcev, med katerimi se je prav gotovo še posebej izkazala najstarejša godčevka (manjka ji poldrugo leto do osemdesetletnice), neustavljiva Pepca Blejč.

Sicer pa so prva tri mesta v kategoriji do 15 let pobrali Klemen Leben, Borut Žagar in Uroš Šubelj, v kategoriji nad petnajst let pa Simon Cerar (harmonikar ansambla Marela original) ter Grega Vrhovec in Uroš Križman. Razveseljivo je, da so zmagali tako rekoč sami mladi glasbeniki. Tudi tisti, ki so tekmovali v kategoriji nad petnajst let, niso imeli dosti več let, kar pomeni, da raste dober glasbeni rod.

Tekmovanje je bilo organizirano s pomočjo ZKO Domžale in Kamnik, pa tudi vse občine so prispevale lična darila, še posebej je treba pohvaliti Usnjarstvo Grčar, ki je že dvanajstič zapovrstjo podarilo konjsko kožo. Veliko stroškov ima tudi Repanškova gostilna, ki vse godce zastonj pogosti, pod vodstvom Vida Repanška pa tudi celotno prireditev vsako leto nadvse uspešno organizira, vendar je ljubezen do veselega razpoloženja večja od vseh drugih računov. Sicer pa so Repanškovi ponosni tudi na to, da so na njihovem dvorišču, kjer je bilo res vse v slogu "Po domače", od hrane do pijače in seveda muzike – igrali slovenski muzikantje, ki štejejo med vrhunske evropske glasbenike te vrste. Godci, prihodnji avgust na svidenje pod starimi Repanškovi kostanji trinajstič!

I. S.

MI GREMO PA NA IGRE BREZ MEJA!

V Mengšanu smo lahko prebrali, da so mestni očetje požegnali udeležbo na Igrah brez meja. Čeprav prijave za tekmovalno ekipo, še zlasti pri ženskah, niso ravno deževale na našo mlado občino, je komisija (Herman Berčič, Rika Binter, Milica Tomšič in Franc Jerič) lahko hitro izbrala tekmovalno ekipo. Že preizkušeno članstvo Pajota (Matej), Pišota (Slavko), Jane, Sonje in Majde so okrepili Jerry (Primož), Daso (Damjan), Mačo (Marjan), Irena in Tanja.

■ Pod budnim vodstvom Frenkija smo se hitro na pamet naučili potek mengeške trim steze, dobro preizkusili mučilne naprave v fitnesu gospe Jožice Žnidar, pri vsem tem pa nas je Rika vztrajno raztezala in raztezala in... Končno smo si izborili še svoj prostor za trening pod reflektorji osnovnošolske telovadnice. Nekaj časa smo si telovadnico delili s šolsko ekipo košarke, toda to nas ni dosti motilo pri osvajanju plezalnih vrvi in drogov, pri podiranju rekordov v sklecah in dvigih... Za dober konec treningov pa smo vedno zabili še par nogometnih golov.

■ S televizije so nam poslali približen opis iger. Kot kaže, nas v Torinu spet čaka nekaj podvodnih dogodivščin, zato smo se odločili, da bomo nedeljske dopoldneve preživljali v tivolskem bazenu.

■ Ob vseh treningih in iskanju sponzorjev nam je čas do odhoda kar prehitro mineval. Čez nekaj dni odhajamo! Čeprav nas je že malo načela potovalna mrzlica, še v zadnjih dneh prizadevno treniramo. Vzdušje v ekipi je sproščeno, saj smo

letos glede na izkušnje z Malte bolje pripravljeni na igre. Moški del ekipe je zelo izenačen in Frenki kar ne more določiti rezerve, pri dekletih pa se že nekaj časa ve, da je rezerva Tanja.

■ Pred ponedeljkovim nočnim odhodom na zadnjem sestanku dobimo vsak svojo športno torbo z opremo. Ko nekateri pakirajo darila za vse ekipe, ki bodo tekmovala z nami, nam prijazni prodajalci v trgovini Fal Sport v Domžalah zamenjajo še zadnjo neustrezno številko copat in potem smo popolnoma pripravljeni za nove podvige. Čaka nas približno 700 km dolga železna cesta do Torina, polna presenečenj.

■ Za prvo poskrbi kar Jana, ki bi brez moderne nočne telefonije mirno prespala naše potovanje in vse lepe želje ata župana pred našim odhodom kar doma v postelji. Z majhno zamudo nas Tomaž z maskoto Mengotom vred odpelje proti Ljubljani. Na železniški postaji se z vso obilno prtljago zbašemo v najbližji vagon in trenutek po namestitvi v kupeje žvižg postajenačelnika že naznanja odhod. Kar hitro napredujemo proti slovensko-italijanski meji, zunaj pa se počasi dani.

■ "Potne liste prosim!" Napol zaspani vlečemo iz svojih torbic potne liste, Mačo pa vzpodbudno maha s svojo osebno izkaznico, saj potnega lista zaradi pridobitve vize za plezarijo v Cordillero Blanco še nima. "Z osebno izkaznico pa ne morete preko meje!" Mačetova usoda je takoj zapečaten, ostati mora na meji. In vse tako kaže, da nam je kar policaj določil ekipo in potisnil Mača v rezervo. "Pridem za vami!" se sploh ne pusti zmešti naš plezalec in navsezadnje smo vsi bolj šokirani nad dogodkom kot prav on sam.

■ Pot nadaljujemo do Trsta, kjer na veliko veselje izvemo, da bomo do Torina še dvakrat prestopali. Z vso opremo, ki jo imamo in dodatnimi torbami z darili je to kar dober trening, saj moramo vedno

opraviti vse kar najhitreje. Se že privajamo na igre! In seveda je z nami tudi Mengo, brez njega ne gremo več nikamor! Ko že res dobro natreniramo tole "hendlanje" s prtljago, izstopimo na torinski postaji, kjer nas čakata televizijca Neli in Dušan ter nas pospremita do hotela.

■ Popoldan, kolikor ga je še ostalo, preživimo v lenarjenju. V Torinu je vroče in še najbolje se po dolgi vožnji počutimo v senci hotelskih sob. Kdor ima srečo, ima sobo klimatizirano, ostali pa se kuhajo v popoldanski sopari. Proti večeru se lačni s televiziji skupaj odpravimo na večerjo v kitajsko restavracijo. In že kar kmalu smo ugotovili, da je to najugodnejša prehrana, če spregledamo način postrežbe. Ne prinesejo jedi vsem naenkrat, pač pa počasi prinašajo posamezne jedi in jih sestavljajo na mizo kot puzzle. Kljub temu smo jim v naslednjih dneh močno dvignili zaslužek!

■ Kot po čudežu se po večerji prikaže v hotelu naš Mačo. Gotovo je zavohal zadnji žur do jutranjih ur in je hotel biti zraven! Tako na torkov večer veselo zalijemo Pišotov rojstni dan. Sicer ga ima šele v petek, ampak v petek bomo menda že našli še kakšen drug razlog za proslavljanje!

■ Naslednje dni nas poleg drugih prijetnih obveznosti čaka stroga karantena. Treba bo hraniti moči za tekmo!

(se nadaljuje)
Majda

DRUGI KOLESARSKI SUPER MARATON

■ V soboto 24.08.1996 je bil organiziran drugi promocijski kolesarski super maraton 200 km alpskih cest s tekmovalnim vzponom na Črnivec za pokal Karavank. Štart maratona je bil v Kokrici ob 8. uri. Pot je tekmovalce vodila preko Trižča, Golnika, Kranja, Smlednika, Vodice, Mengša v Domžale (krajši postanek), potem v Kamnik, Črnivec, Gornji Grad, Mozirje in povratek z letočim štartom v Gornjem Gradu in gorskim ciljem na Črnivcu. Pot so nadaljevali proti Kamniku in Mengšu, kjer je bil postanek, cilj maratona pa v Kokrici pri gostilni Dežman.

■ V Mengšu smo pripravili prisrčen sprejem za 210 kolesarjev in preko 40 spremljevalcev. Posebno veseli smo bili desetih kolesarjev iz Mengša, članov kolesarskega društva, ki so čili in ne preveč utrujeni prikolesarili v Mengeš in končno tudi na cilj. Vse navzoče kolesarje in spremljevalce je pozdravil župan gospod Janez Per in predsednik Turističnega društva gospod Zabret.

■ Za kulturni program je poskrbela godba Mengeš in mladi harmonikar, učencem gospoda Robija Stoparja. Karavana kolesarjev se je po krajšem postanku odpeljala proti cilju. Vse čestitke kolesarjem, ki so

**EKIPA KOLESARSKEGA DRUŠTVA MENGEŠ,
KI JE SODELOVALA NA MARATONU 200 KM ALPSKIH CEST.**

Z leve proti desni stojijo: Edi Purkart, Zvone Jurišič, Samo Gabrilo, Boris Martinčič, Samo Gmeiner.

Klečijo: Bojan Hribar, Ciril Porenta, Niko Urankar; na maratonu je sodeloval tudi Tomaž Štebe.

**Veseli obrazi
naših kolesar-
jev na cilju v
Kokrici.
Župan Janez
Per se veseli z
njimi.**

uspešno prevozili 200 km maratona alpskih cest. Ekipe Mengeš je prejela pokal za množičnost, Niko Urankar pa še posebno priznanje in pokal za doseženo drugo mesto v svoji kategoriji za vzpon na Črnivec.

■ Z velikim zadovoljstvom ugotavljamo, da je tudi kolesarski šport privlačna oblika turistične promocije posameznih mest, tudi Mengeš. Namen te prireditve je promocija regije alpskega sveta na področju kolesarskega športa, turizma, kulture in gospodarstva.

■ Poleg Občine Mengeš so sodelovali še člani Turističnega društva, Kolesarskega društva in gasilci. Posebna zahvala gre pokroviteljem: Občini Mengeš, Unionu – enota Mengeš in Domu počitka.

Tekst in foto: Franc Zabret

11. SVETOVNO PRVENSTVO RAKETNIH MODELARJEV V SLOVENIJI

■ Od 7. do 14. septembra 1996 je v Sloveniji potekalo 11. svetovno prvenstvo raketnih modelarjev za mladince in člane. Tekmovanja se je udeležilo 280 tekmovalcev in njihovih spremljevalcev iz 22 držav. Otvoritev je bila v nedeljo, 8. 9. na glavnem trgu v Kamniku in je trajala vse delovne dni prihodnjega tedna. Zadnji tekmovalni dan, v petek, 13. septembra, je bila kraljica tekmovalnih raketnih modelarjev, spektakularna kategorija letelih maket pravih raket, dogodek vrednega ogleda.

■ Prvenstvo je organizirano zaradi izvrstnih mednarodnih uspehov slovenskih raketnih modelarjev. Na zadnjem in predzadnjem svetovnem prvenstvu je slovenska reprezentanca osvojila dve zlati, eno srebrno in dve bronasti kolajni posamezno ter prvo, dvakrat drugo in dvakrat tretje ekipno mesto.

■ Tekmovalci so se pomerili v devetih kategorijah raketnega modelarstva po pravilniku mednarodne letalske organizacije FAI. Prireditve je potekala na Kamniškem polju pri Ljubljani ob cesti Mengeš - Kamnik.

Š P O R T

PRIČETEK VADBE V TVD PARTIZAN MENGEŠ

Pričenjamo novo sezono 1996/97. Na sestanku vadiateljev in izvršnega odbora smo pripravili urnik vadbe v društvu.

- Vse skupine prično z vadbo 2. septembra razen:
 - cicibani prično z vadbo v torek, 8. oktobra ob 17.00,
 - otroci in s starši v sredo, 9. oktobra ob 15.30,
 - fitness v torek, 17. septembra ob 20. uri (vpis in razpored),
 - aerobika v sredo, 3. oktobra.

URNIK VADBE

PONEDELJEK	14.30 – 16.00	TENIS
	16.30 – 18.00	NAMIZNI TENIS – 2. SKUPINA
	18.00 – 20.00	NAMIZNI TENIS – TEKMOVALNA SKUPINA
	20.00 – 22.00	NAMIZNI TENIS – REKREACIJA
	20.00 – 22.00	AEROBIKA (TELOVADNICA OSN. ŠOLE)
TOREK	14.30 – 16.00	TENIS
	15.30 – 17.00	NAMIZNI TENIS – KROŽEK
	17.00 – 18.00	CICIBANI
	18.00 – 20.00	NAMIZNI TENIS – TEKMOVALNA SKUPINA
	20.00 – 22.00	REKREACIJA - ŽENSKE • FITNESS (FITNES STUDIO) BADMINTON (TELOVADNICA OSN. ŠOLE)
SREDA	14.30 – 15.30	TENIS
	15.30 – 16.30	OTROCI IN STRA•II
	16.30 – 18.00	NAMIZNI TENIS – 2. SKUPINA
	18.00 – 20.00	NAMIZNI TENIS – TEKMOVALNA SKUPINA
	18.00 – 19.30	BADMINTON – MLADINA (TELOVADNICA OŠ)
20.00 – 22.00	AEROBIKA • ODBOJKA – REKREACIJA (TELOVADNICA OŠ)	
ČETRTEK	14.30 – 16.00	TENIS
	16.00 – 18.00	REKREACIJA – UPOKOJENKE
	18.00 – 20.00	NAMIZNI TENIS – TEKMOVALNA SKUPINA
	20.00 – 22.00	REKREACIJA – MOŠKI • FITNESS (FITNES STUDIO)
PETEK	14.30 – 16.00	TENIS
	16.00 – 18.00	NAMIZNI TENIS – 2. SKUPINA
	18.00 – 20.00	NAMIZNI TENIS – TEKMOVALNA SKUPINA
	20.00 – 22.00	NAMIZNI TENIS – REKREACIJA • BADMINTON (TELOVADNICA OŠ)
SOBOTA	9.00 – 10.30	NAMIZNOTENIŠKA ŠOLA
	13.00 – 15.00	ODBOJKA – MLADI
	15.00 – 17.00	BADMINTON

Vse dodatne informacije o vadbi lahko dobite vsako sredo ob 18. uri v prostorih telovadnice Partizana Mengeš.

Jože Mlakar

MALO ZA
ŠALO, MALO
ZA RES...

so se trije bratrance Janez Rženičnik, Jernej Lenarčič in Miha Boltar odpravili s kolesi 15. avgusta 1996 iz Mengša v Punat na Krku. Prevozili so 186 km v pičlih osmih urah. Prav je, da mladi svojo odvečno energijo usmerijo v šport. Vsekakor čestitke!

mama in teta Bogdana

Prav nič utrujeni trije
mušketirji..

Foto: Andreja Rženičnik

V
JUŽNOAMERIŠKIH
ANDIH

Alpinizem je šport, ki prevzame kot mamilo. Kdor ga enkrat okusi, ne more več brez njega. Neznana sila ga vleče vse više in više k vse težjim ciljem. Na začetku leta smo se člani AO Mengeš odločili, da bi organizirali alpinistično odpravo v eno velikih gorstev. Zaradi finančnih težav smo se odločili za južnoameriške Ande. Za cilj smo si izbrali Cordillero Blanco. Istočasno so se za Ande pripravljali še alpinisti iz Domžal, tako da smo se kar združili. Osemčlansko odpravo smo sestavljali: Janez Cerar, Primož Bečan, Zoran Lauter, Matjaž Zupan (AO Domžale), Monika Kambič, Dare Božič, Marjan Malus (AO Mengeš) in Robert Poličnik (AO Kamnik). 18. junija smo iz Benetk preko Amsterdama z nizozemsko letalsko družbo KLM poleteli do Lime, glavnega mesta Peruja, od tam naprej pa v Huaraz, naše zadnje izhodišče. Čeprav smo poleteli skupaj, smo se razdelili v skupine. Domžalčani so odšli po klasični smeri na južni Huascarán, mi trije smo bili namenjeni v 1400 metrov visoko severno steno Huandoja (6395 m). Poličnik pa je počakal Klemna Malija (iz AO Kamnik), ki je prišel teden dni pozneje in sta se odpravila v Huantsan (6395 m). Skupaj smo odšli na aklimatizacijski vzpon na Pisco (5752 m). Po treh dnevih bivanja v Huarazu smo odšli v dolino Langanuco. Z Malusom sva imela po vzponu na Pisco (5752 m) v načrtu že novo smer v Chopicalqui (6354 m), tako da sva tvorila zelo veliko opreme. Že naslednji dan sem zbolel za diarejo tako močno, da sem obležal v šotoru. Ostali so odšli na Pisco. Četrti dan sva skupaj sestopila s Poličnikom v dolino. Naslednji dan smo se vsi zbrali v Huarazu v hotelu Copa.

Tudi ostali so zboleli, Malus in Monika sta ostala v hribih. Malus je sam preplezal klasično smer (50°) na Pisco Oest (5752 m). Po tednu dni počitka smo z Domžalčani odšli v dolino Ishinca, in sicer v steno Palcaraju (6274 m). S seboj nismo vzeli šotorov, ker smo imeli že tako preveč težke nahrbtnike (okoli 30 kg). Prvi dan smo utrujeni prišli v bazni tabor. Prespali smo kar na prostem. Naslednji dan smo odšli pod steno in si pod ledenikom naredili tabor. Popoldan sva s Cerarjem odšla v steno in si jo natančno ogledala. Ker je stena visoka okoli 1000 metrov, sva s seboj vzela le eno vrv ter nekaj klinov, steno pa je bilo treba kar presolirati. Kmalu zjutraj sva s Cerarjem odšla v steno. Bečan, Lauter in Zupan so bili nekaj minut zadaj. Više smo plezali, slabše razmere so bile. Na višini 5900 metrov smo prišli do velikega seraka. Kakšno uro smo iskali prehod, pa ga nismo našli. Ker je bila ura že ena popoldan, smo se odločili za sestop, ker pri minus 25 stopinjah ne bi bilo dobro bivakirati nekje v steni. Hitro smo začeli sestopati in zvečer smo bili v taboru. Naslednji dan smo kmalu zjutraj šli v dolino ter naprej v Huaraz, kjer smo se že začeli pripravljati za južni Huascarán (6768 m), najvišji vrh Peruja, in sicer po klasični smeri (50°-60°). Ostali štirje – Malus in Kambič ter Poličnik in Mali – so splezali na Aratesonraju (6025 m). Skupaj z Domžalčani smo po nekaj dneh počitka odšli v vas Musho, zadnje izhodišče za Huascarán. Ostali štirje so odšli pod steno Huantsan (6395 m). Po treh dnevih plezanja smo bili v taboru (5800 m) pod Huascaránom. Ob dveh zjutraj smo vstali, vzeli opremo ter odšli proti vrhu. Z Bečanom sva ob sedmih zjutraj prišla na vrh južnega Huascarána (6768 m). Na vrhu je tako mrzlo, da sva po dvajsetih minutah odšla v dolino, in malo pod vrhom srečala še Cerarja, Lauterja in Zupana, ki so se vzpenjali proti vrhu. Po dveh urah sestopa sva bila z Bečanom v taboru 2, kjer sva pripravljala opremo za sestop. Ko so prišli še ostali trije, smo odšli proti baznem taboru. Naslednji, peti dan, smo se poslovili od Huascarána ter odšli v Huaraz. 29. julija smo odpravo zaključili ter iz Lime poleteli proti Amsterdamu in naprej v Benetke. Klemen Mali je odšel teden dni pozneje ter sam splezal na Huascarán (6768 m).

Da je odprava sploh lahko odšla na pot, se zahvaljujemo za finančno pomoč glavnemu sponzorju Galvanizaciji Martinjak iz Radomelj, sledi Brigita Market ter ostali: Avtoservis Car, Gregorc, Intershop Kameleon, Avtoservis Cotman, Avtoličarstvo Papež, Opti-Com d.o.o., Janez Rženičnik, Avto Gen d.o.o., Občina Mengeš, Oranžerija, Sitotisk Gabrilo in AO Mengeš.

POJASNILO MNENJU
OO LDS MENGEŠ –

MANJ SREČE S SLAVNOSTNIM GOVORNIKOM g. A. Krkovičem

OO LDS Mengeš, Mengšan,
mali srpan 1996, stran 29-30

■ OO LDS Mengeš moram javno pojasniti njihovo "žalostno" ugotovitev v navedeni številki glasila Mengšan, da je imel organizator celotne prireditve ob 5. obletnici državnosti in samostojnosti Slovenije manj sreče s slavnostnim govornikom g. Antonom Krkovičem, kateremu sicer tudi LDS priznava, da je nesporno ena najzaslužnejših osebnosti iz časa osamosvajanja Slovenije. Gospod Krkovič, veteran vojne za Slovenijo, po njihovem mnenju svojega govora ni (na?)ravnaval na praznična občutja!

■ Podjetniško združenje Mengeš je sklenilo izvesti srečelov s humanitarnim in družbeno-koristnim namenom. Iskali smo prireditelja oz. prireditev, na kateri bi lahko sodelovali. Po vseh poizvedovanjih in pogovorih smo nazadnje prevzeli glavni del organizacije prireditve ob 5. obletnici državnosti in samostojnosti Slovenije. Skupaj s Kulturnim društvom Franca Jelovška, PGD Mengeš, TD Mengeš in pod pokroviteljstvom Občine Mengeš. Velika večina nas je delala prostovoljno in brezplačno, med drugim tudi zato, ker smo srečni in ponosni, da živimo v samostojni državi Sloveniji in smo menili, da se mora tako pomembna okrogla obletnica tisočletnega sna Slovencev, čim bolj svečano proslaviti. Tudi s primernim zabavnim delom in ognjemetom.

■ Odločitev o vabljenem svečanem govorniku je bila sprejeta skupno, glavno besedo pri tem pa je imel organizator proslave, Kulturno društvo Franca Jelovška Mengeš in vodstvo Občine Mengeš z županom in predsednikom Občinskega sveta na čelu. Prvotno je bilo predvideno, da bosta zaradi pomena proslave, domača slavnostna govornika župan in predsednik Občinskega sveta. Prvi naj bi poudaril pomen samostojnosti Občine Mengeš, drugi pa pomen samostojnosti in državnosti Slovenije. Povabljeni slavnostni govornih gospod Krkovič naj bi "naravnal" svoj govor na ozadje in manj znane okoliščine osamosvajanja in osvobodilne vojne. Drugih predlogov, kolikor je meni znano, za vabljenje svečane govornike, ni bilo. Vse govornike smo prosili, naj bodo govori kratki, konkretni in zanimivi. Toliko glede organizacijskih okoliščin, ki vam jih lahko posredujem kot predsednik glavnega organizacijskega odbora, kot predsednik Podjetniškega združenja Mengeš in kot odgovoren za celotno organizacijo in izvedbo.

■ Osebnost pa tudi težko prezrem politično in žal tudi ideološko naravnost vaše žalostne ugotovitve, da je bil govor povabljenega slavnostnega govornika neprimeren, saj ni govoril prazničnim občutjem ustrezno. Nikjer niste navedli, kaj je tisto, kar ni bilo ustrezno, česar naj povabljeni gost ne bi izrekel, da ne bi kršil (vaših nenapisanih) pravil o spoštovanju prazničnih občutij in bi moral povabljeni slavnostni govornik izreči, da bi ravnal prazničnim občutjem ustrezno. Izjemno pa je demagoški (morda avtorji mislijo, da je zastrašujoč) zadnji stavek, kjer OO LDS Mengeš obljublja, da si bo "prizadeval, da v bodoče do takšnih primerov ne bo prihajalo." Ne vem, ali to pomeni prizadevanje, da v bodoče ne bo takih govornikov ali takih govorov. Pri soodločanju o govornikih imate vso možnost sodelovati. Ne vem pa, kako mislite preprečiti neustrezno "naravnane" vsebine govorov povabljenih govornikov. Ali se zavedate, da s tem kršite pravila gostoljubja in posegate v osebno integriteto povabljenca, oziroma uvajate neke vrste cenzuro.

■ Za demokratično soočanje mnenj, ki naj bi pripomoglo k oblikovanju boljših odločitev, so potrebni argumenti, ne pa posploševanje in skrivanje za ugotovitvami, ki niso z ničimer pojasnjene. Ni mi jasno, ali gre za nemoč, nesposobnost, nedoraslost, strah ali željo in navado delovati iz teme. Dajmo vendar lepo in pošteno (demokratično!) predstaviti različne poglede, pretehtajmo in soočimo argumente, preverimo zakonitost in kot ljudje brez nepotrebnih predsodkov odločimo (glasujmo) po svoji vesti v korist skupnosti.

Tomaž Štebe

VPRAŠANJE UREDNIŠKEMU ODBORU!

■ Kot član folklorne skupine sem po vrnitvi s Poljske prinesel za objavo članek, h kateremu sem priložil šest fotografij. Pričakoval sem, da boste objavili večino fotografij, saj je naše gostovanje velik dogodek in se lahko določena kvota dveh slik (vaša pravila ste objavili v Mengšan) v tem primeru prekorači. V junijski številki pa ste na našo žalost objavili le eno sliko in še to v najmanjšem možnem formatu. S to potezo je Alešev članek, ki se za spremembo ni dotaknil strankarskih problemov, izgubil privlačnost. Glavna urednica gospa Tatjana Sivec je to opravičila s pomanjkanjem prostora in da tako ali tako nima nihče objavljeni več kot dve fotografiji. O resnici te trditve se lahko tudi sami prepričate, če prelistate samo zadnji dve številki Mengšana.

■ Toda vseeno sem še sam napisal malo bolj suhoparen članek, h kateremu bi se tudi podala kakšna fotografija in ga spet odnesel h gospe Tatjani Sivec. Vesela me je sprejela, saj nikakor ni mogla zbrati dovolj gradiva za julijsko številko in mi je obljubila, da bo objavila vse slike, ki so ostale od prejšnje številke. Strinjal sem se s tem in sem ji pustil svojo telefonsko številko, če so se slike izgubile. Toda po izidu julijske številke ob našem članku ni bilo niti ene fotografije. Ni mi treba poudarjati, da je redek folklorist, ki ni ob množici člankov z velikimi slikami spregledal skromnega članka, za katerega niso mogli najti nobene fotografije (gotovo je spet politika).

■ Ne bi pisal, če bi za vse veljala enaka pravila in če vi ne bi povabili bralcev k pisanju člankov, da bi popestrili časopis, tako pa se počutimo malo zapostavljene. V naših vrstah nimamo novinarja, tudi nobenega politika in pričakovali bi, da vsaj takrat, ko objavimo svoj članek z veseljem vzeli v roke Mengšana in otrokom ali pa staršem pokazali: "Poglej, tu je pa tvoj oči!" Prosim za pojasnilo, saj se nam ob vsem tem lahko porodi kakšna misel: "Mogoče pa ta časopis ni za nas".

Zoran Jagodič

ODGOVOR:

Kot vse kaže, bo potrebno ponovno objaviti pravila glede pravočasnega oddajanja gradiva, pa tudi načina. Za podrobnejšo razlago si bomo vzeli več časa in prostora naslednjič.

Za zdaj pa le to: glede na vidnost objavljenih fotografij priporočamo jasne in zanimive posnetke z "domaćimi obrabi". Posnetkov, ki ne predstavljajo namena sporočila članka, ne objavljamo.

Vašemu popotovanju po Poljski pa smo v Mengšan namenili, kar sami preštejte koliko vrstic in stolpcev (glej dve številki), tudi v julij-ski, ki je bila zelo obsežna. Ne v opravičilo, pač pa v pomembnost vaše folklorne skupine namenjamo tokrat celostansko vabilo s fotografijo (glej str. 42). Kaj bodo pa sedaj rekla druga društva?!

Tatjana Sivec Strmšek, odg. urednica

Županu Občine Mengeš,
g. Janezu Peru!

Predsedniku Občinskega sveta Občine
Mengeš, g. Alojziju Janežiču!

Predsedniku Odbora za družbene in
društvene dejavnosti, g. Branku Liparju!

Spoštovani!

■ Dogodki, ki so se zvrstili po sprejetju raziskovalnega projekta "Celostni razvoj športa v Občini Mengeš" (sklep Občinskega sveta Občine Mengeš, 6. 3. 1996), postopno razkrivajo ozadje in delovanje tistih, ki v občini bolj zavirajo kot pospešujejo razvoj in napredek športa.

■ Z raziskovalnim projektom predvidena študija naj bi omogočila prav to, razvoj in napredek. Vendar pa za izvedbo I. faze projekta, še bolj pa za II. in III. niso podani ustrezni pogoji.

■ Posvet oz. razgovor, ki smo ga organizirali (3. 4. 1996) in opravili s predsedniki športnih društev in klubov ter podjetniki v športu v Občini Mengeš, je razkril veliko heterogenost in lokalno zazrtost v reševanje generalnih problemov športa v občini. Med prisotnimi so bila očitna nasprotovanja raziskovalnemu projektu, čeprav so bila tudi pozitivna mnenja. Podobno je pokazala tudi polemika v občinskem glasilu Mengšan.

■ Menil sem, da bo izražena nasprotovanja tistih, ki bi morali najprej in prvi

podpreti projekt, v nadaljnjem delu in v naslednjih mesecih možno preseči.

■ To se ni zgodilo. Še več. Na osnovi razgovorov s posamezniki sem spoznal, da bi zaradi nasprotovanja raziskovanju nastopile velike težave pri udejanjanju takih ali drugačnih izsledkov študije v praksi. To pa bi presegalo moje moči, ustvarjalne sile in energijo, ki jih še kako potrebujem pri pedagoškem in znanstveno-raziskovalnem delu na Fakulteti za šport v Ljubljani.

■ Na osnovi navedenega vas formalno obveščam, da odstopam od načrtovanega in sprejetega raziskovalnega projekta "Celostni razvoj športa v Občini Mengeš". Žal mi je za izgubljeni čas in trud, ki sem ju vložil v raziskovalni projekt, ki tako ne bo uresničen (vsaj ne v načrtovanem obdobju), še bolj pa za mengeški šport, ki bi ga lahko kakovostno vsebinsko obogatili, organizacijsko prenovili in kadrovske okrepili. Morda se bo kdo kdaj kasneje z večjim uspehom lotil te razmeroma zahtevne naloge.

■ Ob koncu predlagam, da se finančna sredstva (12.000 DEM), ki so bila namenjena raziskavi, prenesejo na račun, ki bi ga osnovali za izgradnjo športne dvorane v Mengšu ali pa se jih usmeri v športno-vzgojno dejavnost v obeh vrtcih oz. v interesne športne dejavnosti (športne taborne) Osnovne šole Mengeš.

S spoštovanjem,

dr. Herman Berčič

ALI RES POTREBUJEMO RAZISKOVALNO NALOGO:

CELOSTNI RAZVOJ ŠPORTA V MENGŠU

■ Menim, da ni nikogar, ki bi dvomil v reference gospoda dr. Berčiča ali o tem, da bo raziskovalna naloga profesionalno in strokovno pripravljena. Zastavlja se le vprašanje, komu bodo izsledki naloge

koristili, ali kakšno novo kvaliteto pri organiziranosti športne dejavnosti v Mengšu bodo pridobljeni izsledki prinesli? Ali bodo ti izsledki koristili organizatorjem športne dejavnosti v Mengšu

(društvom in zasebnikom in ostalim) in kako, ali bodo zgolj neka informacija o že dobro znanih podatkih? Da, o že dobro znanih podatkih!

■ Zanimivo bi bilo izvedeti, kaj je vodilo naročnika naloge (občino), ko je naročil raziskavo. Izvajalce športnih dejavnosti v Mengšu o smotnosti take raziskovalne naloge ni nihče nič vprašal. Poklicani smo bili na sestanek, kjer nas je avtor raziskovalnega projekta seznanil z izhodišči in cilji raziskovalne naloge, ki pa so dokaj načelni in nekonkretni, zato sem prepričan, da ne bodo naročniku raziskave prinesli veliko novih podatkov, saj z večino podatkov občina že razpolaga in so osnova za sofinanciranje športne dejavnosti v Občini Mengeš. Na sestanku je bila polemična razprava o vsebinski plati raziskave, povedano pa nam je bilo, da o tem, ali se bo raziskava delala ali ne, sploh ni dvoma in da bo le-ta profesionalno narejena, zato bo tudi toliko stala. Menim, da je takšna ignoranca športnih delavcev nedopustna. Najbrž bi bilo prav, da bi naročnik naloge prej vprašal potencialne porabnike izsledkov naloge, če tako zasnovano raziskavo potrebujemo.

■ Zanimivo pa se mi zdi predvsem to, s kakšno lahkoto so svetniki občine namenili 12.000 DEM za raziskavo, ko pa za športne dejavnosti kljub dobro pripravljenim programom namenijo tako malo sredstev, predvsem pa sem zgrožen, ko sem prebral, da bodo za investicijsko vzdrževanje športnih objektov v občini namenili le borih 1.000.000 SIT (cca 11.000 DEM). Naj povem, da smo v Mengšu v glavnem s prostovoljnimi delom in prispevki članov društev, kakor tudi s sredstvi samoprispevka, zgradili večino objektov, za katere pa občina ne namenja niti tretjine toliko sredstev, kot jih je bivša občina Domžale. Ne bom se spuščal v polemične razprave o tem, čeprav se v veliki meri strinjam s stališči magistra Tomaža Štebete, nikakor pa me

nista zadovoljila odgovora avtorja raziskovalne naloge dr. Hermana Berčiča, kakor tudi ne odgovor gospoda Branka Liparja, predsednika odbora za družbene dejavnosti, saj je vse povedano le na ravni načel in znanih dejstev ter podatkov.

■ Izhajal bom iz dejstva, da so za vsako dejavnost, tako tudi na področju športa, potrebni določeni pogoji za delovanje. To so:

1. interes ljudi za neko aktivno dejavnost,
2. primeren športni objekt,
3. usposobljen strokovni kader,
4. potrebna finančna sredstva.

■ Če se lotimo prvega dela raziskave, bo avtor opravil analizo stanja, kjer bodo ugotovili zanimanje za šport med Mengšani na osnovi ankete. Preden kaj rečem o tem, naj nepoznavalcem pojasnim, kako se sofinancira šport.

■ Športna društva se združujejo v športno zvezo Domžale. V Mengšu imamo trenutno registriranih 11 športnih društev, katerim občina sofinancira dejavnost v višini 10% v povprečju potrebnih sredstev, ki so izračunana na osnovi meril in kriterijev Športne zveze Domžale (samo vadbeni prostor in strokovni kader), ostala sredstva pa morajo društva zagotoviti sama. Poudariti moram, da so kriteriji usklajeni s kriteriji športnih zvez in strokovnih zvez ter z Ministrstvom za izobraževanje in šport. Že sedaj morajo društva za realizacijo svojih načrtov z lastno dejavnostjo in iznajdljivostjo zbrati preostalih 90% sredstev.

■ V Mengšu trenutno delujejo naslednja društva:

1. Nogometni klub Mengeš,
2. Smučarsko društvo Mengeš,
3. Lokostrelsko društvo,
4. Kolesarsko društvo,
5. Planinsko društvo,
6. TVD Partizan Mengeš, v okviru

katerega delujejo Balinarska sekcija, Teniška sekcija in Fitness,

7. Taborniški rod Uporni plamen,
8. Šahovsko društvo,
9. Squaš klub Fit Top,
10. Pištolski klub,
11. Smučarsko-skakalni klub.

■ V vseh teh društvih redno vabi po podatkih Športne zveze, ki jih je pripravila na osnovi poročil društev, 851 članov, od tega 75 starih do 7 let, 97 starih od 7 do 11 let, 172 starih od 11 do 15 let, 122 starih od 15 do 19 let in 385 starejših od 19 let.

■ Vsa društva so pripravila tudi programe dela, ki so bila tudi finančno ovrednotena. S temi podatki razpolaga Občina Mengeš, referat za družbene dejavnosti, saj na osnovi teh podatkov izvajamo sofinanciranje društev.

■ O dejavnosti Partizana Mengeš pa si lahko sliko ustvarijo bralci Mengšana sami, saj je bilo poročilo o delu v letu 1995 objavljeno na isti strani kot razpisana naloga. Enako velja za vsa ostala društva, ki tudi poročajo v Mengšanu o svojem delu.

■ Poleg teh dejavnosti občina Mengeš sofinancira delovanje Športne zveze Domžale, in sicer:

1. izvajanje programa šolskega športa (program šolskih športnih društev),
2. izvajanje dogovorjenega programa (izobraževanje strokovnega kadra, sofinanciranje večjih prireditev, sofinanciranje nastopov na mednarodnih tekmovanjih, sofinanciranje zdravstvenih pregledov športnikov, plavalni tečaj),
3. strokovna opravila za izvajanje skupnih programov (priprava analiz, obdelava poročil...).

■ Če torej ostanem pri analizi 1. faze raziskave, lahko ugotovim, in to je nesporno, da analizo obstoječega stanja že imamo, kar je razvidno iz zgoraj nave-

denega in še več, Športna zveza je to analizo že pripravila, Občina Mengeš pa je za to tudi namenila potreben denar. Podatke o številu vključenih torej imamo, leta 1993 pa je bil opravljen podroben popis športnih objektov, ki je bil posredovan Ministrstvu za šolstvo in šport, prepričan pa sem, da je tudi arhiviran na Občini Mengeš.

■ Avtor raziskovalne naloge govori, da z nalogo želi spoznati mnenja, želje in stališča občanov na vseh področjih športa. Res je, da je tudi to pomemben podatek pri organiziranju športne dejavnosti, vendar je še zmeraj malo vpliven, če niso izpolnjeni še drugi pogoji, to je primeren prostor z vso potrebno opremo za vadbo, dobro usposobljen strokovni kader in potrebna finančna sredstva. Glede na izredno mačehovski odnos družbe pri financiranju športa so potrebni predvsem "športni zagnanci", ki bodo te želje uporabnikov brezplačno uresničili, ali pa tako bogate občane, ki si bodo športno dejavnost v celoti lahko sami plačali. Avtor naloge tudi ni zadovoljen s številom vključenih v organizirane oblike športnih aktivnosti. Žal v Mengšu še nekaj časa ne bomo mogli zagotoviti dosti več možnosti za redno vadbo v pokritih prostorih, saj sta obstoječi telovadnici prekomerno zasedeni, šolska telovadnica in telovadnica Partizana sta praktično zasedeni od 7. ure zjutraj do 22. ure zvečer. V litrsko posodo gre žal samo liter vsebine. Torej rešitev je čim prejšnja izgradnja športne dvorane, če želimo v Mengšu športu dobro, s športom pa seveda tudi sebi. Žal športna vzgoja v šoli že sedaj poteka v neprimernih prostorih (šolska avla), hoja v telovadnico Partizana pa je precej nevarna, saj poteka preko izredno prometne Slovenske ceste. Tudi obstoječi zunanji objekti so dobro obiskani, ostajajo še naši travniki in lepe poti na Gobavici ter trim steza, kjer pa za organizirano vadbo ni velikega zanimanja.

■ Torej, 1. točka temeljnega cilja je uresničljiva le v novi športni dvorani!

■ Za uresničitev 2. točke (s pomočjo vključevanja v šport želimo izboljšati zdravstveno stanje prebivalstva) najbrž ne potrebujemo nove raziskovalne naloge, saj jih je bilo opravljeno že mnogo, ki potrjujejo to tezo.

■ V točki 3 nam naloga ponuja vsebinsko obogatitev športne ponudbe in posodobitev organiziranosti delovanja športnih društev. Prepričan sem, da smo v športnih društvih v Mengšu dobro organizirani, da so ponujene vsebine in programi zanimivi, da so športni delavci dobro usposobljeni za delo, ki ga brezplačno opravljajo. Kolikor vem, premoremo v Mengšu samo enega profesionalnega trenerja (NK Mengeš), vsi ostali pa opravljajo svoje delo brezplačno.

■ Moram reči, da z doseženim v društvih nismo zadovoljni, želimo posodobiti naše prostore in pogoje za vadbo, za to pa potrebujemo neprimerno več sredstev, kot jih dobivamo sedaj, saj ne zadostujejo niti za pokrivanje osnovnih materialnih stroškov, kot so kurjava, elektrika, voda, tekmovalni stroški, prijavnine... Usposobljenost kadrov je odvisna tudi od Fakultete za šport, ki organizira tudi izobraževanje amaterskih kadrov, čeprav so tudi tu nekatere vsebine preveč teoretične.

■ Tudi točka 4 (z večjim vključevanjem v šport naj bi preprečili širjenje vseh vrst odvisnosti...) je zgolj deklarativna in načelna in je odvisna že od vsega prej povedanega.

■ V točki 5 govori avtor o želji po ugotovitvi prednostnih panog v občini in jim posvetiti posebno pozornost. Tudi to je dokaj načelno izhodišče, saj manjka osnovni pogoj, ki ga pa najbrž nihče v tem trenutku ni sposoben zagotoviti, to je: zagotoviti pogoje, da bodo predno-

stne športne dejavnosti omogočene širšemu krogu prebivalcev Mengša in da bo Občina zagotovila dovolj finančnih sredstev društvom, ki bodo te programe izvajali.

■ 6. točka je podobna prejšnji. Samo ugotovitev števila potrebnih kadrov, amaterskih in profesionalnih ter potreb po športnih objektih in površinah še ne pomeni nobene rešitve, ko pa niti za te, ki jih že imamo, ne moremo zagotoviti dovolj denarja, da bi jih primerno vzdrževali.

■ Druga faza raziskave pa posega v resor Ministrstva za šolstvo in šport, saj so programi usposabljanja in učni načrti stvar ustreznih institucij na ravni države, kar velja tudi za predmetnik in učni načrt za osnovne šole, predšolske ustanove in za izvajanje programov ŠŠD.

■ Ob vsem povedanem sem prepričan, da usmeritev raziskovalne naloge ni dobra, da je v predlagani obliki ne potrebujemo, saj prave koristi od nje ne bo imel skoraj nihče, ki resno dela v športu ali na področju športne vzgoje.

Pa še čisto na koncu!

Preden se odloča o tako pomembnih stvareh za izvajalce športnih aktivnosti, bi bilo prav, da se tudi njih kaj vpraša, ne zgolj obvesti, predvsem pa, da tisti, ki odločajo o porabi sredstev, najprej ugotovijo, kaj je na tem področju že storjenega. Menim, da nimajo samo pravice to vedeti, to je tudi njihova dolžnost, saj razpolagajo z denarjem davkoplačevalcev.

*Jože Mlakar,
predsednik TVD Partizan Mengeš
in Športne zveze Domžale,
amaterski športni delavec
preko 35 let*

TABORNIKI MED IZGREDNIKI

V zvezi z nelepim pisanjem v dnevnem časopisju o mengeških tabornikih prosimo uredništvo glasila Mengšan, da omogoči objavo našega odgovora dnevnemu časopisju tudi v tem glasilu. Vsega, kar se je slabega letos poletu v Bohinju dogajalo, pa taborniki iz Mengša resnično nismo krivi.

BOHINJ RES NI OAZA MIRU;

Delo, 9. avgust 1996

TUDI TABORNIKI MED IZGREDNIKI;

Dnevnik, 16. avgust 1996

■ V zvezi s člankoma v navedenih časopisih avtoric Vlaste Felc in Dragice Manfreda smo taborniki Rodu Upornega plamena iz Mengša dolžni dati opravičilo in pojasnilo za neljubi dogodek v Bohinju. Na članka se odzivamo malce pozno, vendar prej ni bil možen sklic uprave rodu in nadzornega odbora, ki sta po predhodnem ugotavljanju dejstev ugotovila naslednje:

■ 1. Od vseh navedb v obeh člankih, katerih vsebina se nanaša predvsem na negativne strani mladinskega turizma v Bohinju ugotavljamo, da so naši člani bili resnično udeleženi le pri dogodku okraševanja tabora s cvetličnimi koriti. Zadevo so vzeli kot "štos" in obliko voščila tabornici za rojstni dan. O primernosti oblike voščila resnično ne kaže razpravljati. Mladi ob tem niso pomislili, da dejanje kot tako pomeni krajo, saj kot zatrjujejo, so imeli povsem resen namen korita kasneje vrniti na svoja mesta.

■ 2. Na zgoraj ugotovljena dejstva je rodova uprava sprejela naslednje sklepe:
– v mesecu septembru bomo izvedli izredni občni zbor društva v smislu kadrovske reorganizacije uprave rodu,
– proti povzročiteljem neljubih dogodkov v Bohinju teče disciplinski po-

VAŠA POŠTA

stopek, zaključek tega dejanja je zato namenjen prav temu občnemu zboru.

■ 3. V obeh člankih avtorici navajata še cel kup nepravilnosti, katerih resnično ne more nihče zagovarjati. Posebno novinarka Dragica Manfreda meče vse v en koš; tabornike, vrečarje, mamilaše,... in kot največje tolovaje Bohinja na prestol nereda postavlja tabornike rodu Upornega plamena Mengeš.

■ S tem se resnično ne strinjamo, saj so posamezna dejanja po teži prekrška dokaj različna; poškodovanje rovokopača, nogomet ob cerkvi... pa ob tem ni nikjer poimenske navedbe storilca, županove rožice so očitno le bolj atraktivna zadeva. Pa naš namen ni opravičilo na drug račun, vendar recimo bobu bob.

■ Zato RUP Mengeš odločno zanika kakršno koli vpletenost svojih članov pri ostalih lumparijah, ki so navedene v člankih. Glede na posploševanje stvari si bralec tak vtis kaj lahko ustvari. Od profesionalnega novinarja bi pričakovali, da povpraša tudi za našo plat zgodbe.

■ 4. Glede navedb v članku, da taborjenje organizira neki zasebnik pa naj povemo, da smo v času "okraševanja tabora s cvetličnimi koriti" na taboru bivali taborniki RUP Mengeš, s samostojnim podjetnikom pa imamo glede najema tabornega prostora in opreme sklenjene ustrezne pogodbe.

■ Mengšani v Bohinju taborimo že trinajsto leto, vsa ta leta smo se trudili za dober odnos do Bohinjcev in narave. Letos prvič je prišlo do dejanja, ki ga iskreno obžalujemo in se vsem prizadehim opravičujemo. Strinjamo se, da je problem mladinskega prestopništva v Bohinju, pa tudi drugod, močno prisoten. Po svojih najboljših močeh bomo storili vse, da bo le-tega čim manj.

*Uprava RUP Mengeš,
Ivan Smole*

DOBROTA NE POZNA MEJA

MEDNARODNA LIKOVNA
KOLONIJA V STONU

STON 96

V Stonu, zgodovinskem mestu na jugu Dalmacije, se je od 17. do 24. avgusta odvijala mednarodna likovna kolonija STON 96. Pokrovitelj in organizator sta bila Ministrstvo za kulturo republike Hrvatske in Občina Ston. Poleg hrvaških likovnih usvarjalcev so bili povabljeni tudi gostje iz Italije, Avstrije, Nemčije, Češke, Slovenije, Bosne in Hercegovine. Slovenijo smo zastopali: Galeb Baiee iz Ljubljane, Lojze Kalinšek (likovno društvo Kamnik) in Vinko Železnikar (likovno društvo Mengeš). Kolonijo so organizatorji planirali že lansko leto, vendar so jo morali zaradi vojne prestaviti na letošnje poletje. Nekaj povabljenih usvarjalcev je žal udeležbo, verjetno zaradi dezinformacij in slabe informiranosti o stanju na Hrvaškem, zadnji hip odpovedalo. Klub temu se je v Stonu zbrala pisana mednarodna družina sedemnajstih likovnih usvarjalcev, ki so bili v teh sedmih dneh deležni pravega dalmatinskega gostoljublja. Večina udeležencev je bila nastanjena privatno pri družinah, nekaj pa v hotelu. Prijazni gostitelji so nam hoteli ustreči na vsakem koraku. Vzeli so nas kar za svoje. Ljudje teh krajev so odprte živahne narave. Njihov melos je v marsičem podoben slovenskemu. Ljubijo življenje, radi pojejo in tudi žlahtne kapljice jim ne manjka.

■ Vojna, ki se je pred kratkim končala, pa je naredila svoje. Med dolgotrajnim obleganjem tega strateško pomembnega območja, je na Ston padlo več sto granat. Vendar samega mesta sovražna srbska vojska ni zavzela. Posledice vojne, pa se ne kažejo samo na marsi kateri zgradbi, ki je domačini še niso uspeli popraviti, ampak jih je moč čutiti tudi za, sicer, nadvse prijaznimi obrazi, ki so v vojni vihri prestajali vsak svojo kalvarijo. S svojim živahnim in barvitim dalmatinskim temperamentom, se domačini na nek način skušajo otresti minulih dogodkov in z optimističnim pogledom zrejo v prihodnost.

■ Nad vse pristrčen je bil slavnostni sprejem, ki je potekal v stilu dubrovniških poletnih iger. Udeleženci smo se, v spremstvu narodnih noš, na mesto uradnega sprejema teatralno pripeljali na velikem vozu z oslovsko uprego. Poleg nagovorov načelnika, župana in drugih kulturnih delavcev je sledil bogat kulturni program. Med drugimi so nastopile tudi Stonke, ženski pevski zbor, ki jih vodi "bivša" Mengšanka Teja Čepon-Barović. Teja, ustanoviteljica in vodja Stonk, že nekaj let biva v Stonu in je s svojim možem Ivico prava gonilna sila kulturnega življenja na tem področju. S pomočjo

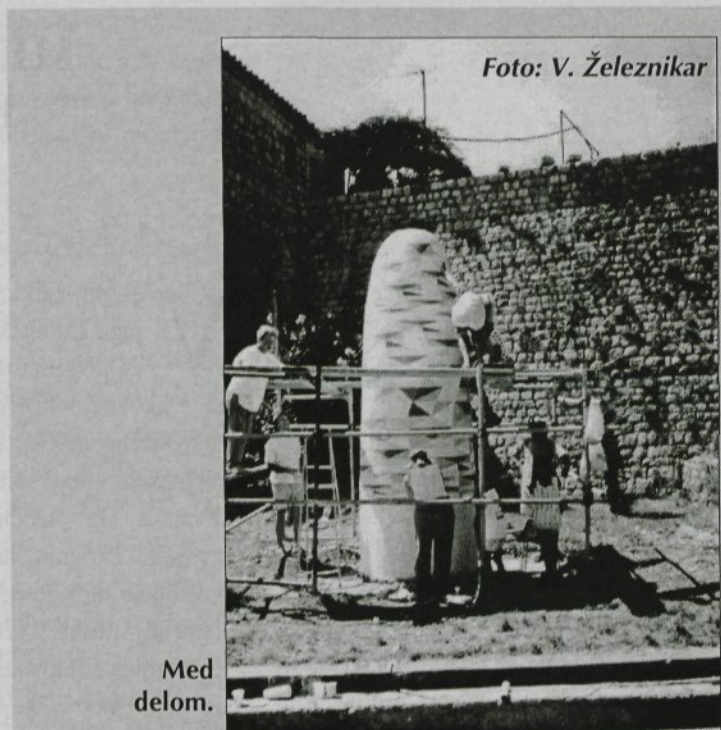

slovenske zagnanosti, ki jo je Teja preko svojega glasbenega udejstvovanja vnesla v to nekoliko omrtvičeno in zaspano mesto, se v Stonu znova prebujajo živahno kulturno življenje. Vzoredno z likovno kolonijo je potekala tudi množica drugih kulturnih dogodkov: dramski večer, nastopi lokalnih folklornih skupin, pevskih zborov itd.

■ Večina prebivalstva Občine Ston, ki zavzema Stonsko primorje in približno polovico polotoka Pelješca, se že od nekdaj preživlja s poljedelstvom (oljke, vinska trta), ribolovom in marikulturo (školjke). Poleg mesta so soline, ki delujejo že iz rimskih časov. V bližini pa je tudi nekaj kamnolomov. Kamen je glavna značilnost te pokrajine in osnova vse tradicionalne arhitekture teh krajev.

■ Samo mesto Ston stoji na začetku, in sicer na najožjem delu polotoka Pelješca, približno 50 km pred Dubrovnikom. Pravzaprav obstojata dva Stona. Mali Ston ob notranjem in (Veliki) Ston ob zunanjem delu polotoka. Oba pa sta med seboj povezana z velikim obzidjem (5,5 km) in brambnimi stolpi. To področje ima zaradi naravnih danosti in strateško pomembnega položaja bogato kulturno in burno zgodovinsko preteklost. Arheološke najdbe s tega območja obsegajo prazgodovinsko neolitsko keramiko, velike gomile iz bronzne dobe, ostanke antičnega mesta Stagnum, vidne tlorise starokrščanskih bazilik in številne druge bolj ali manj ohranjene sakralne objekte (preko 40). Med njimi nedvomno izstopa predromanska cerkev sv. Mihajlo s svojimi znamenitimi freskami. Ston dobi zasnovo in izgled, ki ga je ohranil do današnjih dni že v 14. stoletju. Leta 1333 to ozemlje dobi Dubrovaška republika in takoj prične z zidavo že prej omenjenega velikega obzidja in mesto utrdi s številnimi utrdbami (podobno kot sam Dubrovnik). Po padcu Dubrovaške republike mesto preide skozi francoske in avstrijske roke in doživi nekaj sprememb (rušenje dela obrambnega zidu in novo katedralo sv. Vlaha v psevdo-bizantinskem stilu).

■ Zanimivosti, ki privlačijo ne samo zgodovineželjne, pač pa tudi najbolj izbirčne likovnike, je bilo za vse dovolj. Po nekaj dneh privajanja na novo sredino in obilne kulturne, kulinarične in enološke paše so sledile kratkotrajne tehnične priprave. Ustvarjalni elan podprt s svežimi občutki in idejami nas je takorekoč prilepil na platna. Dela so nastajala z lahkotno igrivostjo. Če se je kje kaj zatikalo, smo z medsebojno izmenjavo mnenj hitro prišli do ustreznih rešitev. Neglede na sredine, s katerih smo kot posamezniki prihajali, različne pristope, izkušnje in občutke, ki so nas navdajali med samim delom, so se v vseh delih, tako realističnih kot tudi abstraktnih kazale stonske impresije. Prisotnost stonske krajine, kamena, zidov in morja je bilo slutiti v vsakem delu.

Med delom.

Ston z obzidjem.

■ Razstava del je bila na prostem v atriju Knežjega dvora. Udeleženci smo vsak po dve ali več del pustili organizatorju za bodočo stalno zbirko in kritje stroškov.

■ Želje domačinov in tudi nas samih so, da bi ohranili medsebojne stike na kulturnem področju in jih v bodočnosti še okrepili in razširili.

Vinko Železnikar

V ČASU PISANJA TEGA ČLANKA JE PRIŠLO V DALMACIJI DO KATASTROFALNEGA POTRESA! ... MESTA STONA, O KATEREM GOVORI PREDHODNJI ČLANEK, NI VEČ! ... NEKATERI ZGORAJ NAVEDENI PODATKI ZATO NE USTREJAJO VEČ DEJANSKEMU STANJU IN NISO VEČ TOČNI! ... KAR NISO PORUŠILE GRANATE, JE STORIL POTRES! ...

ZABAVNOGLASBENA HUMANITARNA PRIREDITEV

TECHNO & HOUSE MOUNTAIN FESTIVAL 1996

■ **FREEART** – Mengeš je vrhunsko predstavil glasbeno prireditev z najpopularnejšimi glasbeniki 90-tih let.

■ Prireditev – festival je potekal v dveh delih. Začel se je 30. avgusta 1996 ob 20. uri na Kraljevem hribu v Kamniški Bistrici in končal v Domžalski diskoteki Life 1. septembra 1996.

■ Sonce je, kot pravi idejni vodja projekta Mitja Mrak, bilo rezervirano in res je po večdnevem deževju v petek posijalo in vreme je vztrajalo pri suhem prav do konca festivala, tako da so bili prav vsi obiskovalci festivala zadovoljni in sproščeni, kar se pri nas redko zgodi.

■ V prvem delu na Kraljevem hribu je potekal RAVE in HOUSE na dveh plesiščih, ki sta bili opremljeni z najsodobnejšo glasbeno-svetlobno opremo.

■ Na programu je bila prvič do sedaj selekcija umetnikov iz vse bivše Jugoslavije, ki so priznani v evropskem merilu kot izvajalci in koreografi. Revije in koreografije 90-teih so bile v petek in soboto dopoldan pod okriljem Cosmic Schock-a, na zelo lepem plesišču dvorišča in na velikem igrišču pred gostiščem Kraljevega hriba – vse skupaj v izrednem alpskem ambientu s kraljevskim razgledom. Bilo je ravno prav GO GO plesalk za izredno vzdušje. Na dvorišču so kar naprej strigli in oblikovali sodobne pričeske frizerji iz Alibaba's House-a. V

gostišču je bila organizirana tudi izredna razstava slik našega najboljšega akademskega nadrealista Bojana Primca.

■ V soboto ob 12. uri pa se je začel drugi del festivala – AFTERHOUR na športnem igrišču Ten Ten pri diskoteki Life v Domžalah z open-end-om v diskoteki, kjer so za meškami, poleg HOUSA v veliki dvorani, zopet ustvarjali tudi mojstri abstraktne glasbe. To je bil nedvomno največji HOUSE party na Slovenskem letos. Prvič so se predstavili D. J. Cosmic Group-a iz neodvisnega Beograjskega radija B-92. Obiskovalcev je bilo tudi v Domžalah preko 2500.

■ Padjetje za umetniško ustvarjanje in poustvarjanje Freeart iz Mengeša je dobilo

izredno pozitivne kritike za celostno organizacijo in izvedbo, še najbolj pa njen direktor Mitja Mrak za izredno osveščanje mladih v boju proti drogam, ki ga je izpeljal s pomočjo Ministrstva za zdravstvo in Inštitutom za varovanje zdravja.

■ Glavno izročilo festivala sta bila mir in ljubezen, namen pa z izkupičkom kupiti gorska kolesa in z njim razveseliti prek Karitasa otroke, ki žive v slabih socialnih razmerah. To akcijo sedaj spremljajo slovenski mediji in upamo, da bo podobnih akcij še več.

■ Ker je bil to najsodobnejši party v Sloveniji za pomoč revnim otrokom je geslo humanitarne akcije NISMO VAS POZABILI.

■ Freeart – Mountain festival je prvič v Sloveniji – skozi časovno obdobje lebdjenja spodbudil domišljijo neobremenjenih in svobodnih ljudi. Domišljija preko tradicionalne umetnosti zvoka, prepletenega z elementi plesa, pogojuje in odpira podzavest človeka, v smeri prvinskih občutkov, ki se skozi ritual prepletajo na planetu Zemlja.

■ Materialni svet pa je manifestacija domišljije.

Vse dodatne informacije dobite na naslovu Freeart – k.o. Mitja Mrak – 061/739 005 ali 739 413.

VESELO NA DEBELEM RTIČU

*Območna organizacija RK Domžale
je organizirala letovanje otrok na Debelem rtiču.*

■ Zakaj ravno na Debelem rtiču? Tu je namreč mladinsko zdravilišče in okrevališče RK Slovenije. To je center za naravno zdravljenje, okrevanje in letovanje otrok.

■ Leži v neposredni bližini Ankarana. Podnebje je zaradi obmorske lege, bujnega sredozemskega rastja in zavetne lege kljub sončnosti zmerno.

■ V vseh treh izmenah je od 20. julija do 19. avgusta letovalo 150 otrok iz Domžal, Mengša, Lukovice in tudi Moravč. Za izvedbo programa letovanja je 50% sredstev prispeval Zavod za zdravstveno varstvo Slovenije in 50% starši. Otroci so skupaj z vzgojitelji in pedagoškimi vodji preživeli 10 dni prijetnih počitnic. Na 7 ha površine, ki je namenjena izključno otrokom, se je dogajalo vse mogoče in zadovoljilo interese še tako zahtevnih nadebudnežev. Dopoldne in popoldne smo preživljali na plaži ob morju, kjer so tudi trije moderni bazeni, ki omogočajo brezskrbno igranje v vodi najmlajšim in neplavalcem, plavalci pa v velikem bazenu tudi izredno uživajo. V neposredni bližini so številna igrišča in skrbno negovan park z bujnim rastjem. To omogoča otrokom, da najbolj vroče ure dneva preživijo v bogati senci in s pomočjo

vzgojiteljev uresničujejo svoje ustvarjalne sposobnosti, pridobivajo nova znanja, se socializirajo v novem okolju in pridobivajo nove osebnostne lastnosti. Sprejemati in spoštovati različnost je namreč velika pridobitev za slehernega od nas.

■ Čas po večerji smo preživljali bolj zabavno. Pomerili smo se v raznih športnih, spretnostnih, pevskih in igralskih sposobnostih. Udeležili smo se tudi prireditev, ki jih je vsakodnevno organiziral pedagoški tim okrevališča za vseh 750 – 800 otrok, ki so v tem času letovali na Debelem rtiču.

■ Zdravilišče in okrevališče RK na Debelem rtiču je namenjeno otrokom do 15. leta starosti. Zdravilišče s svojo urejenostjo in redom, za katerega skrbi tim pedagoških delavcev, ki zelo spoštujejo otroke in njihove vzgojitelje, omogoča zares prijetno bivanje vsem.

■ Na Debelem rtiču smo preživeli veliko lepega in vsi smo ob odhodu izjavili, da bomo naslednje leto zopet prišli.

Območna organizacija RK Domžale

Območna organizacija Rdečega križa Domžale • Ljubljanska cesta 36

Območna organizacija Rdečega križa Domžale obvešča občane vseh občin, da lahko darujejo **rabljena oblačila, obutev, posteljnino in druge predmete VSAKO SREDO od 9. do 16.30 ure v skladišče RK Domžale, Ljubljanska 34.**

Rabljene predmete, omare, postelje, gospodinske aparate, pa po dogovoru in ogledu.

V mesecu septembru Območna organizacija Rdečega križa pripravlja otvoritev

JAVNE KUHINJE za brezdomce in socialno ogrožene občane na Ljubljanski 34.

Naša želja je, da bi zagotovili en topel obrok ogroženim občanom. Zato prosimo občane, samostojne podjetnike in podjetja, da nam priskočijo na pomoč in namenijo finančna ali materialna sredstva za delovanje **JAVNE KUHINJE**.

**Finančna sredstva lahko nakažejo na žiro račun RK Domžale, in sicer:
50120-678-55307 s pripisom za JAVNO KUHINJO.**

POROČILO O HUMANITARNI PRIREDITVI "Za dvigalo v OŠ Mengeš"

Prireditev je bila izvedena v dveh delih. Proslava s povorko in pogostitvijo ob ozvočni glasbi 21.6. in velika zabavna prireditev s srečelovom, ognjemetom in Heleno Blagne 28. 6. 1996.

■ Plačani stroški so bili naslednji

PGD Mengeš	prizorišče	367.500,00	Prva postavitev je bila brezplačna
Odbor Mihaelovega sejma	oder	42.000,00	
Odbor Mihaelovega sejma	dodatni oder	26.250,00	
PGD Trzin	transparent	10.000,00	
Cvetličarne Frezija	šopek	2.500,00	
Cvetličarna Petra	oder	8.680,00	Popust v višini 27.000 SIT
JAN-SON	stranišča	63.000,00	100% popust
Radio Kranj	ogłasi	37.800,00	100% popust
Radio HIT	ogłasi	37.800,00	100% popust
CATV Kamnik	ogłasi	12.442,50	
CATV Kamnik	ogłasi	21.840,00	
Zavarovalnica Triglav	ATM	157.217,00	
Zavarovalnica Triglav	odgovornost	38.815,50	
Zavarovalnica Triglav	ATM	220.103,00	
MOTEX s.p.	uradne majice	81.000,00	50 kosov, 6 kosov brezplačno
Cestno podjetje Ljubljana	dovoljenje	5.250,00	
Konrad Pižorn	humorist	27.000,00	
Stil Graf	raznos letakov	19.530,00	
Art Line	mater.str.	320.700,00	Brezplačno delo in oblikovanje 168.810 SIT
Skočaj	razsvetljava		Plačal pokrovitelj Občina Mengeš: 228.585 SIT
MI-AMIGO	raznos letakov, plakatov,...		Popust v celoti: 80.797,50 SIT
Varnost Mengeš	varovanje, red		Popust v celoti: 32.319,00 SIT
Am Medic	kopiranje		Popust v celoti: 25.325,00 SIT

SKUPAJ PLAČANO: 1,464.494,50

Popusti so bili okoli 1 mio SIT.

■ Stroški, ki niso bili zaračunani ali pa so bili opravljeni s prostovoljnim delom, so po skromni oceni naslednji (v SIT):

- prijava prireditve (Mengo d.o.o.), zapore ceste (Občina Mengeš)	28.000,00
- neposredna priprava srečelova (5 ljudi - 10 ur, 10 prodajalcev srečk - 4 ure, prevoz)	60.000,00
- zagotavljanje reda in varnosti (PGD Mengeš, 10 ljudi - 4 ure)	15.000,00
- prva pomoč (dr. Tomaž Mušič)	30.000,00
- ureditev odra (TD Mengeš, 2 x 2 uri)	5.000,00
- dodatna priprava prizorišča, označb parkiranja, izvedba mostu	25.000,00
- stroški priprave plesne skupine, modne revije (25 ljudi po 3 ure)	60.000,00
- prostovoljno delo organizatorjev (15 ljudi povpr. po 30 ur)	225.000,00
- dopisi in računalniška obdelava, Mengo d.o.o.	
MI-AMIGO d.o.o., tajniška opravila, rezervno ozvočenje in prostori	
Jelen s.p. prostori	
Avtoprevoznik Vrhovnik Brane s.p. prevozi	
Video stop snemanje, glasbeni del	120.000,00

SKUPAJ prostovoljno delo:

568.000,00

■ Prihodki:

Prodaja kokic in balonov	50.000,00
Srečelov	704.500,00
Zavarovalna premija	1.500.000,00

Ocena vseh stroškov: 3.000.000,00

Vsi prihodki: 2.254.500,00

Plačani stroški: 1.464.494,50

■ Podatke navajamo zaradi spoštovanja do pomoči in prispevkov in zaradi poučne in koristne informacije, kaj pomeni organizacija tako velike prireditve v dveh delih in kako pomembno je prostovoljno delo, prispevki sponzorjev in nenazadnje zavarovanje za primere slabega vremena in za primere odgovornosti prireditelja. V pregledu niso prikazani stroški organizacije same proslave, razen tistih, ki jih je pokrili glavni organizator. Proslavo je pripravilo in organiziralo Kulturno društvo Franca Jelovška ob finančni podpori Občine Mengeš v višini 150.000,00 SIT.

■ Posebna zahvala še naslednjim podjetjem in posameznikom: Firmi Jelen s.p., ki je omogočila ognjemet. Vse gostinske storitve je opravil Matjaž Mohorič – Restavracija Vincent in kril

tudi stroške zvezde večera Helene Blagne, ansambla in ozvočenja. Člani združenja so zbrali dobitke za srečelov, za pripravo in izvedbo pa sta največ prispevali gospa Tatjana Štrumbelj (Trgovina Timola) in gospa Nuša Jelen. Zahvala velja tudi gospodu Tonetu Bendi, ki je pomagal pri postavitvi prizorišča, Osnovni šoli Mengeš za garderobe in ostalo in ravnatelju gospodu Branku Liparju za pomoč. Prijetno je bilo sodelovati z gospodom Viljemom Hribarjem, Janezom Škrlepom, Jožetom Žargijem, Francem Šimencem, Martinom Ogrincem, gospodom Skočajem in nenazadnje z županom gospodom Janezom Perom in predsednikom sveta občine gospodom Alojzijem Janežičem.

■ Zahvala velja tudi vsem ostalim posameznikom, društvom in podjetjem, ki so pomagali, da je bila prireditev uspešno in dobro izvedena. Vsem želimo, da se ponovno srečamo ob naslednji okrogli obletnici državnosti in samostojnosti Slovenije, morda pa tudi že prej.

■ Obljubljeni denar je OŠ Mengeš že nakazan.

Za organizacijski odbor, predsednik Tomaž Štebe

Kaj je Karitas?

■ Mnogi Karitasa ne poznajo, za nekatere je to verska ustanova, kjer delijo hrano in oblačila in podpirajo lenuhe, spet drugi so prepričani, da smo v Karitasu ljudje, ki se nimamo dati kam drugam in ne znamo bolj pametno izkoristiti prostega časa. Pa vendar je veliko ljudi, ki naše delo cenijo.

■ Beseda Karitas je latinskega izvora in pomeni ljubezen. Že v prvi Cerkvi je poleg posamičnega služenja obstajala skupinska diakonija. Začetki Karitasa segajo na konec 19. stoletja, način zdajšnjega delovanja pa se je oblikoval leta 1950. Največjo zaslugo za to moramo pripisati papežu Pavlu VI.

■ Pred 2. svetovno vojno je Cerkev delovala karitativno z dobroteljnimi organizacijami: Vincencijeve in Eliza-

betine konference, Leonova in Rafaelova družba, Krekovo delo na socialnem področju, katoliški shodi in nekatere ustanove (hiralnice in sirotišnice); skrbeli so za uboge, ostarele, bolne, lačne, sirote in brezdomce. Leta 1946, 3. decembra, je država prepovedala delovanje Cerkve na socialnem karitativnem področju. Kljub prepovedi pa duhovniki, redovniki in redovnice tega dela niso nikoli opustili. Na pomoč jim je priskočila revija Ognjišče z zbiranjem prispevkov za človekoljubne akcije (Predal dobrote).

■ V maju 1990. leta je bila ustanovljena Slovenska Karitas. Področje njenega dela je delo na socialnem področju.

■ Življenje v svetu pridobitništva je vzrok, da je vsak dan več pomoči potrebnih ljudi, in to ne samo v hrani in obleki, temveč predvsem, ker so osamljeni, v stiskah ali zasvojenosti.

■ Župnijska Karitas v Mengšu je tik pred blagoslovitvijo novih prostorov v Kašči,

ŽUPNIJSKA KARITAS MENGEŠ

Trdinov trg 8 • Telefon: 061/738 821

pisarna in skladišče sta odprta
ob petkih od 16. do 18. ure

žiro račun: 50120-620-149-1301110-134/98

česar se vsi zelo veselimo, saj bomo pridobili sobo za svetovanje ljudem v stiski.

■ Naše delo je namenjeno pomoči potrebnim ne glede na njihovo vero ali narodnost. Štiriindvajset članov vsak po svojih močeh in znanju nesebično, prostovoljno in brezplačno zagotavlja nego na domu, obiskuje ostarele in osamljene, deli hrano in oblačila, spremlja invalide in ostarele na romanja, sodelujemo tudi pri akcijah: zbiranje ozimnice, šolskih potrebščin, denarja za letovanje otrok iz socialno ogroženih družin in zdravil za BIH. Sodelujemo pri zbiranju prispevkov za BIH v vrednosti kilograma moke vsak mesec.

■ Posredujemo izposojlo pripomočkov za nego bolnikov (bolniške postelje, sobna stranišča, invalidski vozički, berglje...).

ZADNJI TEDEN POČITNIC

■ Nekateri Mengeški otroci – 46 jih je bilo, so preživljali in se pripravljali na novo, delovno šolsko leto skupaj s 4 sestrami iz skupnosti Loyola. Delali so pod geslom **VESELI SMO** -

- kadar se igramo,
- kadar zaupamo v drugega,
- kadar dajemo zastoj,
- kadar smo dobri z drugimi,
- kadar smo hvaležni Jezusu in staršem.

■ Vse to so počeli naši otroci. Izdelovali so lutke, podstavke iz lesa, okrašene z zrnji, risali po svečah (z gospo Vido Lah iz Suhadol). Z najlepšimi in njim najdražjimi izdelki so obiskali oskrbovance Doma počitka Mengeš in jim le-te tudi podarili.

■ V petek ob zaključku, so priredili razstavo svojih izdelkov in razveselili starše s prijetnim programom, lutkovno igrico in pesmijo.

■ Seveda so tako zanimiv in ustvarjalen teden ti otroci preživljali po zaslugi našega župnika Mateja Zevnika.

Bogdana in Polona

Veseli smo, kadar se igramo...

Foto: Polona Kompare

Navzgor se širi rožmarin...

Foto: Polona Kompare

■ S svetovalnico Karitas v Ljubljani smo pripravili razna predavanja:

- O negi in prehrani bolnih in ostarelih na domu (Zlata Rajter);
- Spremljanje bolnih in umirajočih (dr. Metka Klevišar);
- Življenje in delo v misijonih - Papua N. Gvineja (Jožko Kramar).

■ Vsako drugo nedeljo v mesecu izide mesečnik Naš utrip, v katerem vsakokrat predstavimo katerega od faranov in svoje

delo, objavimo duhovne misli in zahvale nesebičnim darovalcem, pišemo o potrebah soljudi in človekoljubnih akcijah.

■ Če pomagamo pomoči potrebnim, izpolnjujemo Jezusovo naročilo ljubiti bližnjega. Vera tako ni izražena le v besedah, ampak v dejanjih. Zavedamo se, da ne moremo nikoli odpraviti vseh stisk. Kar jih vendarle ublažimo, pa ne bi zmogli, če v nas ne bi bilo karizme, duhovne moči, ki jo vsak posameznik

črpa iz ljubezni do sočloveka, vere v Boga in zaupanja evangeliju.

Po nas se spolnjuje Jezusova obljuba:

"NE BOM VAS ZAPUSTIL SIROT".

Župnijska Karitas Mengeš

DVIGALO ZA UČENCE - INVALIDE

Ob izidu te številke bo humanitarna akcija DVIGALO ZA UČENCE INVALIDE že bolj ali manj končana, aktivnosti v zvezi z njo pa gotovo še ne bodo zaključene. Tu gre zlasti za nadaljevanje zbiranja sredstev: vstopnine od prirediteljev, prodaja podarjenih slik, prispevki občanov in pravnih oseb.

Celotne akcije žal zaradi različnih razlogov nismo uspeli zaključiti do začetka novega šolskega leta. Veliko težav nam je povzročila priprava projektne dokumentacije, brez česar seveda ni bilo mogoče pridobiti gradbenega dovoljenja. Vsa opravila namreč izvajamo v lastni režiji, da bi bilo čim manj stroškov in seveda poleg rednega dela. Akcija pa je izvedbeno veliko bolj zahtevna, kot smo mislili na začetku.

Prav je, da najprej navedemo darovalce, ki so še nakazali pomoč. To so: MBB Mengeš, Občina Meneš, Zibelnik Janez Mengeš, Vrhovnik Nika Mengeš, Gubanc Peter Mengeš, Benda Anton Mengeš, SLS Mengeš, Osnovna šola Mengeš – izkupiček od prodanih vstopnic za prirediteljev KDOR VESELE PESMI POJE ter koncert NEW SWING QUARTET-a v višini 53.200 SIT. V celoti je na posebnem kontu žiro računa šole zbranih 3.815.000 SIT.

Kaj pa stroški? Doslej smo podpisali dve pogodbi: za dobavo dvigala v znesku 2.707.000 SIT (na ta znesek izvajalec prizna za zaključno, to je obračunsko situacijo, 10% rabata), za izgradnjo jaška pa 2.526.083 SIT; skupaj torej 5.233.083, z odobrenim rabatom pa nekaj manj kot 5 milijonov tolarjev.

Iz pregleda je torej razvidno, da bomo morali zbrati še precej denarja. Pomoč nam je obljubilo Podjetniško združenje Mengeš iz izkupička za prodane srečke na zabavni prireditvi ter na Mihaelovem sejmu, pričakujemo pa tudi primerno zanimanje za odkup podarjenih slik. Slike bomo predstavili v posebnem katalogu, na razstavi ter na posebni prireditvi. Ker slike še niso v celoti zbrane, bomo imena darovalcev objavili v naslednji številki.

Sploh pa nameravamo po zaključku akcije pripraviti posebno poročilo, v katerem bodo vsi pomembnejši podatki, tudi lista darovalcev ter natančen prikaz zbranih in porabljenih sredstev.

Kako smo izbirali izvajalce del? Za dobavo dvigala smo že decembra povabili k sodelovanju vse izdelovalce in prodajalce dvigal v Sloveniji ter jih pozvali naj svoj interes za sodelovanje izkažejo s poslanimi ponudbami. Prišlo je šest ponudb. Cena najdražjega ponudnika je bila kar 71.000 DEM. Najnižjo ceno pa je ponudila firma LIMAB iz Ljubljane: 30.000 DEM, na to ceno pa še 10% popusta (prispevek za humanitarni namen).

V prvi polovici aprila je bil v Uradnem listu objavljen uradni razpis. Prispelo je pet ponudb naslednjih ponudnikov: Jelfeni" Mladinko iz Portoroža (33.422 DEM), Auturing iz Ljubljane (32.500

DEM in prometni davek), Vepak inženiring iz Ljubljane (41.795 DEM), DVG iz Ljubljane (50.600 DEM in prometni davek), OTIS LIFT iz Ljubljane (347.000 ATS). Cene vseh navedenih ponudnikov so bile torej višje od cene, ki jo je ponudilo podjetje LIMAB (27.000 DEM). Komisija ni izbrala nikogar izmed petih ponudnikov, ki so se prijaviili na razpis. Pred očmi je imela zlasti dejstvo, da bi šola za kar najnižjo ceno dobila dvigalo, ki bo funkcioniralo in bo služilo svojemu osnovnemu namenu: prevozu učencev s trajnimi ali začasnimi telesnimi okvarami in poškodbami (n.pr. zlom noge).

Žal se naugodnejši ponudnik – Podjetje LIMAB – ni javilo na razpis v Uradnem listu. Zaradi ugodne cene pa sem se odločil za izbor tega izvajalca. Priganjal nas je čas, zato nisem vztrajal pri ponovitvi razpisa, kot bi bilo potrebno, da bi bil postopek v celoti pravilen. Prepričan sem bil, da ne more biti nič narobe, če izberem najcenejšega ponudnika. Pa ni bilo tako. Na predlog oz. zahtevo Nade Javh je način izbora dobavitelja dvigala obravnaval Svet Osnovne šole Mengeš. Le-ta je zaprosil za mnenje Nadzorni odbor Občine Mengeš kot pristojni organ za spremljanje pravilne porabe proračunskih sredstev. Ta je na svoji 8. seji sprejel naslednje sklepe:

1. Nadzorni odbor ugotavlja, da so bila skladno s proračunom Občine Mengeš nakazana sredstva za sofinanciranje dvigala v OŠ Mengeš v višini 1 mio SIT, nakazana 29.5.1996.

2. Na osnovi pridobljene dokumentacije o izboru ponudnika je Nadzorni odbor mnenja, da je izbran ugoden ponudnik.

3. Nadzorni odbor opozarja, da bi za popolnoma pravilen izbor ponudnika bil potreben ponoven javen razpis.

Toliko o izboru dobavitelja dvigala. Kot sem že zapisal, pa je bila sklenjena tudi pogodba za izgradnjo jaška za dvigalo. Na razpis so se prijaviili trije ponudniki. Komisija je izbrala naustrežnejšega; pri tem je upoštevala tudi sposobnost ponudnika, da bo dela končal v roku. Kot je sedaj videti, je izbrala pravilno.

Ta nekoliko daljši zapis je po mojem mnenju potreben, da bi bralci vedeli, da se tudi ob humanitarnih akcijah dogaja še marsikaj poleg tistega, čemur je akcija namenjena. So pozamezniki, ki iščejo napako za vsako ceno; če je ni, jo je treba narediti, če pa je majhna, jo je treba povečati. Govorice, ki so razpasle po Mengšu, da pri šolskem dvigalu nekaj "smrdi", niso povzročile posebne škode; dosegle pa so svoj namen, to je, da prizadenejo in očrnijo mene. Težko je verjeti, zakaj, saj z mojo odločitvijo ni bila nikomur povzročena ne moralna niti materialna škoda, le prihranil sem precej denarja (nekaj tisočakov – mark seveda).

Ampak – najpomembnejše je, da bo mengeška šola kot ena prvih osnovnih šol v Sloveniji imela dvigalo. In kar je še posebej važno – zahvaljujoč ljudem z dobrim srcem in občutkom za človeka.

Branko Lipar

INTERNET

ZGODOVINA RAČUNALNIŠKE MREŽE INTERNET

1.del

■ Zdaj, ko WINDOWSE že dodobra poznamo se bomo naučili o "surfanja" na INTERNETU. V naslednjih dveh mesecih si bomo ogledali zgodovino te največje računalniške mreže. Sledila bo pa uporaba.

■ Računalniška mreža Internet obsega danes več kot 6 milijonov računalnikov gostiteljev, 60000 drugotnih računalniških omrežij in 120000 domen. Predrla je pregrade med narodi in državami in skrčila svetovne razdalje na klik z miško in nekaj deset sekund čakanja. Preko nje lahko sklepamo kupčije, izvemo, kakšno je vreme na drugi strani oble, rezerviramo vstopnico za gledališče ali vozovnico za letalo in si ogledamo barvno sliko teniškega heroja.

■ Še pred četrto stoletja ne bi nihče, razen pisateljev znanstveno fantastičnih romanov, znalo povedati razmaha računalniške komunikacije, ki je povezala milijone povsem običajnih ljudi v enoten in celovit informacijski sistem.

■ Zibelka v kateri so se rodile prve ideje o računalniškem omrežju je bila vojaška...

■ **1957** ZSSR izstrelijo prvi umetni zemeljski satelit SPUTNIK. V odgovor formirajo ZDA agencijo ARPA v okviru oddelka obrambe DoD, da bi zagotovili svojo vodstvo v tehnoloških znanostih in tehnologiji, uporabni za vojaške namene.

■ **1962** Paul Baran, RAND, objavi delo ob porazdeljenih komunikacijskih mrežah "On Distributed Communications Networks".

■ **1965** ARPA sponzorira raziskave kooperativnih mrež s časovno porazdelitvijo računalnikov.

■ **1967** Predstavijo načrt za paketno-preklopne mreže ACM Symposium on Operating Principles Plan.

Lawrence G. Roberts objavi prvi članek o načrtu mreže ARPANET.

KATALOŠKA P PRODAJA NA INTERNETU

knjige, ljubezenski pripomočki, zeliščni proizvodi, igrače, računalniške igre, koledarji, rokovniki in voščilnice za leto 1997, poslovna in promocijska darila ...

<http://www.podgorsek.si/>

**RAČUNALNIŠKO
IZOBRAŽEVALNI
CENTER**

Ljubljanska 80 (SPB1), Domžale

ZAČETNI TEČAJ (25 ur):

DOS, WINDOWS,
WORD FOR WINDOWS,

EXCEL (20 ur)

AUTOCAD, CORELDRAW, TANGO...

713-6660

**Tečaji potekajo v dopoldanskem in popoldanskem času!
Študenti, dijaki in brezposelni priznamo 20% popusta!**

National Physical Laboratorz "NPL", Middlesex, Anglija, razvije NPL podatkovno omrežje pod vodstvom D. W. Daviesa.

■ **1968** Agencija Advanced Research Projects Agencz (ARPA) predstavi PS-omrežje.

■ **1969** Obrambni oddelek DoD prevzame mrežo ARPANET zaradi raziskav računalniških mrež.

Uporaba informacijskih sporočilnih procesorjev (Information Message Processors IMP), ki so jih razvili v firmi Bolt Beranek in Newman, Inc. (BBN).

Prva programska oprema Request fo Comment (RFC): "Host Software" Stevea Crockerja.

■ **1970** Norman Abrahamson, univerza Havaji, razvije mrežo ALOHAnet.

■ **1972** Na konferenci International Conference on Computer Communications predstavi Bob Kahnn računalniško mrežo ARPANET med 40. računalnikimi in končnim vmesniškem procesorjem.

Ustanovljena je skupina INTERNETWORKING GROUP (INWG) za urejanje dogovorov o protokolih.

Raz Tomlinson, BBN, iznajde program elektronske pošte za pošiljanje sporočil preko porazdeljenega računalniškega omrežja.

1973 Universitz College of London in Rozal Radar Establishment (Norveška) se prvič mednarodno povežeta na ARPANET.

Doktorska disertacija Boba Metchalfea (Harvard) oriše idejo za ETHERNET.

Bob Kahn sproži problem INTERNETA in prične raziskovalni program o medmrežnih povezavah.

Meseca marca skicira Vinton Cerf, ARPA, arhitekturo prehodnih vmesnikov (GATEWAZS) na zadnji strani ovitka v avli hotela v San Franciscu.

Vint Cerf in Bob Kahn predstavita osnovne ideje INTERNETA na INWG v septembru na univerzi Sussex, Brighton, UK.

Izdelane so specifikacije za prenos datotek (RFC 454).

(nadaljevanje prihodnič)

Jure Labrovič in Tomaž Novak

SLOVENSKI EKOLOŠKO-KULTURNI NEKADILSKI FESTIVAL

V DRUGI POLOVICI SEPTEMBRA V MENGŠU

■ Letošnje srečanje slovenskega nekadilskega gibanja bo tudi v drugi polovici septembra. Dogovorili smo se, da ga organiziramo na našem koncu in predlagali smo, da bi to pot naredili korak naprej. Izoblikovali smo pobudo za zabavno in poljudno prireditev, v kateri sodelujejo vsi, ki so na tem področju aktivni.

■ Prireditev smo poimenovali Slovenski ekološko-kulturni nekadilski festival. Letos bo v Mengšu, v kulturni dvorani, 20. septembra ob 15. uri. Že pred meseci je prizadevanja v tej smeri podprl župan gospod Per. Zasnova prireditve je kar domača in enostavna:

■ Posamezna društva naj prispevajo ali "pripeljejo" s seboj po eno točko v programu, ki bo trajal dve uri. Najprej naj predstavijo svojo društveno dejavnost z resnično kratko in zanimivo informacijo (do treh minut), potem pa bodo prispevali točko s kulturnega področja: to je lahko pevski zbor, sodobna plesna točka, folklorna skupina, orkester, telesnokulturna vaja ipd. Gre za prispevek, ki zagotovo v posameznih okoljih že obstaja, treba ga je samo izbrati in pripraviti.

■ Te dni, ko se operativno dogovarjamo o konkretnih programih, predlagamo sodelavcem čim več sproščenosti, dobre volje, značilnosti iz krajev po Sloveniji. Moramo reči, da so mnogi pobudo in predlog lepo sprejeli in da se ponekod že zavzeto pripravljajo na nastope. Slovenski festival poteka v koordinaciji Društva nekadilcev za občine Mengeš, Domžale, Lukovica in Moravče. Na festivalu, ki se lepo navezuje na Mihaelov sejem in je eden njegovih začetnih delov, bomo proslavili tudi 16. obletnico slovenskega nekadilskega gibanja. Pričakujemo goste iz več krajev Slovenije, ki bodo tako lahko spoznali Mengeš v najboljšem času. Tega smo veseli, obenem pa vabimo vse na prireditev v Kulturnem domu v petek, 20. septembra ob 15. uri. Morda bo program popestril tudi kak vidnejši estradni slovenski umetnik. To pa naj bo presenečenje.

*Društvo nekadilcev za občine Mengeš,
Domžale, Moravče in Lukovica*

dr. Nikola Krstič, predsednik

Motovilec

■ Ko pospravimo krompir, čebulo, česen, korenček, kolerabico je škoda, da je zemlja do spomladi prazna, zato priporočam, da posejete motovilec. Motovilec vsebuje mnogo vitaminov, še zlasti vitamin C, potem karoten, beljakovine, surove maščobe, ogljikove hidrate, vlaknine, natrij, kalij, magnezij, kalcij in železo, skratka hranilne snovi, ki nam spomladi očistijo telo. Motovilec je sorodnik baldrijana in vsebuje pomirjevalne snovi za živce.

■ Namenjen je zlasti otrokom, ki se slabo razvijajo in bolnikom z artritisom. Pomirja živce in mišične krče. Uporabljamo ga za svežo solato, ki jo kombiniramo z radičem, regratom in jajci. Glede toplote in vlage je nezahtevna rastlina, saj prenese temperature do -25°C , kali pa pri temperaturah nad 0°C . Najboljše uspeva na apnenih, lahko ilovnatih tleh in na sončnih legah. Če ga sejemo na senčno lego, so rastline pretegnjene in še bolj občutljive na mraz. Hlevskega gnoja pred setvijo ne priporočam. Zemljo obdelamo do globine 20 cm. Sejemo ga v vrstice 10×2 cm ali pa na široko v količini 2 g/m^2 . Pomembno je, da mu omogočimo neovirano rast in plevel populimo. Na m^2 lahko tako predelamo od 0,5 do 1,5 kg motovilca. Motovilca nikoli ne pulimo, ampak ga spodrezujemo, da se ponovno obraste. Tako kot solate, motovilec uporabite svež.

■ Sejemo ga od avgusta do sredine septembra, najboljše v presledkih po 14 dni, tako lahko pridelek pobiramo od novembra do marca. Del posevka lahko zaščitimo s tuneli, zaprtimi gredami ali pajčevinastimi tkaninami. Verjetno niste vedeli, da motovilec lahko sejemo tudi spomladi od marca do aprila in ga pobereemo do poletja, če pa ga sejemo junija, pospravimo pridelek jeseni, vendar nam pri višjih temperaturah in dolgem dnevu zelo hitro požene cvetna stebila, veljalo pa bi kdaj tudi ta način setve preizkusiti.

■ Ljubljanski motovilec je sorta, odporna proti mrazu, rastline so bolj nizke, zelene in zelo bujne, vendar hitreje požene v cvet kot Holandski motovilec. Ta je tudi zgodnejši, bolj grob, z večjimi, rumenzelenimi, nekoliko hrapavimi listi in manj odporen proti mrazu.

■ Pomembno je, da sami pridelamo zelenjavo takrat, ko je na trgu najdražja, to je običajno v spomladanskem obdobju in setev motovilca na koncu poletja je dobra naložba za spomladanski čas.

A. J.

MEPZ Svoboda Mengeš
VPISUJE NOVE ČLANE

V svoje vrste vabimo nove pevce in pevke. Avdicija za nove pevce bo 1.10.96 ob 20. uri v prostorih KD Svoboda (Kulturni dom – Pevska soba II. nadstropje; vhod iz parkirnega prostora). Vse informacije lahko dobite po tel. 737 253.

VABLJENI

Opravljanje dimnikarskih storitev

■ Obveščamo občane, podjetja in ostale pravne osebe Občine Mengeš, da je do sprejema občinskega odloka o izvajanju in podelitvi koncesije za izvajanje obvezne gospodarske javne službe pregledovanja, nadzorovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva zraka, za **opravljanje dimnikarskih storitev na področju Občine Mengeš zadolžen Energetski servis Ljubljana.**

■ Do sprejema navedenega odloka Občine Mengeš ostane v veljavi odlok o dimnikarski službi stare Občine Domžale.

■ Ob tejpriložnosti vas obveščamo, da se kurilna sezona 1996-1997 prične 1. oktobra 1996.

Obvestilo

Turistično društvo Mengeš bo pričelo z uradnimi urami vsako sredo od 9. do 11. ure v gasilsko godbenem domu, Zavrti 2, prvo nadstropje, telefon 739 041. Pričetek v sredo, 2. oktobra 1996.

Turistično društvo Mengeš

ODVOZ KOSOVNIH ODPADKOV V MENGŠU

■ Komunalno stanovanjsko podjetje Domžale bo opravilo jesensko akcijo odvoza komunalnih odpadkov v Občini Mengeš, dne 16. in 17.10.1996.

■ Kosovni odpadki se bodo odvažali na dan rednega odvoza komunalnih odpadkov. Uporabniki komunalnih storitev naj odložijo kosovne odpadke poleg zabojnikov, ki jih bodo pripravili za praznjenje.

Strah pred zgodovino ni pri nas samo strah pred prihodnostjo, ampak tudi strah pred preteklostjo. Rekel bi celo, da sta ta dva strabova med seboj pogojena: kdor setega boji, kar bo, ta se navadno boji pogledati v obraz tudi temu, kar je bilo. Kdor pa se boji pogledati v obraz lastni preteklosti, se nujno boji tega, kar bo.

Vaclav Havel

Komisija za postavitve obeležja zamolčanim žrtvam medvojnega in povojnega nasija pri Občinskem svetu Občine Mengeš vabi občanke in občane Mengša na odkritje obeležja v NEDELJO, 13. OKTOBRA 1996, OB 15.

URI na farnem pokopališču v Mengšu. Slovesnost simboličnega pokopa zamolčanim žrtvam bomo pričeli z daritvijo svete maše v farni cerkvi.

Prisrčno vabljeni!

Knjižnica Domžale Enota Mengeš

DELOVNI ČAS:

Ponedeljek 13.00 - 18.30

Sreda 9.00 - 13.00

Četrtek 13.00 - 18.30

ENERGETSKO SVETOVANJE ZA OBČANE

■ Gradite? Obnavljate? Razmišljate, kako bi optimalno rešili energetske probleme vašega stanovanjskega objekta? Se vam ob tem zastavlja cela vrsta vprašanj, na katera ne znate odgovoriti? Niste znali, kajti odslej bo drugače...

■ Energetski svetovalci vam lahko strokovno pomagajo pri vaših težavah. Vsi so usposobljeni za kakovostno informacijsko pomoč iz celotnega spektra energetskega svetovanja za občane. Nikoli ni prepozno; tudi če ste hišo že zgradili in v njej živite, stanovanje že kupili in opremili, pa vas pestijo problemi, vam pomoč ponuja En Svet – Energetsko svetovanje. Pri njih lahko dobite brezplačne nasvete, s katerimi boste privarčevali denar, povečali zadovoljstvo in ugodje bivanja in morda odpravili svoje težave.

■ Strokovno, brezplačno in neodvisno vam bodo svetovali o toplotni zaščiti zgradb, izbiri ustreznih oken in zasteklitve, izbiri ogrevalnega sistema in ogrevalnih naprav, regulaciji ogrevalnih sistemov, zamenjavi ogrevalnih naprav, uporabi obnovljivih virov energije, izbiri ustreznega energenta, zmanjšanju porabe goriva, uporabi varčnih gospodinjstevskih aparatov, ugotavljanju energetskega stanja objektov in o predogu za sanacijo, pripravi tople sanitarne vode, vodenju energetskega knjigovodstva, možnosti pridobitve nepovratnih sredstev za URE, konkretnem nasvetu posameznim interesentom ter o vseh ostalih vprašanjih, ki se nanašajo na ure.

In kako do En Sveta?

■ Najbližji En Svet za interesente iz naše občine je v Ljubljani – Gradbeni center Slovenije, Dimčeva 9, tel. 061/16

82 345, kjer vas pričakujejo vsak torek in četrtek od 15. do 18. ure, prijavite pa se lahko vsak dan od 8. do 18. ure, prav daleč pa ni niti do En Svet v Kamniku, kjer se lahko na tel. 831 470 prijavite vsak delovnik od 10. do 17. ure, delovni čas pa imajo vsak torek od 17. do 20. ure v prostorih Upravne enote Kamnik.

■ S prijaznim energetskega svetovalcem se boste dogovorili za sestanek, na katerega boste prinesli s seboj projekt ali načrt hiše in vgrajenih instalacij, račune o plačilu energije in goriva ter vse ostale dokumente, ki so povezani z energijo v vaši hiši ali stanovanju.

■ Dobrodošli in ne pozabite, da z izboljšanjem toplotne zaščite zgradb, uporabo sodobnejših ogrevalnih naprav in večjo uporabo obnovljivih virov energije prispevate k varovanju okolja, zmanjšate stroške za energijo in izboljšate bivalne razmere.

■ V okviru projekta En Svet bodo pripravili tudi predstavitve energetske varčnih naprav in materialov za učinkovito rabo energije, pripravljena bodo tudi predavanja na to temo, pri čemer bodo upoštevali tudi želje in potrebe občanov. Ob koncu povejmo še, da projekt financira Ministrstvo za gospodarske dejavnosti, Agencija RS za učinkovito rabo energije, ki prisega:

EN SVET JE NA SVET.

POPRAVKI

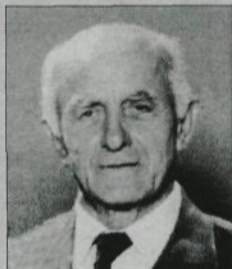
V zadnji številki Mengšana je bil v zahvali Podjetniškega združenja Mengeš objavljen le del prvega stavka! Prosimo, da objavite celoten tekst zahvale, tako kot vam je bil posredovan v objavo. Hkrati vas prosim, da navedete tudi avtorja fotografij, ki so bile objavljene v člankih o proslavi ob 5. obletnici državnosti in samostojnosti Slovenije in o veliki zabavni prireditvi.

Za sodelovanje in pomoč pri organizaciji proslave ob 5. obletnici državnosti in samostojnosti Slovenije in veliki zabavni humanitarni prireditvi v Mengšu se zahvaljujem vsem članom organizacijskega odbora, še posebej tistim članom združenja, ki so povsem brezplačno, tudi v delovnem času, nesebično delali zato, da je bila tako velika prireditev dobro pripravljena in se srečno končala. Kljub velikim težavam z vremenom, dvojni organizaciji in velikim stroškom, se je končala tudi finančno zadovoljivo in predvsem z neokrnjenim skladom srečelova. Posebna zahvala velja tudi vsem podpornikom in ostaim soorganizatorjem in pokroviteljem, ki so omogočili lepo zabavo ob prazniku naše mlade države. Obenem se vsem prisotnim opravičujemo zaradi pomanjkljivosti, ki so nastale v glavnem zaradi izredno velikega obiska iz vse Gorenjske.

Avtor fotografij o proslavi ob 5. obletnici državnosti in samostojnosti Slovenije je mag. Tomaž Štebe.

*Predsednik Podjetniškega združenja Mengeš in predsednik organizacijskega odbora
mag. Tomaž Štebe, dipl. inž.*

Zahvala

*Ob boleči izgubi našega dragega
moža, ata, starega ata, brata in
strica*

FILIPA VRHOVNIKA

*se iskreno zabvaljujemo
vsem sorodnikom, sosedom,
prijateljem in vsem,
ki so ga pospremili na njegovi
zadnji poti.*

*Zabvaljujemo se mengeški godbi,
mengeškemu Zvonu, cerkvenemu
pevskemu zboru ter obema go-
vornikoma za poslovilne besede,
podjetju Tamiz in Nogometnemu
klubu Mengeš. Hvala vsem za
podarjeno cvetje, sveče, svete maše,
ustna in pisna sožalja. Posebna
zahvala gospodu župniku Mateju
Zevniku za lepo opravljen pogrebni
obred.*

Vsem prisrčna hvala!

Vsi njegovi.

*Še vedno potoki počez žuborijo,
kot zmeraj - gozdovi prijazno šumijo,
le tvoje stopinje ne slišimo več!
Ob, ati, kako je praznina odveč!*

Zahvala

*Ob boleči izgubi našega dragega
moža, atija in ata*

IGNACIJA - NACETA LEVCA

*se iskreno zabvaljujemo vsem
sorodnikom, sosedom, znancem,
prijateljem, kolektivom KPC
Jablje in LB Banki Domžale d.d.
in vsem, ki ste ga v tako velikem
število pospremili na njegovi
zadnji poti.*

*Lepa hvala za darovano cvetje,
sveče, darovane svete maše, za
pisno in ustno izrečena sožalja.
Zahvala gospodu za lepo opravljen
pogrebni obred, pevcem za zapete
žalostinke, mengeški godbi, gasil-
cem za častno spremstvo, gospodu
Burgarju za poslovilno zvonjenje in
gospodu Jožetu Žargiju za tople, v
srce segajoče besede slovesa.
Posebna zahvala dr. Gabrijeli
Kovač Mobar za njeno skrb,
patronažnima sestrama Ivi in Mari,
zdravnikom in osebju v UKC-
Splošna kirurgija v Bolnici dr. Petra
Držaja in v bolnici na Gorniku za
uso skrb in nego.*

*Hvala vsem, ki ste ga imeli radi, ga
spoštovali in se ga boste še dolgo
spominjali.*

**V globoki žalosti družina
Levec.**

VIDEO STOP

**Recite STOP dolgočasnim
dnevom in poženite svoj vide-
orekorder!**

PRIČAKUJEMO VAŠ CENJENI OBISK!

NOVO V MENGŠU na Slovenski 9

**EKSPRES MENJAVA
ZADRG VSEH VRST**

**VSTAVLJANJE
STISKAČEV**

**OŽANJE,
KRAJŠANJE IN
DRUGA ŠIVILJSKE
POPRAVILA**

ŠIVILJSTVO ŽEPEK

**IŠČEMO MLADEGA VOZNIKA
ZA RAZVOZ PECIVA
V JUTRANJIH URAH.**

**Ponudbe sprejemamo na
telefon: 73 86 82 (popoldan).**

**ZAPOSIM VOZNIKA
CISTERNE.**

Pogoji:
- starost od 25 do 30 let,
- poklicni voznik ali mehanik
- C - E kategorija

TELEFON: 73 74 73

Trgoavto Koper

TRGOVINA BURNIK

Mengeš • Prešernova 3
telefon / fax: 061 738 785

VRTNE KOSILNICE Husqvarna, Castel Garden, Harry že od 29.800 SIT;
AGREGATI ZA PRANJE VOZIL 120 barov že od 31.319 SIT dalje;
BETONSKI MEŠALCI 44.890 SIT;
SAMOKOLNICE 6.641 SIT;
MOTORNE ŽAGE Husqvarna že od 71.000 SIT dalje;
KOLESA Rog in Atala MTB že od 27.300 SIT dalje;
SKUTERJI PIAGGIO 50 cm³ Taphow, Sfera, ZIP, Quartz že za 289.000 SIT;
TOMOS MOTORJI
AVTO PLAŠČI Sava, Pirelli, Michelin, Roadstare;
REZERVNI DELI za osebna vozila Zastava, Wolkswagen, Škoda, Fiat, Lada in tovarna vozila IVECO, TAM in druga;
PLOČEVINA - blatniki, pokrovi motorjev, odbijači, vetrobranska stekla in vse ostalo za evropska vozila
OLJA IN MAZIVA Castrol, Elf, Valvoline, Mapetrol, Proton in Ina Delta;
ELEKTRIČNA ROČNA ORODJA Fellisati stabilne krožne žage, vrtalke, brusilke, feni, vodne žage, itd.;
AKUMULATORJI za motorna kolesa, osebna vozila in tovarnjake
DODATNA OPREMA VOZIL - sedežne prevleke, predpražniki, prtljažniki, meglenke, radio aparati CLARION, itd.;
AVTOELEKTRIKA Saturnus, Hella, itd.;
AVTOKOZMETIKA Somax za nego vozil;
FILTRI zarčni, oljni (DONIT, FRAM) za osebna vozila, tovarna in traktorje
KUPLJENO BLAGO JE PLAČLJIVO Z GOTOVINO, na 4 ali 6 čekov ali na kredit 1-4 let brez pologa.

V času Mihaelovega sejma 5% popust za vse artikle!

Trgovina je odprta

vsak dan od 8. do 19. ure, sobota od 8. do 12. ure.

OBIŠČITE NAS IN SE PREPRIČAJTE O NAŠI VELIKI PONUDBI!

OBLAČILA IN DARILA DALIA

izbira ženskega, moškega in otroškega perila
konfekcija
ženske in moške nogavice

oblačenje gumbov
izbira gumbov
izbira zadrg
izbira ramenskih podložk

odprto od 9. do 12.
in 14. do 19. ure

OBIŠČITE NAS

mediaPrint
mpg

TISKARNA

IZDELUJEMO:

obrazce in tiskovine

prospekte

mape

kartonsko embalažo

časopise in revije

druge izdelke

iz papirja in kartona

SAVSKA CESTA 21 • DOMŽALE

Telefon: 061 72 30 83

Mobitel: 0609 617 764

OBIŠČITE

**FITNESS SUDIO
HIT-FIT**

S strokovnimi nasveti
Vam bo svetovala in Vas v Vaši
vadbi vodila Janja Božič.

Za boljše počutje lahko
obiščete tudi savno.

VABLJENI K VPISU

Telefon 737 577

HIT-FIT d.o.o.
Glavarjeva 8, Mengeš

CENIK OGLASNEGA PROSTORA v glasilu MENGŠAN

● KOMERCIALNI OGLASI

Cena glede na velikost oglasa:

– cela 1/1 strani (260 x 185 mm)	36.000,00 SIT
– pol 1/2 strani (130 x 185 mm)	18.000,00 SIT
– tretjina 1/3 strani (260 x 70 mm)	12.000,00 SIT
– četrtinka 1/4 strani (130 x 90 mm)	9.000,00 SIT
– šestinka 1/6 strani (90 x 65 mm)	6.000,00 SIT
– osminka 1/8 strani (60 x 65 mm)	4.500,00 SIT
– šestnajstinka 1/16 strani (65 x 45 mm)	2.000,00 SIT

Doplačila na ceno komercialnega oglasa:

- objava na 2. strani (notranji strani naslovnice) in zadnji strani naslovnice se poveča za 10%

Popusti na ceno komercialnega oglasa:

- za zakup oglasnega prostora za 1 leto (na podlagi sklenjene pogodbe z izdajateljem glasila) zaračunamo 9 oglasov, 2 oglasa sta tako brezplačna,
- za zakup oglasnega prostora za 6 mesecev (na podlagi sklenjene pogodbe z izdajateljem glasila) zaračunamo 5 oglasov, 1 oglas je tako brezplačen,
- v času volitev imajo politične stranke 1 stran oglasnega prostora brezplačno.

● OBVESTILA, POVABILA, ČESTITKE

Obvestila, povabila in čestitke, ki vsebujejo do 30 besed stanejo 1.000,00 SIT, vsaka nadaljnja beseda pa še po dodatnih 10 SIT na besedo. Zavodi in društva, ki imajo domicil v Mengšu, imajo pravico do brezplačnega oglaševanja prireditvev, občnih zborov – do velikosti oglasnega prostora 1/6 oziroma do 30 besed.

● OSMRTNICE IN ZAHVALE

Cena za velikost:

– 1/3 strani po vertikali formata (245 x 70 mm)	6.000,00 SIT
– polovica od zgoraj navedene velikosti (120 x 70 mm)	3.000,00 SIT

Cene oglaševanja bomo letno uskladili z indeksom rasti cen na drobno.

V ceni oglasov ni vračunan 5% prometni davek.

● NAČIN ODDAJANJA OGLASOV

Vsebino oglasa, s točnim naslovom, odda uporabnik oglasnega prostora v času uradnih ur v sprejemni pisarni Občine Mengeš, najkasneje **do 12. v mesecu**.

Z dnem veljavnosti tega cenika preneha veljati cenik oglaševanja podjetja MI AMIGO z dne 1. 9. 1995.

● POJASNILO!

Tehnično in organizacijsko pripravo ter tiskanje Mengšana je v mesecu maju prevzelo podjetje Nagelj d.o.o., GRAFIČNI STUDIO HERLE iz Domžal, nova tehnična urednica je Sabina Kompare. Da bo Mengšan redno izhajal ob koncu vsakega meseca, je uredniški odbor skupaj z občinsko upravo potrdil že prej določen **zadnji rok za oddajo člankov do 12. v mesecu**. Vsi članki, ki bodo prispeli po tem roku, bodo praviloma objavljeni v naslednji številki. Občinski svet pa je na zadnji seji sprejel Cenik oglasnega prostora, ki velja od maja dalje. Vsi zainteresirani morajo svoje ponudbe za oglasni prostor oddati v sprejemni pisarni Občine Mengeš v času uradnih ur **do 12. v mesecu**. Vse dosedanje oglaševalce prosimo, da se zaradi sprejetega novega cenika in novega izvajalca tehničnih in organizacijskih opravil javijo na Občini Mengeš (tel.: 061 737-081 int. 213), da se dogovorimo o načinu oglaševanja.

KOLENDAR PRIREDITEV

KULTURNI DOM MENGEŠ

13. september 1996

koncert Alpskega kvinteta ob 20. uri

19. september 1996

Odprtje razstave Črtomirja Freliha ob 20. uri

20. september 1996

Ekološko kulturni festival Slovenije ob 16. uri

3. oktober 1996

Literarni večer ob 19. uri
Kulturno društvo Anton Loboda

19. oktober 1996

Predstavitve knjige Ivana Sivca

25. oktober 1996

Slavnostna akademija 50 let Lovske družine Mengeš

KINO PREDSTAVE

21. in 22. 9. ob 18. in 20. uri

Ne kliči me punčka; gl. vloga: Pamela Anderson Lee

28. in 29. 9. ob 18. in 20. uri

Dr. Jekyll in gospodična Hayde
gl. vloga: Sean Young, Tim Daly

5. in 6. 10. ob 18. in 20. uri

Zgaga; gl. vloga: Jim Carrey

12. in 13. 10. ob 18. uri

Tajni agent 000

12. in 13. 10. ob 20. uri

Diabolik - hudičevki; gl. vloga: Demi More

18. in 20. 10. ob 18. in 20. uri

Eraser; gl. vloga: Arnold Schwarzenegger

IV. tradicionalni MIHAELOV SEJEM v Mengšu

pod geslom
"OD ZRNA DO KRUHA"

PROGRAM PRIREDITEV

PETEK, 20. september 1996

- 16.00 Ekološko kulturni nekadilski
Festival Slovenije
- 18.00 Območna revija godb Občin
Mengeš - Domžale - Moravče
- 20.30 Zabavni večer za staro in mlado

SOBOTA, 21. september 1996

- 10.00 Otvoritev in dvig sejemske zastave
- 10.15 Otvoritev razstave "KRUH in PECIVO"
ter razstave malih živali
- 10.30 Razvitje prapora društva ČEBELARJEV
- 11.00 Predstavitve Občine Kamnik
- 13.00 - 15.00 ŽIV-ŽAV za otroke
iz vrtca GOBICA in SONČEK
- 15.00 - 19.00 Revija narodno zabavnih ansamblov
- 19.30 Zabavni večer s Slovenskim kvintetom

NEDELJA, 22. september 1996

- 10.00 Maša na prostem pred faro cerkvijo
sv. Mihaela
- 11.00 - 14.30 Koncert treh godb: GODBA
DOBROPOLJE, ŽELEZNIČARSKA
MESTNA GODBA BELJAK in
MENGEŠKA GODBA
- 15.00 - 16.00 POVORKA: kmečke vprege
s prikazom kmečkih opravil
- 16.00 - 18.00 Ples za staro in mlado
- 18.00 - 19.00 Zabava s plesom do jutranjih ur
z ansamblom Borisa Razpotnika